

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

[Svanze, F. K. O. R.]

Statens
Arkiv

ÅRSBERÄTTELSE

FÖR

LANDSFÖRENINGEN OCH LOKALFÖRENINGARNA

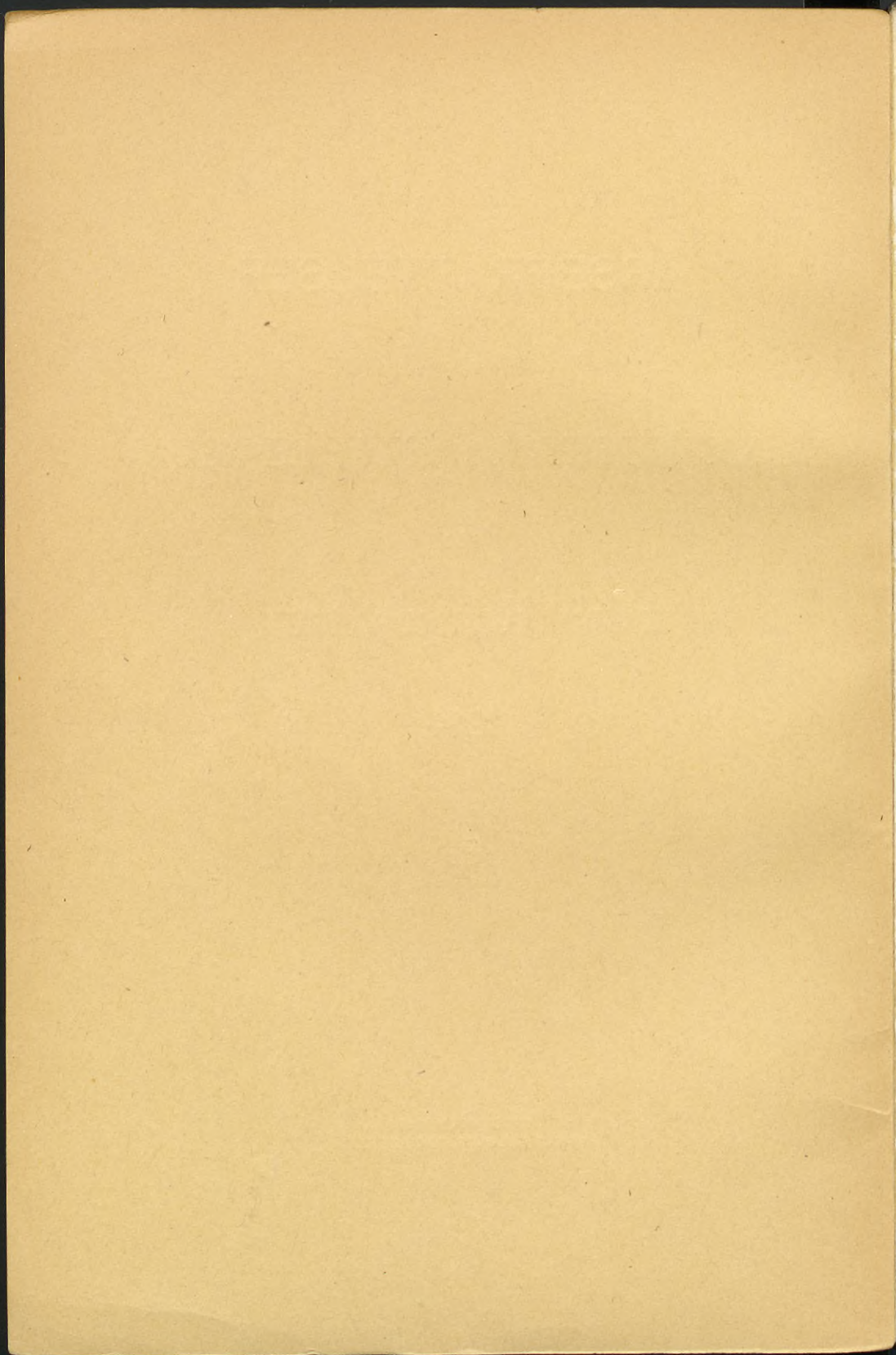
FÖR

KVINNANS POLITISKA RÖSTRÄTT

1914.

STOCKHOLM 1915
OSKAR EKLUNDS BOKTRYCKERI

ÅRSBERÄTTELSE

FÖR

LANDSFÖRENINGEN

OCH

LOKALFÖRENINGARNA

FÖR

KVINNANS POLITISKA RÖSTRÄTT

1914.

STOCKHOLM 1915

OSKAR EKLUNDS BOKTRYCKERI.

ARSBERÄTTELSE

1914

LANDSFÖRENINGEN

och

LOKALFÖRENINGARNA

År 1914

KVINNANS POLITISKA RÖSTRÄTT

1914

Centralstyrelsens

för

Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt

årsberättelse 1914.

Året 1914, till vilket de rösträttskrävande kvinnorna satt så stora förhoppningar och för vilket de gjort så stora ansträngningar, blev till följd av många samverkande omständigheter något helt annat än vad man väntat. Den i tron-talet i januari bebadade förnyade kungl. propositionen om rösträtt och valbarhet för Sveriges kvinnor blev på grund av det inträffade regeringsskiftet aldrig framlagd, och då frågan motionsvis framfördes vid sommarriksdagen föll den ännu en gång på Första kammarens motstånd. Och detta oaktat kvinnornas opinionsyttring, vars resultat framlades för regering och riksdag, kunde uppvisa den verkligt imponerande slut-siffran av 351,454 namn.

Men om också det åsyftade målet icke denna gång nåddes, kvarstår dock det faktum, att arbetet för namnsamlingen spritt upplysning om och intresse för rösträttssaken i vida kretsar av vårt land och att resultatet av densamma med all säkerhet kommer att få sin praktiska betydelse vid en förnyad behandling av frågan under lugnare och mera normala förhållanden.

Antalet lokalföreningar, som den 31 dec. 1913 utgjorde 213, därav 24 filialer, med ett sammanlagt medlemsantal av 17,057, utgjorde den 31 dec. 1914 209 därav 22 filialer med ett sammanlagt medlemsantal av 15,959.

Under 1914 ha bildats 4 nya lokalföreningar, nämligen Aneby, Ljungbyhed, Nybro och Sävsjö.¹ Filialerna Kantorp

¹ Under början av 1915 ha bildats föreningar i Alsen, Häggenås, Kälarna, Ytterberg och Lillhärrdal. Dessutom har en filial till Hallsberg bildats i Laxå och Vadstena har blivit självständig förening.

och Valla ha sammanslagits till en självständig förening. Föreningen Haverö har vid årets slut flyttats till annan, närlägen plats och antagit namnet Överturingen och Borgholm har blivit filial till Kalmar. Under året ha 6 föreningar och 1 filial nedlagt sin verksamhet; det är dock att hoppas att flera av dessa komma att återupplivas då lugnare tider inträtt.

Centralstyrelsens
årsmöte.

I centralstyrelsens 11:te årsmöte, som ägde rum i Stockholm den 9 och 10 jan., deltog 106 representanter från 81 föreningar, det största antal, som hittills förekommit. Dessa voro:

Fru Ann Margret Holmgren, ständig medlem; fröken Anna Whitlock, ständig medlem; fru Maria Widegren, Alby; fröken Elisabet Peterson, Alingsås; fru Maggie Täcklind, c. s., Alingsås; fröken Helga Sundborg, Arboga; fröken Olga Segerberg, Arvika; fröken Elsa Nordström, c. s., Arvika; fröken Vilma Eriksson, Askersund; fru Erika Falkman, Avesta-Krylbo; fröken Hanna Forsell, c. s., Avesta-Krylbo; fru Anna Geijer, Boden; fru Wilhelmina Hallenberg, Bollnäs; fröken Karin Boman, c. s., Bonhus; fröken Signe Fridholm, Borlänge-Stora Tuna; fröken Signe Dahlin, c. s., Borås; fru Stina Wågland, c. s., Bräcke; fröken Anna Nilsson, Edane; fröken Maria Löf-roth, Eksjö; fru Matilda Östlund, Enköping; fru Elin Axelson, c. s., Enköping; fru Nanny Grenander, Eskilstuna; fröken Hilma Nordlund, c. s., Eskilstuna; fröken Gerda Martin, Falun; fröken Ottilia Marin, Filipstad; fröken Alma Rundberg, c. s., Filipstad; fru Agnes Thorelius, Forshaga; fru Hilma Eklöf, c. s., Grängesberg; fru Klara Lindh, Gävle; fru Frigga Carlberg, Göteborg; fröken Elin de Maré, c. s., Halmstad; fru Anna Tybell, Hanebo-Kilafors; fru Fredrika Collin, Hedemora; fröken Elin Eckerberg, c. s., Huskvarna; fru Sigrid Björkman, c. s., Hälsingborg; fru Linnea Bucht, Härnösand; fru Emma Aulin, Jönköping; fru Lisa Velander, Karlshamn; fröken Hulda Forsgren, Karlskoga; fröken Sigrid Kruse, Karlskrona; fru Gerda Hellberg, Karlstad; fru Greta Gullström, c. s., Karlstad; fröken Anna Frick, c. s., Katrineholm; fröken Maja Forsslund, Kopparberg; fröken Elisabeth Nilsson, Kristianstad; fröken Anna Hasselgren, c. s., Kristianstad; fru Emilie Johansson, Köping; fru Berta Francke-Åkesson, Landskrona; fröken Beda Gustavsson, Lindesberg; fröken Elin Lemkvist, c. s., Lindesberg; fröken Jenny Wallerstedt, Linköping; fröken Karin Pettersson, Ljusdal; fröken Märta Bucht, Luleå; docenten Hilma Borelius, Lund; fru Anna Wicksell, c. s., Lund; fru

Margit Holmgren-Ekman, Motala; fröken Ruth Thegerström, Munkfors; fru Alma Andersson, Norrahammar; fröken Sigrid Thyselius, c. s., Norrköping; fröken Anna Molin, Nyköping; fröken Malvina Wretman, Oskarshamn; fru Frida Stéenhoff, c. s., Oskarshamn; fru Augusta Tonning, Ronneby; fröken Maja Hellström, c. s., Ronneby; fru Maria Bolin, Rönninge-Tumba; fru A. Wahlström, c. s., Rönninge-Tumba; fru Jenny Velander, Skara; fru Ella Billing, c. s., Skurup; fröken Signe Bergman, Stockholm; d:r Karolina Widerström, Stockholm; fru Ezaline Boheman, Stockholm; fru Ester Brisman, c. s., Stockholm; friherrinnan Ebba Palmstierna, c. s., Stockholm; fru Augusta Widebeck, Strängnäs; fröken Ninni Huldt, c. s., Strängnäs; fröken Elin Wahlquist, Sundsvall; fru Elin Pohlman, Söderhamn; fru Malla Grönlund, Söderköping; fru Märtha Hellström, c. s., Söderköping; fröken Maria Hallström, Södertälje; fru Maria Dehn, c. s., Södertälje; fröken Ebba Hultqvist, Sölvesborg; fröken Hulda Lundh, Tomelilla; fru Frida Grönberg, Torshälla; fröken Ebba Wickman, c. s., Tranås; fröken Anna Montelius, Trelleborg; fröken Lina Eriksson, c. s., Trelleborg; fröken Augusta Björkqvist, Trollhättan; fröken Ellen Envall, c. s., Ulricehamn; fröken Anna Grönfeldt, Umeå; fru Maria Hagelin, c. s., Uppsala; fröken Helfrid Beckman, Valdemarsvik; fru Elin Linder, Varberg; fru Alma Lénström, Vaxholm; fröken Julia Helander, c. s., Vimmerby; fröken Vilma Christierson, Visby; fröken Ingrid Bergius, Vänersborg; fru Nina Andersson, Västerås; fru Ruth Randall-Edström, c. s., Västerås; fru Caroline Benedicks-Bruce, Västkinde; d:r Gulli Petrini, Växjö; fru Maja Strandberg, Ystad; fröken Ellen Wester, Ängelholm; fru Elsa Perselli, Örebro; fru Hanna Lindberg-Been, c. s., Örebro; fröken Anna Hultqvist, Östersund.

Båda förmiddagarna upptogs av enskilda möten, och andra dagens afton av ett halvenskilt möte med samkväm och supé på Hotel Continental. Det till första dagens afton planerade offentliga mötet inställdes på grund av H. M. änkedrottningens begravning.

Centralstyrelsemötet öppnades av fröken Anna Whitlock, som bl. a. framhöll den egendomliga och ömtåliga ställning, som Landsföreningen kommit att intaga, sedan frågan om kvinnans politiska rösträtt blivit en i egentlig mening politisk fråga, då L. K. P. R. ju inom sig sluter kvinnor av de mest skilda politiska åskådningar. Genom att hålla tillsammans i denna fråga skulle dock kvinnorna göra ej blott sig själva, utan även landet en verklig tjänst, ty de kunde därigenom

bidraga till att minska partifanatismen. Högerns kvinnor hade dessutom en särskilt betydelsefull uppgift att fylla, ty endast de kunde frambära sin begäran om fulla politiska rättigheter till högerns män, som nu ensamma representerade partimotståndet.

Därefter företogs val av ordf. och v. ordf. Med acklamation valdes till ordf. efter fröken Whitlock, som avsågt sig uppdraget på grund av hopade arbetsbördor, fröken Signe Bergman och till v. ordf. d:r Karolina Widerström.

Fru Frigga Carlberg framförde Landsföreningens tack till dess avgångna, högt värderade ordf. och hälsade den nya ordf. välkommen.

Till L. K. P. R.:s sekreterare och skattmästare återvalde V. U. fru Ezaline Boheman och fröken Thorborg Widebeck.

Sedan en del föreningsangelägenheter avhandlats, redogjorde friherrinnan E. Palmstierna för de Bergman—Österbergiska samhällskurserna under år 1913. Kurser, ledda av jur. kand. E. Andén, hade hållits i Västerbottens, Skaraborgs samt Göteborgs och Bohus län. Kortare sommarkurser hade hållits i Hallands, Gotlands, Jämtlands, Västerbottens och Stockholms län med fröken S. Svensson, fil. kand. G. Hedin, fröknarna W. Bergström, A. Melander, A. Grönfeldt, E. Östrand och A. Weibull som ledare. Erfarenheterna från årets arbete hade visat att sommarkurserna voro mindre besökta och relativt dyra.

Till kommitterade för de Bergman—Österbergiska samhällskurserna för år 1914 valdes:

för *Götaland*: jur. kand. A. Wicksell, fru M. Hellström, fröken G. Planting-Gyllenbåga och som suppleant fru M. Strandberg;

för *Svealand*: fru E. Hagen, fru G. Hellberg, fröken A. Whitlock och som suppleant d:r G. Petrini;

för *Norrland*: fru K. Lindh, fröken A. Grönfeldt, fru M. Widegren och som suppleant fröken M. Bucht.

Härefter upptogs till behandling frågan om *L. K. P. R. och pressen*. Ordf. lämnade en redogörelse för Rösträtt för Kvinnor. Tidningen hade år 1914 utkommit med 24 nummer, därav ett dubbelnummer. Upplagans storlek var 5,000 ex. med undantag för nr 1, som tryckts i 6,000 ex. och agitationsnumret, nr 21, som utgått i 10,000 ex. Tillsammans hade tidningen tryckts i 121,000 ex.

Fru K. Lindh lämnade nu en redogörelse för L. K. P. R.:s artikelserie, som under 1913 haft 29 abonnerande tidningar

med en sammanlagd upplaga av 262,350 ex. Med 12 artiklar om året betyder detta en siffra av 3,148,200 ex.

Till behandling upptogs härefter Stockholmsföreningens förslag till ändring av L. K. P. R:s stadgar §§ 3, 4 och 5. Ändringsförslaget hade följande lydelse:

§ 3.

Mom. A. I spetsen för Landsföreningen står en centralstyrelse, till vilken varje lokalförening äger rätt att välja *ett* ordinarie ombud och *en* suppleant samt ytterligare *ett* ombud för varje uppnått tusental medlemmar. De lokalföreningar, som utse mer än *en* ordinarie medlem i centralstyrelsen, äga rätt att välja två suppleanter.

§ 4.

Mom. C. Utgår.

§ 5.

Mom. A. Centralstyrelsen utser på sitt ordinarie årsmöte, inom eller utom sig, ett verkställande utskott, bestående av fyra ordinarie medlemmar samt två suppleanter.

Mom. B. Centralstyrelsen väljer inom V. U. Landsföreningens ordförande. Till sekreterare och skattmästare väljer V. U., inom eller utom sig, i Stockholm bosatta kvinnor, vilka uppbära av centralstyrelsen för varje år bestämda arvoden.

Mom. C. Den lokalförening, vars centralstyrelsemedlem inväljes i V. U., äger rätt utse ny representant.

Till detta hade V. U. fogat ett annat förslag till ändring av samma paragrafer. Detta lydde:

§ 3.

Mom. A. I spetsen för Landsföreningen står en centralstyrelse, till vilken varje lokalförening äger rätt utse en medlem jämte en suppleant.

§ 4.

Mom. C. Utgår.

§ 5.

Mom. A. Centralstyrelsen utser på sitt ordinarie årsmöte landsföreningens ordförande samt tre i Stockholm bosatta kvinnor jämte suppleanter, vilka tillsammans med ordföranden bilda dess verkställande utskott.

Mom. B. V. U. väljer inom sig Landsföreningens vice ordförande samt, inom eller utom sig, till Landsföreningens sekreterare och skattmästare i Stockholm bosatta kvinnor, vilka uppbära av centralstyrelsen för varje år bestämda arvoden.

Frågan inleddes av fru A. Wicksell, som gillade förslaget, att L. K. P. R. skulle välja sitt eget V. U., men däremot bestämt höll på principen om lika representationsrätt för alla föreningarna, oberoende av storlek. Härpå följde en lång och

livlig diskussion, varefter stadgeändringen enhälligt antogs såsom vilande enligt följande lydelse:

§ 3.

Mom. A. I spetsen för Landsföreningen står en centralstyrelse, till vilken varje lokalförening äger rätt utse en medlem jämte en suppleant.

§ 4.

Mom. C. Utgår.

§ 5.

Mom. A. Centralstyrelsen utser på sitt ordinarie årsmöte, inom eller utom sig, ett verkställande utskott, bestående av fyra ordinarie medlemmar jämte suppleanter, och väljer bland dessa Landsföreningens ordförande. Verkställande utskottets medlemmar äga deltaga i centralstyrelsens förhandlingar och beslut.

Mom. B. V. U. väljer inom sig Landsföreningens vice ordförande samt, inom eller utom sig, till Landsföreningens sekreterare och skattmästare i Stockholm bosatta kvinnor, vilka uppbära av centralstyrelsen för varje år bestämda arvoden.

Mom. C. Den lokalförening, vars centralstyrelsemedlem invaljes i V. U., äger rätt utse ny representant.

Sedan friherrinnan E. Palmstierna redogjort för L. K. P. R.:s tillämnade utställning i Årsta och centralstyrelsen, på förslag av fröken E. Aulin, beslutat uppdraga åt henne att utföra en karta över rösträttsrörelsens utbredning i Sverige för Årstautställningen, meddelade sekreteraren, att Dansk Kvindesamfund inbjudit till ett nordiskt kvinnomöte i Köpenhamn under första veckan av juni, varvid skulle behandlas ämnena: barnavårdslagstiftning, familjerätt, särslagstiftning för kvinnor och rösträtt.

Andra dagens enskilda möte inleddes av en diskussion om åtgärder för stödjande av den kungl. propositionen, varvid man *dels* uppehöll sig vid tidpunkten och sättet för opinionsyttringens framlämnande, *dels* vid de åtgärder i övrigt, som kunde vara lämpliga att vidtaga. Med avseende på den förra punkten beslöt centralstyrelsen, att opinionsyttringen skulle framlämnas i så god tid, att den kunde inverka på frågans behandling i konstitutionsutskottet, samt att överlämnandet skulle ske genom en deputation, bestående av V. U., centralstyrelsens ständiga ledamöter och representanter för de olika länen samt, eventuellt, de kvinnliga stadsfullmäktige, som ägde rösträtt till Första kammaren. Vad den senare punkten beträffar uttalade sig centralstyrelsen för anordnandet av ett stort möte i samband med opinionsyttringens överlämnande samt att, om möjligt, försöka att för Första kamma-

rens ledamöter på ett eller annat sätt få framlägga kvinnornas synpunkter på frågan om kvinnans politiska rösträtt.

Dr: G. Petrini inledde härefter frågan om *Vilka lärdomar kan man draga av högerens stridsmetoder?* därvid särskilt uppehållande sig vid högerens agitation mot namninsamlingen. Tal. framhöll bl. a. att kvinnornas samtidigt pågående försvarspetition även hade en stor betydelse för rösträttsrörelsen, då den visat att högern gärna tog emot det stöd för dess försvarsagitation, som denna petition innebar. Docenten H. Borelius framhöll, att rösträttskvinnor med höger-åskådning måste känna sig särskilt pinsamt berörda av högerpressens hållning, samt meddelade att dessa kvinnor fullt delade den åskådningen, att försvarspetitionen borde användas som ett bevis på kvinnornas politiska intresse samt att de ämnade begagna sig härav till rösträttens förmån.

Frågan om *Reglering av förhållandet mellan F. K. P. R. och deras filialer* inleddes av fru A. Widebeck, som ansåg viktigt att man fastställde några riktlinjer för filialernas organisation. Sedan flera talare yttrat sig i enlighet härmed, uppdrog centralstyrelsemötet åt förslagsställaren och L. K. P. R.:s sekreterare att utarbeta ett förslag till riktlinjer för filialernas verksamhet.

Sedan fru C. Benedicks-Bruce i korthet redogjort för *Önskvärdheten att utsända herdebrev till föreningarna*, inledde fru A. Wicksell frågan om *Vad som kan göras för att få kvinnorna att livligare deltaga i landstingsvalen*. Tal. ansåg, att om kvinnorna blott vore valbara till landstingen, skulle de nog komma att deltaga i valen. Pressens hjälp borde dessutom anlitas i mycket större utsträckning. Efter en stunds diskussion beslöt centralstyrelsen att utge upplysande litteratur i ämnet, att tillsätta presskommittéer och att upprepa det gamla önskemålet om valbarhetsfrågans lösning.

Slutligen antog centralstyrelsemötet enhälligt följande resolution, som varit ämnad att framläggas på det inställda offentliga mötet:

»Centralstyrelsen i L. K. P. R. har med glädje och tacksamhet erfarit, att en kunglig proposition om politisk rösträtt för kvinnor kommer att avlätas jämväl till innevarande års riksdag.

Då de oss omgivande och i kultur närmast stående länderna numera dels redan givit, dels stå i begrepp att ge kvinnorna politisk myndighet, då vidare frågan i vårt land fullständigt utretts och klarlagts och då slutligen Sveriges kvinnor genom den opinionsyttring,

vars resultat nu snart kommer att föreligga, i hundratusental förklarar sin anslutning till kravet på full medborgarrätt, uttalar centralstyrelsen sin fasta förhoppning att detta krav av 1914 års riksdag måtte bifallas, så mycket mera som endast under denna förutsättning kvinnorna äga möjlighet att få inflytande på den förestående revisionen av giftermålsbalken, den för kvinnorna viktigaste av alla lagstiftningsfrågor.

Vid andra aftonens halvenskilda möte talade fröken Anna Whitlock över ämnet: *Huru kunna F. K. P. R. bygga egna lokaler* och framhöll Huskvarna, den enda rösträttsförening, som byggt eget hus, såsom ett efterföljansvärt föredöme.

Fröken Ellen Wester skildrade på ett intressant sätt *Vad jag lärt av rösträttsarbetet*.

Aftonens program utfylldes av en mängd vittnesmål om *Erfarenheter från namninsamlingsarbetet*, vilka framfördes av fröken Emma Aulin, fru Ella Billing, fröken Märta Bucht, fru Frigga Carlberg, fröken Anna Ljungberg, fru Anna Wicksell och fru Augusta Widebeck.

Vid det samkväm, som följde efter mötet, överlämnade L. K. P. R:s sekreterare å Landsföreningens vägnar till fru Augusta Tonning rösträttsmärket i guld till minne av det storartade arbete hon utfört för rösträtten och särskilt för namninsamlingen, där hon slagit rekordet såväl ifråga om antalet besökta platser som hållna föredrag.

Resekostnadsfördelningen.

Vid centralstyrelsemötet tillämpades för andra gången systemet med resekostnadsfördelning, dock ansåg sig mötet icke nu böra definitivt avgöra, om resekostnadsfördelningen skulle antagas även för framtiden. Mötet beslöt att hänskjuta det slutliga avgörandet till föreningarna. Efter verkställd omröstning blev fördelningen under hösten definitivt antagen.

Kvinnornas rösträttsfråga i trontalet.

Såsom väntat var bebådades en kungl. proposition om rösträtt och valbarhet för Sveriges kvinnor vid riksdagens högtidliga öppnande i konungens trontal, där det heter:

»Övertygad att rättvisans och statsnyttans förenade synpunkter kräva en utsträckning av den politiska medborgarrätten även åt landets kvinnor, framlägger jag ånyo förslag till ändringar av riksdagsordningen i sådant syfte.»

Remissdebatten.

Vid remissdebatten uppstod i Första kammaren en rösträttsdebatt därigenom att professor Thyren ansåg sig föränlåten att i ett längre anförande varna högern, och enkanerligen Förstakammarhögern, för vådorna av att ge kvinnorna rösträtt. Att professor Thyren dock hade gått något framåt sedan rösträttsdebatten 1912 bevisade han därigenom,

att han framkastade förslag om inrättandet av ett kvinnoparlament med initiativrätt och rätt att för riksdagen framlägga motioner, vilket han ansåg skulle kunnat vara till nytta vid behandlingen av t. ex. folkpensioneringsfrågan. Redaktör M. Hellberg upptog prof. Thyréns anförande till bemötande och sade sig med intresse ha följt gången av prof. Thyréns utveckling i denna fråga. Han uttryckte sin glädje över att prof. Thyrén nu hunnit till den ståndpunkt, som professor Kjellén intog för två år sedan.

Rösträttskvinnorna motsägo med glada förhoppningar den väntade propositionen, som de hoppades kunna stödja med ett avsevärt antal namn under sin opinionsyttring. Men till följd av den ministerkris, som inträffade i februari 1914 och som medförde den Staaffska ministärens avgång, gingo dessa förhoppningar om intet. Den högerministär — den Hammarskjöldska — som nu bildades för att lösa försvarsfrågan, ansåg sig icke kunna framlägga någon proposition i ämnet, då den dels icke ämnade upptaga några partiskiljande frågor, dels icke representerade den homogenitet i sin ställning till frågan om kvinnans politiska rösträtt, som den uppsatte som villkor för en regeringsåtgärd.

Ministerkrisen.

I mars månad upplöste konungen riksdagen och förordnade om nya val till Andra kammaren. Då det nu uteslutande var på försvarsfrågan, man gick till val, och frågan om kvinnans politiska rösträtt således icke kunde antagas komma att spela någon roll under valstriden, beslöt centralstyrelsen att Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt såsom sådan icke skulle taga någon del i valstriden, ehuru det naturligtvis vore medlemmar av F. K. P. R. obetaget att såsom enskilda personer arbeta för det parti, till vilket de anslutit sig.

Riksdagsupplösningen, nyvalen och L. K. P. R:s taktik.

Den nya riksdag — den s. k. majriksdagen —, vars högtidliga öppnande ägde rum den 19 maj, visade en betydligt olika sammansättning mot den föregående. Efter en valstrid, som i häftighet och alldeles säkert i hänsynslöshet saknar motstycke i vårt land, återkommo högern och socialdemokraterna med ökat antal representanter, under det att de frisinnades minskats.

Den andra lagtima riksdagen.

Då varje tanke på en kungl. proposition om rösträtt för kvinnor var utesluten, fann sig Liberala samlingspartiet föranlåtet att påkalla riksdagens förnyade prövning av kvinnornas rösträttsfråga genom en motion, som den 1 juli väcktes i båda kamrarna och vars innehåll helt anslöt sig till den

Partimotioner.

kungl. propositionen av 1912. I den socialdemokratiska partimotionen om grundlagsändring upptogs även kravet på politisk rösträtt för kvinnor.

Rösträttsfrågans behandling i Konstitutionsutskottet.

Att motionen om politisk rösträtt och valbarhet för kvinnor tillstyrktes av Konstitutionsutskottet berodde denna gång på en slump. I detta utskott stodo nämligen efter nyvalen högern och vänstern emot varandra med lika antal röster, varför i tvistiga fall lotten måste falla utslaget. Och denna gång var slumpen rösträttskvinnorna bevågen, — deras enda verkliga framgång vid denna riksdag.

Den andra remissdebatten.

Även i den andra remissdebatten vidrördes frågan om kvinnans politiska rösträtt. Denna gång var det dr David Bergström som i Första kammaren vädjade till den nya regeringen »över partierna», om den icke också kunde lyfta frågan om kvinnans politiska rösträtt över partierna. Talet om kvinnans bristande politiska intresse kunde, särskilt efter vårens valkampanj, icke längre upprätthållas.

Härpå invände justitierådet Trygger, att denna riksdag tillkommit för att lösa försvarsfrågan, för vilken andra viktiga frågor, och bland dem kvinnorösträtten, finge stå tillbaka.

Rösträttsfrågans behandling i riksdagen.

Lördagen den 22 aug. behandlade riksdagens båda kamrar frågan om rösträtt och valbarhet för Sveriges kvinnor. Vid en olämpligare tidpunkt kunde frågan aldrig ha upptagits. I jämförelse med det europeiska kriget, vilket med varje dag tog allt större dimensioner, föreföll varje annan än så viktig fråga intresselös. Dels på grund härav och dels till följd av den parlamentariska trötthet, som orsakats av de inrepolitiska stridigheterna och de dubbla riksdagarna, kom rösträttsdebatten att föras i likgiltighetens tecken.

I Första kammaren hade högerpartiet icke uppbadat en enda av de talare, som annars brukat strida mot kvinnorösträtten. Herr Ekman i Jönköping inledde debatten med ett kort yttrande, vari han förklarade sig anse tiden olämplig för att behandla författningsfrågor och kvinnorna icke mogna för rösträtten. Herr M. Hellberg framhöll kvinnornas stora opinionsyttring, som kunde anses mycket betydelsefull och i själva verket vore mera omfattande än människens. Vidare påvisade han utvecklingen av kvinnornas rösträttsrörelse ute i världen och särskilt i Norden. Även Danmarks kvinnor stodo nu inför målet, och Sveriges kvinnor skulle då bli de enda i Norden, som saknade rösträtt. Herr Skarstedt uppläste ett av fru A. M. Holmgren författat inlägg i debatten. Den andra av högerens talare, herr Boberg, höll härefter en anfö-

rande, vari han med stöd av exempel, hämtade från publicistklubbens middagsvisor, Kristallsalongen m. m. bevisade att kvinnorna hade tillräckligt stort inflytande utan rösträtt. Lyckligtvis för kammarens anseende fördes debatten åter upp på ett högre plan då det ovanliga inträffade, att en medlem av regeringen begärde ordet i en fråga, som framförts av av enskilda motionärer. I ett mycket uppmärksammat anförande vädjade justitieminister Hasselrot till Första-kammarens högern att giva den svenska kvinnan vad hennes nordiska systrar redan fått eller stode i begrepp att få. Justitieministerns varma vädjan förklingade emellertid ohörd och med 76 röster mot 46 avslogs motionen. Sex sedlar voro utåt-rullade. År 1912 avgåvos 86 röster emot och 58 röster för.

Under debatten i Andra kammaren uppträdde herr Hal-lendorff som motståndare till kvinnorösträtten och varierade det gamla temat om kvinnornas »många andra vägar till inflytande». Herr Edén talade för motionen och framhöll att idén om kvinnorösträtten vore en frukt av den andliga utvecklingen och kvinnans plats i samhället lika berättigad som mannens. Sedan herrar Waldén, Pettersson i Södertälje, Lindhagen och Åkerlund yttrat sig i frågan, skred kammaren till votering, som resulterade i 107 röster för och 84 röster emot förslaget; dessutom voro 7 sedlar utåt-rullade. Mot-svarande siffror 1912 voro 140 röster för och 66 emot.

Den socialdemokratiska motionen om revision av grund-lagens rösträttsbestämmelser avslogs av båda kamrarna.

Den under 1913 igångsatta opinionsyttringen för politisk rösträtt och valbarhet för Sveriges kvinnor framlades tisdagen den 2 juli i den s. k. sammanbindningsbanan i riksdagshuset, inbunden i 30 digra folioband, och samtidigt överlämnades till kamrarnas ledamöter en till Sveriges riksdag ställd skrivelse, vari gavs en sammanfattning av kvinnorösträttsrörelsens utveckling såväl i Sverige som i utlandet samt redogjordes för namnsamlingens resultat. Opinionsyttringen hade under-tecknats av 351,454 kvinnor. Av dessa voro 186,517 gifta och 119,693 ogifta. 45,244 hade icke lämnat någon uppgift om sitt civilstånd, 71,134 hade uppgivit särskilt yrke; endast 5,104 av undertecknarna hade varit under 21 år. Ingen kvinna under 18 år hade tillåtits att underteckna opinionsyttringen.

*Opinions-
yttringen.*

Fördelningen av namnen på län ställde sig på följande sätt:

Stockholms stad och län	64,832
Malmöhus län	39,968
Göteborgs stad och län	32,437
Värmlands län	22,514
Gävleborgs län	18,860
Örebro län	16,652
Jönköpings län	15,878
Kopparbergs län	13,605
Östergötlands län	12,849
Älvsborgs län	11,753
Västernorrlands län	11,382
Södermanlands län	10,875
Blekinge län	10,170
Västmanlands län	9,617
Kristianstads län	9,209
Skaraborgs län	8,008
Uppsala län	7,847
Norrbottens län	7,409
Jämtlands län	6,970
Kalmar län	5,806
Kronobergs län	5,180
Hallands län	4,534
Västerbottens län	3,859
Gotlands län	1,240

Denna opinionsyttring var sålunda omkring $2\frac{1}{2}$ gånger större än masspetitionen av år 1907 och understeg med blott några tusental människors stora rösträttspetition, som samlade 363,638 underskrifter, därav dock 62,584 av kvinnor.

Samma dag som opinionsyttringen framlades för riksdagen uppvaktade en deputation från L. K. P. R. statsminister Hammarskjöld. Denna deputation utgjordes av L. K. P. R:s ständiga ledamöter, V. U. och representanter för rösträttsorganisationerna i Sveriges alla län samt Stockholms stad till ett antal av 43 personer. Efter ett kort inledningsanförande uppläste L. K. P. R:s ordförande, fröken Signe Bergman, den till riksdagen ställda skrivelsen samt uttalade slutligen i Landsföreningens namn den förhoppningen, att regeringen ville, med beaktande av trontalets ord att »rättvisans och statsnyttans förenade synpunkter kräva en utsträckning av medborgarrätten till Sveriges kvinnor», i riksdagen stödja det föreliggande förslaget om rösträtt och valbarhet för Sveriges kvinnor.

I sitt svar förklarade statsministern, att något initiativ i denna fråga från regeringens sida icke vore att vänta, då den vore bildad för speciella syften. Frågan om politisk rösträtt för kvinnor vore av en enorm betydelse och borde föras fram av en enig och helst för saken entusiastisk regering. Då statsministern ej i sin egenskap av regeringschef kunde utlova regeringens initiativ eller stöd för motionen, ville han inskränka sig till att uttala sin »tillfredsställelse över vissheten, att de hundra tusende kvinnornas strävande efter medborgarrätt vore förestavat av omtanke icke blott om egna krav, utan även om landets väl.»

Vid de under december månad i flertalet av Sveriges städer förrättade stadsfullmäktigvalen ha ett 20-tal kvinnor om- och nyvalts. På grund av den ändrade partiställning, som blivit en följd av detta års politiska tilldragelser, ha flera såväl ur kvinno- som kommunal synpunkt verkligt värdefulla stadsfullmäktige icke blivit omvalda.

Kvinnorna och stadsfullmäktigvalen.

Vid kvinnornas ståtliga utställning i Årsta på Baltiska utställningen i Malmö representerades L. K. P. R. av en intressant utställning, vars huvudnummer utgjordes av en av fröken E. Aulin ritad karta, visande rösträttsföreningarnas utbredning i Sverige, omramad av en förteckning över alla de stater i världen, som ha rösträttssammanslutningar. Namnen på de länder, som redan infört kvinnorösträtten, voro målade i guld. Dessutom fanns i en serie album prov på allt vad som i skrift och bild utgivits av L. K. P. R. och dess lokalavdelningar samt grafiska tabeller över L. K. P. R:s utveckling och verksamhet, ej minst på det sociala upplysningsområdet. Utställningen utgjorde en av Årstas största sevärdheter och var alltid omgiven av stora skaror intresserade åskådare.

L. K. P. R. på Årsta-utställningen.

Det Andra nordiska kvinnomötet, vartill inbjudan utfärdats av Dansk Kvindesamfund, hölls den 10—12 juni i Köpenhamn, och antalet mötesdeltagare uppgick till omkring 1,200. Till detta möte, vars förhandlingar omfattade äktenskaps- och barnavårds- och barnvårdsstiftning samt särslagstiftning för kvinnor, hade L. K. P. R., Fredrika-Bremer-Förbundet och Svenska kvinnornas nationalförbund inbjudits att sända officiella representanter. Dessa voro fru Ezaline Boheman, fru Agda Montelius och d:r Alexandra Skoglund. Fru Ezaline Boheman talade å Sveriges vägnar vid ett stort offentligt rösträttsmöte; andra svenska talare voro fru Anna Wicksell: äktenskapslagstiftningen, fröken Anna Lindhagen: barnavårds-

Nordiska kvinnomötet i Köpenhamn.

lagstiftningen och fröken Ida Johansson: särslagstiftningen. De intressanta mötesförhandlingarna lämnade ett mycket värdefullt utbyte, och samvaron vid offentliga och enskilda fester var den angenämaste.

*Samarbete
mellan
Nordens
kvinnor.*

Efter mötets slut hade Dansk Kvindesamfund inbjudit de olika ländernas delegerade till en överläggning om ett eventuellt samarbete mellan Nordens kvinnor i sådana frågor, där de ha gemensamma intressen att bevaka. De närvarande uttalade sina sympatier för förslaget, och de delegerade åtog sig att till sina respektive föreningar främja förslaget och sedan underrätta Dansk Kvindesamfund om resultatet.

*Internationella
röst-
rättsalliansens
styrelse
möte i
London.*

Den internationella kvinnorösträttsalliansens styrelse samt ordförandena (eller deras suppleanter) i till alliansen anslutna landsföreningar hade ett sammanträde i London 8—11 juli. Sverige var därvid representerat av fröken Signe Bergman i egenskap av medlem i alliansens styrelse, samt fru Anna Wicksell i egenskap av suppleant för L. K. P. R:s ordförande.

Mötet sysselsatte sig huvudsakligast med tvenne frågor, nämligen uppgörande av program för den blivande kongressen i Berlin samt inrättandet av en alliansens pressbyrå, genom vars försorg tillförlitliga nyheter om rösträttsrörelsen skulle spridas i den allmänna pressen.

En storartad officiell och enskild gästfrihet visades mötesdeltagarna, vilka under sin vistelse i London fingo det bestämda intrycket, att intresset för rösträtts-saken hos press och allmänhet var ofantligt mycket större nu än vid kongressen 1909.

Av alldeles särskilt intresse var det sammanträde, som ägde rum i parlamentshuset mellan medlemmar av parlamentets »kvinnorösträttsgrupp» samt de utländska gästerna och deras engelska värdinnor. Såsom ordförande vid sammanträdet fungerade mr Dickinson. Å de konservativa kvinnorösträttsvännernas vägnar talade lord Robert Cecil, å de liberalas mr Acland, understatssekreterare i utrikesdepartementet, och å arbetarpartiets mr Ramsay Macdonald. Talen besvarades av alliansens ordförande, mrs Chapman Catt, och av fröken Annie Furuhjelm, som i egenskap av finsk parlamentsledamot kunde tala om sina erfarenheter av lagstiftningsarbetet.

*De Berg-
man-Öster-
bergiska
sambands-
kurserna.*

Kursledare för de Bergman-Österbergiska samhällskurserna har under året varit fröken Walborg Bergström. Under vårterminen hölls kurser i Kalmar län, såväl på Öland som på fastlandet, samt i Gävleborgs län. På hösten kunde icke

sammanhängande kurser hållas, varemot enstaka föreläsningar hållits i Kronobergs, Älvsborgs och Örebro län. Av fröken Emma Aulin har i Jönköpings län under hösten hållits en s. k. månadskurs, som på de flesta platser samlat talrika åhörare. Föreläsningarnas sammanlagda antal har under året uppgått till 207 och åhörarnas till 12,938.

I jämförelse med år 1913 har föredragsverksamheten varit ganska obetydlig, och några större turnéer ha icke anordnats. Under förra delen av året höllos dock i skilda delar av landet en hel del föredrag med anledning av namnsamlingen, och på föreningsmötena ha i regel hållits föredrag. Ett ämne, som upptagits till behandling av många föreningar, har varit lagberedningens förslag till ändring av äktenskapslagstiftningen i vad den rör äktenskaps ingående och upplösning.

*Föredrags-
verksam-
heten.*

Under hösten har föredragsverksamheten legat så gott som alldeles nere på grund av kristiden, då allmänhetens uppmärksamhet varit riktad på så helt andra saker.

Rösträtt för Kvinnor har under 1914 utkommit med 24 nummer, av vilka 5 varit 4-sidiga, 15 6-sidiga och 4 nummer 8-sidiga i en sammanlagd upplaga av 144,000 ex. mot 121,000 under 1913. Över 6,000 ex. av tidningen ha utdelats i agitationssyfte och av n:o 7, som med anledning av kvinnornas sammanslutning under kristiden utgavs som ett Uppbådsnummer, ha föreningarna gratis erhållit ett ungefär lika stort antal exemplar.

*Tidningen
Rösträtt för
Kvinnor.*

De flesta av våra mera kända rösträttskvinnor ha varit medarbetare i tidningen, och dessutom ha bidrag lämnats av en hel del skönlitterära författare, såsom: Jane Gerandt-Claine, Anna Lenah Elgström, Amalia Fahlstedt, Gurli Hertzman-Ericson, Else Kleen (Gwen), Frida Landsort, K. G. Ossian-Nilsson, Anna Maria Roos, Marika Stjernstedt, Gustava Svanström och Elin Wägner.

Professor O. E. Lindberg har bidragit med en värdefull serie artiklar behandlande ämnet »Kvinnan i Tusen och en natt».¹

L. K. P. R:s artikelserie redigerades under årets två första månader av fru Klara Lindh, men efter hennes i

*L. K. P. R:s
artikelserie.*

¹ Rösträtt för Kvinnor 1915. IV årg. Utkommer den 1 och 15 i var månad. Prenumeration genom posten: 1 kr. för helt år. Lösnummer 5 öre.

Redaktion och expedition 6 Lästmakaregatan, Stockholm. Rikstel. Norr 600. Stockholmstel. 147 29.

mars timade bortgång sköttes redigeringen först av den avlidnas make, redaktör K. M. Lindh, och överläts sedan till fru Gerda Modén. Artikelserien har under 1914 varit införd i 25 tidningar med en sammanlagd upplaga av 250,500 ex.

»Klara
Lindhs
minne.»

Genom fru Klara Lindhs bortgång förlorade den svenska kvinnorösträttsrörelsen en av sina bästa och mest dugande krafter. För att hugfästa minnet av den avhållna vännen och den högt uppskattade arbetskamraten beslöt L. K. P. R., på förslag av fru Frigga Carlberg, att i stället för blommor till Klara Lindhs grav göra en insamling till förmån för tidningen Röstätt för Kvinnor, för vilken den avlidna i livstiden så varmt intresserat sig. Under namn av »Klara Lindhs minne» överlämnades till tidningen en summa av 638 kronor, utgörande resultatet av denna insamling.

Förlags-
verksam-
heten.

Förlagsverksamheten har i jämförelse med rekordåret 1913 helt naturligt icke några imponerande siffror att uppvisa. Dock ha tryckalster utgivits i 27,555 ex. Bland dessa må nämnas »Kvinnorösträttens riksdagshistoria» av d:r Gulli Petrini (1,500 ex.); »Landstingens uppgifter och betydelse» av samma författare (2,000 ex.); Sveriges rapport till Budapestkongressen (1,275 ex.); »Kvinnornas rösträttsfråga inför Första kammaren» (2,000 ex.); flygbladet »Kristid, nykterhet och kvinnorösträtt» av Sigrid Kruse (10,000 ex.); rösträttssången »Håll ut din tid!» (800 ex.); Till Sveriges riksdag (600 ex.). Dessutom ha under 1914 utsänts 6 cirkulär och 1 protokollsutdrag i tillsammans 4,000 ex. Vidare ha utgivits årsberättelsen (5,000 ex.), Program vid centralstyrelsemötet (600 ex.) samt en hel del annat tryck, såsom formulär, meddelanden, m. m.

L. K. P. R:s
revisorer.

Till revisorer av L. K. P. R:s räkenskaper ha återvalts fröken Alida Jacobson och fru Elisabeth Wærn-Bugge samt till revisorssuppleanter fru Emilia Broomé och fröken Agda Hedvall.

Verkstäl-
lande ut-
skottet.

V. U. har under året haft 15 sammanträden och utsänt 6 cirkulär till centralstyrelsens medlemmar och till de föreningsordförande, vilka icke tillhöra centralstyrelsen. Dessutom ha, enligt centralstyrelsebeslut, cirkulär även sänts till filialernas representanter. En allt större anhopning av internationella ärenden har gjort sig märkbar under året, delvis beroende på tidsläget, men delvis också på en större livaktighet i samarbetet inom Internationella kvinnorösträttsalliansen efter huvudkvarterets förläggning till London.

L. K. P. R:s byrå har under året flyttat till en något rymligare lokal i samma hus, där den förut varit belägen, Lästmakaregatan 6. Expeditionen är öppen alla dagar kl. 12—5 och förestås av fru E. Arcini, som sköter expeditionen jämte L. K. P. R:s in- och utbetalningar, för vilka varje vecka redovisning lämnas till L. K. P. R:s skattmästare.

Expeditionen.

Då under de första orofyllda dagarna i början av augusti klockorna ringde till uppbåd, hade de svenska kvinnorna klart för sig, att kallelsen gällde även dem. De skyndade att ställa sina krafter till förfogande var de kunde bäst behövas. Arbetet upptogs dels av redan befintliga organisationer, dels av nya sammanslutningar. Och rösträttsföreningarna, vilka ofta bruka gå i spetsen då det gäller socialt arbete, togo på många håll initiativ till hjälp- och understödsarbete.

Rösträttsföreningarna och Kristiden.

I augusti månad bildades i Stockholm på initiativ av representanter för flera kvinnoorganisationer — bland dem L. K. P. R. och Stockholms F. K. P. R. — ett Kvinnornas Uppbåd, som i sig inneslöt kvinnor ur alla partier och samhällsklasser och som satte som sin uppgift att organisera olika former av hjälpverksamhet. Ett upprop utsändes till Sveriges kvinnor, och landet runt bildades Kvinnornas uppbåd på ett stort antal platser. På de allra flesta ställen utgick initiativet från rösträttsföreningarna eller — då detta ansågs lämpligt — från enskilda rösträttskvinnor, och alltid under samarbete med andra kvinnoorganisationer. Dessutom ha rösträttsföreningarnas medlemmar överallt med iver deltagit i arbetet för Röda Korset och landstormen.

Kvinnornas Uppbåd.

* * *

Det stora världskriget har satt sin prägel på året 1914 och lagt sin förlamande tyngd på allt och alla. Även kvinnornas rösträttsrörelse har rönt inverkan härav. I de krigförande länderna ha rösträttsföreningarna ställt sig i hjälparbetets tjänst och utföra där en stor och betydelsefull gärning. Men även i vårt land, som dock hittills haft den lyckan att få vara neutralt, ha världshändelserna inverkat hämmande på rösträttsarbetet, vilket, såsom ovan påvisats, under senare delen av året fått stå tillbaka för hjälparbetet. Även detta kan dock i viss mån sägas vara ett arbete för rösträtten, ty därigenom att kvinnorna visa vad de duga till när det gäller, hävda de på samma gång sin rätt att som fullmyndiga med-

borgare få med männen dela ansvaret för folkens och stater-
nas öden. Intet har tydligare än det nu pågående världs-
kriget visat ohållbarheten i satsen, att statens styrelse icke
skulle angå kvinnorna.

Stockholm i april 1915.

Signe Bergman,
Landsföreningens ordförande.

Karolina Widerström,
Landsföreningens vice ordförande.

Ezaline Boheman,
Landsföreningens sekreterare.

Kassaförvaltarens rapport.

Räkenskaperna utvisa följande ställning:

Behållning från 1913..... 4,082: 55

Inkomster 1914:

Landsföreningsavgifter	5,363: 19	
Insamling å »Försakelsedagen 1913»	286: 30	
» till Opinionsyttringen	302: 15	
Bidrag till Rösträttsbyrån	472: 22	
Prenumerationsavgifter m. m. å tidningen Röst- rätt för kvinnor.....	3,100: 90	
Gåvor till d:o	48: 08	
Räntor	256: 42	9,829: 26
		<hr/>
	Summa kr.	13,911: 81

Utgifter 1914:

Resekostnader	352: 40
Spridande av broschyrer	300: —
Årsavgift till Int. Woman Suffrage Alliance ...	36: 44
Centralstyrelsemöte	320: 45
Resekostnadsersättning till d:o	59: 92
Sekreterarens arvode	800: —
Årsberättelse	469: 17
Avlöningar till byråpersonal	2,520: 75
Tryckning av cirkulär och protokoll	314: 75
Postavgifter	777: 31
Telefonavgifter.....	288: 95
Skrivmaterialier	173: 79
Trycksaker	16: 80
Årstautställningen	459: 05
Allmänna omkostnader.....	470: 72
Prenumeration å tidningar m. m.....	172: 30
Avgift till tidningsbyrån Argus.....	96: —
Författararvoden	22: 82
Annonser	50: —
Tryckningskostnad för tidningen	2,974: —

Transport kr. 10,675: 62

	Transport kr.	10,675: 62	
Hyra för Rösträttsbyrån		625: —	
Ved och belysning för d:o		101: 87	
Avskrivning å inventarier		52: —	11,454: 49

Behållning till 1915:

Kontant i kassan	97: 07
Rösträttsbyråns kassa	17: 02
Tidningens kassa	27: 73
Artikelseriens kassa	23: 53
Checkräkning med Stockholms Ensk. Bank	551: 59
Sparkasseräkning med d:o	2,477: 30
» med Stockholms Intecknings- Garantiaktiebolag	28: 73
Lager av broschyrer	371: 58
Inventarier	830: —
Utestående fordran	100: —
» » för årsberättelsen	827: 35
	<u>5,351: 90</u>

Häriifrån avgår:

Innestående medel för Bergman-Öster- bergska samhällskurserna	1,464: 33		
Fonden »Klara Lindhs minne»	638: —		
Skuld till I. Hæggeströms Boktryckeri- aktiebolag	792: 25	2,894: 58	2,457: 32
		<u>Summa kr.</u>	<u>13,911: 81</u>

Stockholm den 15 april 1915.

Thorborg Widebeck.
skattmästare.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, av Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt utsedda revisorer, hava behörigen genomgått och granskat kassaförvaltarens räkenskaper för år 1914.

Räkenskaperna äro noggrannt förda och utgifterna behörigen verifierade, varför vi få tillstyrka full och tacksam ansvarsfrihet för 1914 års förvaltning.

Stockholm den 19 april 1914.

Elisabeth Warn-Bugge.

Alida Jakobson.

Lokalföreningarnas

för

Kvinnans politiska rösträtt årsberättelser 1914.

1. Alby.

Under året ha hållits 6 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, 1 aftonunderhållning samt 2 arbetsaftnar för Kvinnornas uppbåd.

På föreningens initiativ anordnades, liksom föregående år, under våren 2 skolkökskurser på respektive 10 veckor för flickor som slutat folkskolan.

Föreningen har 2 ordinarie ledamöter i pensionsnämnden, och 1 medlem är fosterbarnsinspektris inom Alby samhälle.

Alby F. K. P. R. har anslutit sig till Kvinnornas uppbåd inom Medelpad.

2. Alfta.

Föreningen har under året haft 2 styrelse- och 2 föreningsmöten. För att öka medlemsantalet har föreningen inköpt skrifter till gratisutdelning. En av föreningens medlemmar är ledamot i pensionsnämnden och suppleant i skolrådet.

3. Alingsås.

Under året ha hållits 7 styrelsesammanträden och 3 föreningsmöten, vilka sistnämnda efterföljts av samkväm. Dessutom har föreningen anordnat 2 offentliga möten med före-

drag av dr Gerda av Geijerstam samt, av de Bergman—Österbergiska kurserna, 1 med föredrag av fröken Walborg Bergström. Som föreningens festdag under året bör nämnas den 7 mars, då av sceniska förmågor inom F. K. P. R. uppfördes: »Huru kvinnorna fingo politisk rösträtt». Spelet utfördes under medryckande gott humör och det allra hjärtligaste bifall.

Vid vårens landstingsval deltog medlemmarna intresserat såväl med egna röster som med samlade fullmakter.

För att erhålla livlig anslutning till föreningsmötena ha medlemmarna kallats genom kringskickad lista.

För år 1915 garanterade föreningen 20 prenumeranter på Rösträtt för Kvinnor, nu ökade till 27, därunder 3 gratisprenumerationer för offentliga lokaler.

I särskilda åtgärder med anledning av kristiden har föreningen som sådan ej ansett sig böra aktivt ingripa, men ha dess enskilda medlemmar deltagit i arbete för landstormen och Röda korset.

4. Alnö.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden och 3 föreningsmöten. Föreningens medlemmar ha deltagit i arbetet för landstormens utrustning samt i hjälparbetet.

5. Alvesta.

Under året ha hållits 1 styrelse- och 1 föreningsmöte. Fröken W. Bergström har hållit ett föredrag om Kvinnan inom de olika yrken (Bergman-Österbergiska samhällskurserna).

6. Aneby.

Föreningen bildades under hösten 1914 efter föredrag av fröken Emma Aulin, Jönköping.

7. Arboga.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten. Vid det ena av föreningsmötena höll fru

Ruth Edström från Västerås föredrag över kongressen i Budapest.

Vid stadsfullmäktigvalet var en av föreningens medlemmar uppsatt på de frisinnades lista men lyckades ej bli vald. Före valet utsände föreningen till stadens alla röstberättigade kvinnor valsedlar (de frisinnades men med den kvinnliga kandidatens namn främst) och fullmakter jämte uppmaning att deltaga i valet.

Av föreningens medlemmar är 1 stadsfullmäktig och 1 medlem i fosterbarnsnämnden.

I arbetet för Röda korset har en stor del av föreningens medlemmar deltagit.

8. Arvidsjaur.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, 1 samkväm och 1 offentligt möte. Vid det senare hölls föredrag av fröken Anna Svensson, Luleå. Vid samkvämet hölls en föreläsning över »Fredssaken» och uppfördes dialogen »Samma Don». En av föreningens medlemmar sitter i pensionsnämnden. De flesta av medlemmarna äro inskrivna i Kvinnornas uppbåd eller i Röda korset.

9. Arvika.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten, det ena med samkväm.

I december hölls valmöte med anledning av stadsfullmäktigvalet. Föredrag hölls vid detta tillfälle av stadsfullmäktigen i Karlstad fröken Anua Ljungqvist om »Heliga Birgitta».

Den energiska valagitation, för vilken F. K. P. R. ställde sig i spetsen, hade till följd att två kvinnor kommo in i stadsfullmäktige. En valdes av de moderata och en av de frisinnade.

Av föreningens medlemmar äro 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen, 1 ledamot och 1 suppleant i folkskolestyrelsen och barnavårdsnämnden, 4 ledamöter av styrelsen för Arvika barnkrubba, 2 ledamöter i styrelsen för Diakonissfonden, 1 ledamot och 1 suppleant i pensionsnämnden för Arvika stad, 1 ledamot av landsförsamlingens nämnd, 1 ledamot av levnadskostnads-

undersökningskommittén, 1 ledamot av styrelsen för 5-öres föreningen (för bespisning av folkskolebarn) 3 ledamöter av Majblommans styrelse.

10. Askersund.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten med samkväm samt 1 extra samkväm. Den 18 november höll fröken Walborg Bergström ett föredrag om Fattigvårdslagstiftningen, vilket åhördes av ungefär 50 personer, mest kvinnor.

Föreningen har såsom sådan ej deltagit i nödhjälpsarbetet, men enskilda medlemmar ha arbetat såväl för Röda korset som för landstormen. F. K. P. R:s ordförande är sekreterare i lokalföreningen av Röda korset, i Södra Närkes landstormsförening samt i den kommunala arbetslöshets- och hjälpkommittén samt suppleant i fattigvårdsstyrelsen och i pensionsnämnden.

11. Avesta-Krylbo.

Föreningen har under året hållit 4 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten, 4 samkväm samt 2 offentliga möten. Dessutom har föreningen arrangerat en friluftsfest med föredrag av fru Elisabeth Wærn-Bugge. På initiativ av F. K. P. R. bildades en avdelning av Kvinnornas uppbåd i Krylbo.

12. Axvall.

13. Björknäs-Frånö.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten.

14. Boden.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten och 1 samkväm. Under kristiden ha många av föreningens medlemmar arbetat både för Röda korset och landstormen.

Föreningens ordförande är medlem av dispensärnämnden.

15. Bollnäs.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde och 2 föreningsmöten. Härvarande frisinnade tidning, »Ljusnan», har intagit årets artikelserie samt notiser och meddelanden.

16. Bomhus.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde, 2 föreningsmöten och 1 offentligt möte med föredrag av fröken Elsa Bengtson från Gävle.

17. Borlänge-Stora Tuna.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten och 1 offentligt möte med föredrag av dr Gulli Petrini över Kvinnorösträtten och de sociala frågorna.

Av föreningens medlemmar äro 2 ordinarie och 2 suppleanter i pensionsnämnden; 1 är medlem i styrelsen för föreläsningsföreningen och förestår därjämte kommunalbiblioteket.

Under hösten bildades på initiativ av F. K. P. R. ett Kvinnornas uppbåd i och för anskaffande av utrustning åt landstormen. Inträdesavgiften sattes till högst 2 kronor och lägst 25 öre. I kommittén för Uppbådet sitta 3 styrelsemedlemmar och 1 föreningsmedlem i F. K. P. R.

Arbetsaftnar ha hållits varje måndag, varvid olika stickarbeten förfärdigats. Intresset för saken har varit och är fortfarande ganska stort. Den 13 december anordnades en Luciafest, vars behållning — 150 kronor — tillföll Uppbådet.

För spridandet av flaggmärket Hem och Härd bildades under hösten, också på initiativ av F. K. P. R., en kommitté, vars ordf. är styrelseledamot i F. K. P. R. Ett tusental märken ha försålts och behållningen utdelats som understöd åt mobiliserades familjer.

18. Borås.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden och 3 föreningsmöten. Av de senare ha 2 samtidigt haft karaktär av samkväm.

Av medlemmarna äro 2 ledamöter i stadens pensionsnämnder. 1 av dem är tillika medlem av Bergengrenska bespisingfondens styrelse och den andra ledamot av fattigvårdsstyrelsen samt barnvårdsinspektris. 1 medlem är suppleant i en pensionsnämnd.

19. Bräcke.

Bräcke F. K. P. R. har under året haft 3 styrelsesammanträden och 6 föreningsmöten.

20. Charlottenberg.

Under 1914 ha hållits 1 styrelsesammanträde, 1 föreningsmöte och 1 offentligt möte med föredrag av dr Lydia Wahlström. 1 av föreningens medlemmar är ordinarie och 1 suppleant i Eda sockens pensionsnämnd.

21. Degerfors.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten. Föreningsmötena ha avslutats med samkväm. Ett offentligt möte har hållits under året med fröken Walborg Bergström som talarinna.

22. Edane.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde, 2 föreningsmöten och 1 offentligt möte med föredrag av fru Gerda Hellberg.

23. Edsvalla.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde, 2 föreningsmöten och 1 offentligt möte.

2 av föreningens medlemmar sitta i fattigvårdsstyrelsen.

24. Eksjö.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten, det sista kombinerat med samkväm med

anledning av föreningens 10-åriga tillvaro. I slutet av oktober höll fröken Emma Aulin från Jönköping 4 intressanta föreläsningar i samhällslära (Bergman-Österbergiska kurserna).

Föreningen har arbetat för landstormen och Röda korset i anslutning till förut befintliga föreningar. Genom försäljning av flaggmärket Hem och Härd har föreningen fått in omkring 325 kronor, vilka komma att lämnas till kassan för fattiga skolbarns bespisning vid Eksjö folkskola.

1 medlem tillhör skolrådet och 2 fosterbarnsnämnden.

25. Elmhult.

Föreningen har haft 2 möten, varvid föreningsangelägenheter behandlats, och 1 offentligt möte med föredrag av fröken Walborg Bergström om Äktenskapslagstiftningen (de Bergman-Österbergiska kurserna).

26. Enköping.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten samt 1 offentligt möte med föredrag av d:r Gulli Petri.

En föreningsmedlem är ordinarie ledamot och 1 suppleant i pensionsnämnden.

27. Eringsboda.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 1 föreningsmöte och 1 samkväm.

Två av föreningens medlemmar äro ledamöter i fattigvårdskommittén; 1 är ordinarie ledamot i socknens pensionsnämnd.

25 kvinnor ha arbetat för landstormen och anskaffat 32 st. ylleskjortor, 32 par yllestrumpor samt 11 st. yllefiltar för sammanlagt värde av omkring 70 kronor.

Under innevarande vinter skall bespisning av fattiga anordnas genom F. K. P. R:s försorg.

28. Eskilstuna.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 2 samkväm. En av föreningens medlemmar är

stadsfullmäktig, 1 ledamot av skolstyrelsen och barnavårdsnämnden. Före stadsfullmäktigvalet spred föreningen flygblad med uppmaning till kommunalt röstberättigade kvinnor att rösta. Till välgörande ändamål har föreningen skänkt 75 kronor.

29. Eslöv.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten med samkväm. Dessutom anordnades den 5 juni ett möte, vartill inbjudits medlemmar av rösträttsföreningarna i Hörby och Hör samt filialen i Västra Strö. Mötet, som var förenat med en kortare utflykt, förlades huvudsakligen till arbetsförmedlingens lokaler, där föredrag hölls av jur. kand. fru Anna Wicksell om »Vår nya äktenskapslagstiftning». Därpå vidtog sångunderhållning och samkväm. För övrigt har föreningen, i likhet med väl de flesta samman slutningar av ideell art, haft kännning av de rådande kristiderna.

30. Falkenberg.

Föreningen har under året avhållit 3 föreningsmöten och styrelsen har sammanträtt 6 gånger. Under dec. 1914 hölls ett offentligt möte, varvid Ellen Keys föredrag »Kriget, freden och framtiden» upplästes, Frigga Carlbergs enaktare »Samma don» uppfördes m. m.

Föreningen har under senaste halvåret huvudsakligen inriktat sitt arbete på att sprida Rösträtt för Kvinnor, då ju kvinnornas intressen under dessa kristider varit delade åt så många håll.

31. Falköping.

Under året ha hållits 5 föreningsmöten. En medlem är ledamot och 1 suppleant i pensionsnämnden.

32. Falun.

Under året ha hållits 3 styrelse- och 2 föreningsmöten, det ena efterföljt av samkväm.

Av föreningens medlemmar äro 1 stadsfullmäktig, 1 av överstyrelsen förordnad inspektor vid Elementarläroverket för flickor, 1 medlem och 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen, 1 ledamot i kungl. lärarelönenämnden, 1 ledamot och 1 suppleant i pensionsnämnden, 1 ledamot i Socialstyrelsens bostadskommitté, 1 medlem i folkskolestyrelsen, 1 bostadsinspektör, 1 medlem i landstingets småskole-seminariestyrelse, 1 medlem i landstingets skolköksnämnd, 1 suppleant i stadsfullmäktiges beredningsutskott samt i styrelsen för stadens värmbadhus och fonden för Pauvres Honteux, 2 medlemmar i styrelsen för Falu allm. bibliotek, 1 medlem i styrelsen för Falu frisinnade förening samt 1 medlem av arbetsutskottet i Kopparbergs läns östra frisinnade valkretsförbund. Dessutom är F. K. P. R:s vice ordförande insatt i såväl länets som kommunens arbetslöshets- och nödhjälpskommittéer.

Sedan november månads början har styrelsen för F. K. P. R. anordnat s. k. stickaftnar för landstormens beklädnad, varvid utom handarbete förekommit sång och musik samt uppläsning av artiklar om krig och fred, rösträtt och sociala frågor.

33. Filipstad.

Under året ha hållits 5 styrelse- och 3 föreningssammanträden samt 3 samkväm. Vid det första av dessa senare tillföll hela avgiften stadens hemslöjdsförening. Bland föreningens medlemmar äro 1 stadsfullmäktig, 7 medlemmar av olika korporationer och föreningar, 1 ombud för fattigvårdsförbundet, varjämte 1 under året blivit invald i styrelsen för föreläsningssanstalten.

Föreningen har sedan september månad haft arbetsaftnar för landstormen, vari en stor del av medlemmarna deltagit; de flesta av dessa ha även i sina hem förfärdigat arbeten för samma ändamål.

34. Finspång.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 1 föreningsmöte, vilket tillika haft karaktär av samkväm, och 1 offentligt möte.

På offentligt möte den 1 mars hölls föredrag i pensionsfrågan av herr Woods Beckman.

Av föreningsmedlemmarna är 1 lärarnas representant i skolrådet och 1 medlem av pensionsnämnden.

35. Flen.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 1 föreningsmöte.

Av föreningens medlemmar äro 1 medlem i biblioteksstyrelsen, 2 i barnavårdsnämnden, 1 ledamot och 1 suppleant i pensionsnämnden samt 1 suppleant i skolrådet.

36. Forshaga.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 1 samkväm.

I rikhet med föregående år anordnades därjämte under hösten en aftonunderhållning för att anskaffa medel till beklädande av en del fattiga skolbarn. För inkomsten härav jämte bidrag dels ur egen kassa, dels genom frivilliga gåvor, har föreningen inköpt kläder eller skodon till 35 barn, varjämte mindre kontanta bidrag skänkts till några behövande äldre personer. Dessutom har föreningens medlemmar arbetat för Värmlands landstorn.

En av föreningens medlemmar har under 1914 varit medlem av kyrko- och skolrådet.

37. Färgelanda.

Färgelanda F. K. P. R. har under det gångna året haft 5 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten, 1 offentligt möte samt 7 samkväm.

I december månad höll fröken Walborg Bergström föredrag över ämnet Äktenskapslagstiftningen (de Bergman-Österbergiska samhällskurserna).

I härvarande Röda korsavdelning ha hälften av vår F. K. P. R:s medlemmar deltagit och där hava också förekommit arbeten för landstornen.

38. Färila.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, och 2 föreningsmöten.

Färila F. K. P. R. har under året haft nöjet mottaga de Bergman-Österbergiska kurserna. Till följd av olika omständigheter blev dock ej tillslutningen så stor som man väntat.

I september bildades ett Kvinnornas uppbåd, till vilket F. K. P. R. anslagit 30 kronor samt dessutom genom flera medlemmars arbete samlat ihop kläder och livsmedel till behövande landstormsmäns familjer.

I övrigt har föreningen lefvt en stilla, men därför ingalunda döende tillvaro. Den svåra tiden har visserligen förlamat handlingskraften, men ej intresset för rösträttssaken.

39. Gislaved.

Föreningsarbetet har på grund av flera samverkande orsaker så gott som legat nere.

Av föreningens medlemmar äro 2 medlemmar i pensionsnämnden, 1 är lärarkårens representant i folkskolestyrelsen och 1 föreståndare för föreläsningsföreningen.

40. Gnesta.

Styrelsesammanträden under 1914 ha varit 4, föreningsmöten 2.

Gnesta F. K. P. R. har under 1914 liksom under flera föregående år, anordnat barnbespisning i folkskolan, sålt förstamajblomman och i år även flaggmärket.

41. Gräbbestad.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten.

42. Grängesberg.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten, varav 1 med samkväm.

Presskommittén har med framgång verkat för rösträttstidningens spridande. För att öka kvinnornas intresse för deltagandet i årets landstingsmannaval har föreningen utsänt cirkulär i upplysande syfte. Två medlemmar tillhöra styrelsen för Grängesbergs avdelning av Röda korsets kvinnoförening.

43. Gränna.

Föreningen har haft 2 styrelsesammanträden och 2 ordinarie årsmöten samt anordnat ett opinionsmöte mot prostitutionen, då fröken Ina Rogberg talade för »Kamp till rena seder». De tre förutvarande kvinnliga stadsfullmäktige blevo icke omvalda vid decembervalet. Dels ville de ogärna kvarstå, och dels användes ett 30-tal olika listor, varav blott de moderata upptogo kvinnliga namn.

44. Gällivare—Malmberget.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde, 3 föreningsmöten och 1 samkväm.

45. Gävle.

Styrelsen har under det förlidna året haft 5 sammanträden och föreningen 3. Vid årsmötet den 17 februari hälsade ordföranden, fru Klara Lindh, de närvarande välkomna; års- och revisionsberättelserna upplästes och godkändes av föreningen. Fru Lindh lämnade vidare en summarisk redogörelse för centralstyrelsemötet samt talade entusiastiskt för ett kvinnornas hus i Gävle liksom det i Huskvarna nyss invigda.

Fru Modén redogjorde för namninsamlingen, vilken givit gott resultat.

Sekreteraren frambar till fru Klara Lindh de närvarandes tack för allt det utomordentliga arbete hon nedlagt för föreningen och fru Lindh tackade hjärtligt och uppmanade föreningen till fortsatt arbete för rösträttssaken.

Den 26 och 27 februari hölls tvenne intressanta föredrag om äktenskapslagstiftningen av fru Anna Bugge-Wicksell.

I samband med föreningsmöten har styrelsen anordnat trenne samkväm med läsning, musik, sång och tesupé.

Föreningen har under hösten tillsammans med Vita Bandet haft ett möte i reglementeringsfrågan. Talarinna var dr Malin Wester-Hallberg, som på ett fint och sympatiskt sätt föreläste i det ömtåliga ämnet.

För att sprida tidningen Rösträtt för Kvinnor har en kommitté av tio medlemmar bildats. Arbetet har resulterat i att omkring 125 prenumeranter samlats för år 1915.

Under året har föreningen gjort en stor, smärtsam förlust genom dess mångåriga, avhållna ordförandes, fru Klara Lindh, den 8 mars timade död. Föreningens krans i gult och vitt hade följande inskription: »Ditt ärliga, gedigna arbete skall mana oss till fortsatt strävan för vår stora sak».

46. Göteborg.

När beslut fattades att rösträttsföreningarna under år 1913 skulle igångsätta och även slutföra sin andra stora opinionsyttring, hördes från många håll: »Det blir ett svårt år — tänk så mycket arbete!» Men när vi nu hunnit så långt fram i tiden, att vi skola göra reda för det år, som följde näst efter, måste vi utbrista: »1913 var ett härligt år», ty nu förstå vi förvisso lyckan och fördelen av att få utföra ett riktigt rösträttsarbete, och mången gång under detta »skuggornas år» skulle vi nog med glädje givit dubbelt av arbete och möda, om detta icke — av skäl som vi alltför väl känna — varit en omöjlighet.

Göteborgsföreningen började året med glatt mod. Namnfyllda listor inflöto fortfarande och ordnandet och förtecknandet av de fem stora högarna — 500 nr i varje — skedde under högtidsstämming. Denna bröts på ett kännbart sätt, då genom de politiska förvecklingarna i februari arbetets fullbordan, d. v. s. opinionsyttringens framlämnande, gled in i det ovissa.

När detta överlämnande slutligen ägde rum den 2 juli, var Göteborgs F. K. P. R. representerad av ordföranden och sekreteraren, och listornas namnantal uppgick till 27,632 (för hela länet 31,858 namn).

Listorna för hela Sverige — samlade och bundna länsvis — gävo ett mäktigt och outplånligt intryck, och göteborgsföreningens styrelse beslöt därför, på initiativ av sina representanter vid överlämningstillfället, att till varje medlem sända ett kort med en fotografisk bild av den väldiga liststapel. Kortet innehöll dessutom en varning för att låta den hänförelsens eld, som besjälade vårt namninsamlingsarbete, slockna i nuets motvind och en uppmaning att i stället se till, att lågan fortfarande brinner klar.

Föreningsmötena, alla offentliga, hava i år inskränkt sig till fyra. På det första, den 30 mars, höll fru Gurli Hertzman—Ericson föredrag om »Historiska kvinnor från franska revolutionen», framställda med varm förståelse. Å samma

möte uppläste ordföranden fröken Signe Bergmans kort förut i Stockholms F. K. P. R. hållna föredrag om »Kvinnorna och den politiska situationen», vilket värdefulla inlägg i det aktuella ämnet åhördes med största intresse.

Den 14 maj hade föreningen glädjen att som gäst få mottaga fröken Fredrikke Mörck från Kristiania, som höll ett synnerligen intressant föredrag om »Folkvalda domare». Aftonen avslöts med ett angenämt samkväm.

De svåra förhållanden, som även i neutrala länder inträtt efter världskrigets utbrott, ledde när hösten kom osökt in på hjälparbetets spår. — Kvinnornas uppåd hade bildats och dess underavdelning, Barnhjälskommittén, vilkens hela styrelse består av rösträttskvinnor, behövde ekonomiskt stöd. Föreningen beslöt därför att anordna ett föredrag, vars inkomst oavkortad skulle tillfalla denna kommitté. Hjälplämnades beredvilligt av ingenjören Otto Cyrén, som gav en livfull skildring av »Kaukasusländerna», belyst av skioptikonbilder med de vackraste naturscenerier från dessa länder. 205 kr. 50 öre hade man sedan glädjen att kunna överlämna till Barnhjälskommittén.

I samma riktning gick föredraget på årsmötet den 27 november, då yrkesinspektören fröken Kerstin Hesselgren talade om »Kvinnorna och hjälparbetet» — ett föredrag, som blev ganska bestämmande för detta arbetes vidare utveckling.

Ökat intresse för Rösträtt för Kvinnor har man sökt väcka genom kringvändande av kort med kraftig uppmaning till prenumeration.

Förlagsverksamheten har under året legat nere, men läskapper och servietter ha utgått i nya upplagor.

När man sammanför vad som under året åtgjorts, förefaller det ringa nog, men även en sådan tidsperiod som denna kan ha sin stora utvecklingsbetydelse — kornet i jorden är icke dött under vinternattens mörker, utan väckes en dag till liv av vårens gyllene sol.

47. Hallsberg.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 4 ordinarie och 2 extra föreningsmöten samt 1 offentlig föreläsning av d:r Lydia Wahlström.

48. Halmstad.

Under 1914 ha hållits 6 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten.

Av föreningens medlemmar är en lärarkårens representant i folkskolestyrelsen, 3 äro medlemmar i fattigvårdsstyrelsen, 4 medlemmar i pensionsnämnden.

En stor del av föreningens medlemmar ha under hösten arbetat för Röda korset, för landstormen och på nödhjälpsbyrån.

Rösträtt för Kvinnor har varit utlagd hos stadens tandläkare, på nykterhetskaféet å Tivoli m. fl. ställen.

49. Hamrånge.

50. Hanebo—Kilafors.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 3 föreningsmöten, varav ett extra. Det extra mötet hölls den 11 aug. för att överlägga om hjälp åt behövande landstormsmän. En summa anslogs av föreningens medel och mera anskaffades genom frivilliga gåvor, så att ett parti strumpor, underkläder och filtar kunde utdelas på platsen och även en del sändas till närmaste landstormsförråd. Föreningsmötena hava tillika varit studieaftnar med kortare föredrag av ordföranden i sådana ämnen som: landstingens sammansättning och uppgifter, riksdagens sammansättning och arbetssätt m. m.

En medlem av föreningen är föreståndare för platsens föreläsningförening och suppleant i pensionsnämnden.

51. Haparanda.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten, av vilka ett varit anordnat som samkväm. Första föreningsmötet hölls den 24 april, då årsredogörelsen och revisionsberättelsen för 1913 upplästes, varpå ansvarsfrihet lämnades styrelsen.

På grund av det allvarliga och kritiska läge vårt land genom världskriget råkat i beslöts i augusti på initiativ av F. K. P. R:s styrelse att bilda ett Kvinnornas uppåd, som

skulle verka för landstormens beklädnad. Detta omfattade kvinnor av alla samhällsklasser. Sedan medel influtit, dels genom listor och dels genom den av Uppbådet anordnade torgdagen på Haparanda torg, som inbringade närmare 1,000 kronor, anordnades en sývecka, då av medlemmarna förfärdigades alla slags varma plagg, vilka sedan överlämnades till närmaste landstormsområde.

Det andra föreningsmötet hölls den 27 november. Det var anordnat som samkväm och besökt av ett femtiotal medlemmar. Sedan val förrättats beslöts på förslag av styrelsen, att 25 exemplar av Rösträtt för Kvinnor för 1915 skulle gratis utdelas till personer inom och utom staden. Medel härtill skulle anslås ur föreningens kassa.

Av förtroendeuppdrag, som innehavas av Haparanda F. K. P. R:s medlemmar, äro 2 stadsfullmäktige, 1 medlem av folk-skolestyrelsen, 1 medlem och 1 suppleant av Haparanda pensionsnämnd, 1 medlem av Matarengi skolråd, 5 styrelsemedlemmar i 25-öre föreningen, 1 ordförande och 1 styrelsemedlem i Vita bandet, 1 ordförande och 1 styrelsemedlem i Röda korset.

52. Haverö.

Föreningen, som på grund av sitt avskilda läge fört en tynande tillvaro, kommer att fr. o. m. 1915 förlägga sin verksamhet till en annan del av socknen under namn av Överturingen.

53. Hedemora.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten.

Av föreningens medlemmar är 1 stadsfullmäktig och 1 lärarkårens representant i skolrådet samt ordförande i kommunalbiblioteksstyrelse. Bland kvinnor i staden har av F. K. P. R:s ordf. bildats en kommitté kallad Hem och Härd för spridande av det lilla flaggmärket med samma namn, vilket försäljes till förmån för hjälparbetet bland nödlidande under kristiden. I arbetet för Röda korset och landstormens utrustning ha medlemmar i F. K. P. R. deltagit.

Vid höstmötet redogjorde ordf. för Nordiska kvinnomötet i Köpenhamn den 10 och 11 juni detta år.

54. Hjo.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde, 7 föreningsmöten, 6 samkväm och 1 offentligt möte.

Av föreningens medlemmar äro 2 ledamöter och 1 suppleant i pensionsnämnden och 1 medlem av folkbiblioteksstyrelsen.

55. Horn.

Under året har hållits 1 styrelsesammanträde.

56. Hudiksvall.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten.

Bland sina medlemmar har föreningen 1 kvinnlig stadsfullmäktig, som även är styrelsesuppleant i fattigvårdsnämnden. Föreningen har garanterat 20 prenumeranter på Röst rätt för Kvinnor.

Åtskilliga av föreningens medlemmar ha nitiskt arbetat för landstormens och Röda korsets utrustning.

57. Huskvarna.

Under det gångna året ha hållits 4 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten, förutom åtskilliga samkväm med underhållning i form av uppläsning, musik m. m.

Föredrag ha hållits av fru Anna Wicksell över ämnet »Kvinnorna och landstingsmannavalen», av fröken Ina Rogberg om »Kampen för rena seder», av fröken Nancy Envall tvenne föredrag i huslig ekonomi, av professor Knut Kjellberg om »Nатурlagar och samhällslagar», och av fröken Adèle Wetterlindh över frågan »Är rusdrycksförbud en samhällsnödvändighet?»

Under förra hälften av året anordnade föreningen en basar jämte sagoafton för barn, varvid behållningen tillföll föreningens kassa, en soaré med dramatisk och musikalisk underhållning samt en friluftsfest.

Verksamheten har under det senare halvåret givetvis rönt inverkan av de oroliga tiderna och måst inskränkas till

arbetsaftnar för föreningsmedlemmar varannan måndag under höstmånaderna.

Därjämte har dock anordnats samkväm för kvinnlig ungdom, varvid intresserade medlemmar ur lärarinnekåren sört för underhållningen, vilken till allmän belåtenhet omfattat växlande program med goda föredrag över framstående personligheter, anföranden i aktuella ämnen, sång och musik m. m.

Något nödhjälpsarbete på grund av krisen har glädjande nog ej behöft igångsättas, då arbetstillfällena inom samhället varit i det närmaste normala.

Av föreningens medlemmar äro 1 stadsfullmäktig, 2 ledamöter av fattigvårdsstyrelsen, 1 ledamot och 1 suppleant i hälsovårdsnämnden, 1 ledamot i fosterbarnsnämnden, 1 ledamot i folkbiblioteksstyrelsen och 1 suppleant i pensionsnämnden.

58. Hvetlanda.

Styrelsen har haft sammanträde 4 gånger, föreningen 3, varjämte föreningen haft nöjet få fyra föreläsningar genom de Bergman—Österbergska samhällskurserna.

2 av föreningens medlemmar tillhöra pensionsstyrelsen, 1 fattigvårdsstyrelsen.

Ett Kvinnornas uppbåd har bildats, och har genom försäljning av flaggmärken och insamling på listor hopbragts 175 kr., som utdelats till behövande.

59. Hälsingborg.

Föreningens styrelse har under året sammanträtt 3 gånger.

Ett offentligt föredrag med skioptikonbilder har hållits av Baltiska utställningens presskommisarie, redaktör Bülow, om Baltiska utställningen. Inkomsten därav, 50 kr., sändes till Årstautställningen.

Vid tvenne av föreningens möten ha föredrag hållits av fröken Annie Weibull och fröken Ellen Wester. Dessutom ha några andra möten i form av sällskapsaftnar anordnats, och har då bjudits på kortare föredrag, redogörelser, sång och musik m. m.

Spridning av Rösträtt för Kvinnor har främjats genom personlig agitation och genom upptagande av prenumeranter

å föreningens möten. Årsberättelsen har inköpts och utdelats till samtliga föreningsmedlemmar.

2 av föreningens medlemmar äro stadsfullmäktige, 2 tillhöra fattigvårdsstyrelsen, 1 skolstyrelsen, 2 frisinnaede förenings styrelse och 1 styrelsen för arbetsförmedlingen.

60. Härnösand.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten.

Av föreningens medlemmar har 1 varit stadsfullmäktig till sept. 1914. 1 är ledamot i fattigvårdsstyrelsen och 1 är ledamot i skolstyrelsen.

Vid stadsfullmäktigvalet den 1 december framgick föreningen med egen lista och valsedlar, och upprop utsändes till röstberättigade kvinnor. Dock blev ej någon kvinna vald.

61. Hässleholm.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde och 6 föreningsmöten.

Vid Skåneförbundets årsmöte i Malmö var föreningen representerad av sin ordf. och vice ordf.

Vid stadsfullmäktigvalet på våren uppsatte F. K. P. R. på den liberala listan en kvinnlig kandidat, vilken dock ej blev vald.

Av föreningens medlemmar äro 1 fattigvårdsledamot, 1 ledamot av pensionsnämnden och 2 suppleanter i sagda nämnd.

62. Hör.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde, 7 föreningsmöten, 1 offentligt möte och 1 samkväm med utfärd.

Av föreningens medlemmar äro 1 skolrådsledamot, 1 vice ordförande i fosterbarnsnämnden, 1 ombud i dispensärbyrån och 2 ledamöter i pensionsnämnden.

63. Hörby.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten och 2 samkväm.

Av föreningens medlemmar äro 1 kommunalfullmäktig, 1 ordförande, 2 ledamöter och 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen, 1 medlem och 1 suppleant i pensionsstyrelsen, 2 medlemmar i föreläsningsföreningens styrelse, 2 medlemmar av biblioteksstyrelsen samt 1 bibliotekarie för sockenbiblioteket.

Med anledning av kristiden har inom föreningen bildats en landstormsförening. En av Hörby F. K. P. R:s medlemmar är styrelseledamot av ortens Röda korsförening. Åtskilliga av föreningens medlemmar ha med liv och lust deltagit i Röda korsarbetet.

64. Järpen.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 5 föreningsmöten och 1 offentligt möte med föredrag av fru Stina Vågland från Bräcke.

Föreningen har för sista kvartalet företagit prenumeration å tidningen Rösträtt för Kvinnor för gratisutdelning, i syfte att därigenom vinna prenumeranter för kommande år.

65. Järvsö.

66. Jönköping.

Under året ha hållits 6 styrelsesammanträden (förutom att vid flera samkväm styrelsen också haft ett kortare sammanträde), 3 föreningsmöten, 1 offentligt möte och 14 samkväm. Vid 4 av samkvämen ha föredrag ur Bergman—Österbergska kursen hållits.

Av föreningens medlemmar äro 2 ordinarie och 2 suppleanter i pensionsnämnden samt medlemmar i fosterbarnsnämnden och 1 medlem i nödhjälpskommittén.

Föreningens egentliga arbete under året har varit att bistå landstormen, Röda korset och i all synnerhet Kvinnornas uppbåd, där många av rösträttsmedlemmarna äro verkamma och nyttiga.

Den 22 febr., då länsförbundet hade sitt årsmöte i Jönköping, höll fru A. Wicksell ett utmärkt föredrag om förslaget till den nya äktenskapslagen. Den 5 maj hölls ett offentligt möte med sång, musik och försäljning av arbeten till förmån för föreningens kassa.

67. Kalmar.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden och 4 föreningsmöten, varav 2 offentliga. Vid det första av dessa föreläste fröken Walborg Bergström om »Vår offentliga barnavård», vid det andra fru Gurli Hertzman-Ericson om »Kvinnornas uppgift i kristider». Efter varje möte var samkväm anordnat.

Kvinnornas uppbad utövar en omfattande verksamhet. I dess styrelse sitta ordf. och v. ordf. i F. K. P. R., varjämte ett flertal av dess andra medlemmar flitigt deltaga i såväl denna som annan hjälpverksamhet i staden.

Vid stadsfullmäktigvalen i december omvaldes de båda förutvarande kvinnliga stadsfullmäktige. Av dessa tillhör 1 F. K. P. R. 1 medlem av föreningen är medlem i skolstyrelse och barnavårdsnämnd och 1 är suppleant i fattigvårdsstyrelsen.

Rösträtt för Kvinnor har utdelats och utbjudits vid möten och andra lämpliga tillfällen, då även prenumeration upptagits.

68. Karlshamn.

Karlshamns F. K. P. R. har hållit 3 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten med 3 föredrag. Till höstens stadsfullmäktigeval utsändes upprop om deltagande i valet till alla stadens röstberättigade kvinnor. Den förutvarande kvinnliga stadsfullmäktigen som tillhör F. K. P. R. omvaldes. En annan medlem är invald i stadens nödhjälpskommitté. I Kvinnornas uppåds och Röda korsets arbete ha F. K. P. R:s medlemmar deltagit intensivt.

69. Karlskoga.

Föreningen har under 1914 haft 4 styrelse- och 7 föreningsammanträden med föredrag av teol. kand. fru Sigrid Dahlquist om »En arbetets profet i det gamla Persien», och av fil. kand. fru Ebba Danielson om ålderdomsförsäkringen. Vid övriga möten har förekommit högläsning eller referat i samband med samkväm, musik och sång samt arbete för landstormen, varvid material bekostats av F. K. P. R. Två föredrag ur de Bergman—Österbergska kurserna ha hållits om Barnavårds- och äktenskapslagstiftningen.

I föreningens flick-klubb har bildats en intresserad liten kärntrupp, som vid sina möten sysselsätter sig med handarbeten, högläsning, sång, lekar o. dyl.

Föreningen har sökt skaffa nya medlemmar genom Röst-rätt för Kvinnor, särskilt genom den gratisprenumeration åt icke-medlemmar, som bekostats av Örebro länsförbund.

Ordf. var såsom ombud närvarande vid opinionslistornas framlämnande.

I församlingens barnavårdsnämnd sitta 4, i fattigvårdsstyrelsen 3, i skolorådet 1 och i pensionsnämnden 4 kvinnor.

Föreningen inbjöd ortens övriga kvinnoorganisationer till bildandet av ett Kvinnornas uppbåd, vilket sedermera verkat för landstormens utrustning — sålunda ha 20 landstormsmän bekläts — samt i någon mån lämnat penninghjälp åt mobiliserades familjer.

I dec. uttalade sig föreningen för ett tillfälligt rusdrycksförbud.

70. Karlskrona.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten med samkväm. I samband med höstmötet den 4 nov. firade föreningen i all enkelhet sin 10-årsfest. I stället för ursprungligen planerade större festligheter vid detta tillfälle beslöts att ställa i gång med en s. k. »kortinsamling» till förmån för slumsystrarnas barnbespisning.

Av föreningens medlemmar är 1 stadsfullmäktig, medlem av styrelsen för Frisinnade landsföreningens lokalavdelning i Karlskrona och medlem av stadens livsmedelskommitté; 1 är styrelsemedlem och 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen samt 1 ordinarie och 1 suppleant i pensionsnämnden.

71. Karlstad.

Under året ha hållits 5 styrelse- och 2 föreningsammanträden.

Kommunala uppdrag hava innehafts av 16 kvinnor (bland dem 11 medlemmar av F. K. P. R.), vilka beklätt 17 ordinarie och 11 suppleantplatser i 13 olika kommunala styrelser och delegationer: 2 stadsfullmäktige, 1 medlem av folkskolestyrelsen och barnavårdsnämnden, 2 suppleanter i fattig-

vårdsstyrelsen, 1 vice ordf. och 2 suppleanter i flickskolestyrelsen, 1 vice ordf. i stadsbiblioteksstyrelsen, 1 suppleant för ordf., 3 ordinarie och 3 suppleanter i pensionsnämnderna m. m. I Frisinnade valmansföreningens styrelse hava de båda kvinnliga stadsfullmäktige suttit som ordinarie och suppleant.

Under hösten bildade F. K. E. R. tillsammans med andra kvinnoorganisationer inom staden ett Kvinnornas uppbåd för Karlstad. I Uppbådet styrelse invaldes 3 medlemmar av F. K. P. R:s styrelse. Ordförande i Uppbådet och i dess ekonomikommitté blev F. K. P. R:s vice ordf. och kassaförvaltare, fru Greta Gullström, och till ordf. i Uppbådet undersökningskommitté utsågs F. K. P. R:s sekreterare, fröken Anna Ljungkvist. Båda hava i den nya hjälporganisationen nedlagt ett energiskt, planmässigt och duktigt arbete, som gör rösträttsföreningen all heder. Intresse och krafter ha för övrigt under hösten varit koncentrerade på att få Uppbådet väl i gång.

Vid höstens stadsfullmäktigval omvaldes folkskollärarinnan fröken Anna Ljungkvist av de frisinnade och nyvaldes åkeriägaren fröken Alma Andersson av de moderata. F. K. P. R. tog som sådan ingen befattning med valet: allt gick parti vägen. Rösträttsföreningen tycktes alltså i detta fall hava vunnit sitt mål — att göra sig själv överflödig.

72. Katrineholm.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden, 5 föreningsmöten och 1 soiré med föredrag av d:r Gulli Petrini över ämnet »Kvinnans rösträtt och de sociala frågorna». Dessutom ha under hösten ett flertal medlemmar samlats en gång i veckan för att sy kläder åt fattiga barn.

Av föreningens medlemmar är 1 ledamot av barnavårdsnämnden, 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen, 1 ordinarie och 1 suppleant i folkbibliotekets styrelse, 1 folkskolelärarekårens representant och en suppleant i skolrådet och 1 suppleant i föreläsningsföreningens styrelse.

73. Kil.

Under året ha hållits 6 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten. Ett offentligt möte har anordnats tillsammans med Vita Bandet.

Dels genom anordnande av ett lotteri, dels genom listor ha insamlats kr. 167:96, för vilket belopp sedan inköptes matvaror, vilka till julen fördelades mellan 16 fattiga gamla.

Av föreningens medlemmar sitta 4 i barnavårdsnämnden, 1 är v. ordf. i Frisinnande landsföreningens lokalavdelning.

74. Kiruna.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten.

Av föreningens medlemmar äro 1 ordinarie medlem och 1 suppleant i kyrkorådet, 1 suppleant i skolrådet och 2 suppleanter i fattigvårdsstyrelsen.

För att sprida Rösträtt för Kvinnor har tillsatts en kommitté.

75. Klippan.

Klippan F. K. P. R. har haft 3 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, 3 samkväm och en större fest för barn i små- och folkskolan.

Enskilda föreningsmedlemmar ha deltagit i arbetet för landstormen och Röda korset. Föreningen har anslagit 30 kr. till de nödlidande i Belgien.

76. Kopparberg.

Föreningen har under 1914 haft 2 ordinarie möten, styrelsen 4 sammanträden. Under höstmånaderna har föreningen haft en arbetsafton i veckan för barnbeklädning, ett arbete, som tack vare stor hjälpsamhet från både medlemmar och utomstående lett till ett mycket gott resultat.

Den 24 och 25 nov. anordnades 2 föredrag om »Sammhällets barnavård» och »Äktenskapslagstiftningen» — hållna av fröken Walborg Bergström och bekostade av den Bergman-Österbergska donationsfonden. De instruktiva föredragen voro mycket talrikt besökta.

Direkt rösträttsagitation har bedrivits endast genom spridande av lösnummer av Rösträtt för Kvinnor, 200 ex., och

gratisprenumeration på ett 20-tal av densamma för sista kvartalet. Dessutom ha spritts 600 ex. av flygbladet Kristid, nykterhet och kvinnorösträtt.

Av föreningens medlemmar äro 2 ledamöter av fattigvårdsstyrelsen, 1 av pensionsnämnden, 2 av föreläsningföreningens styrelse, 1 av arbetarkommunens styrelse.

77. Kristianstad.

Föreningen har under året haft 7 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten och 4 samkväm.

Av föreningsmedlemmarna äro 1 stadsfullmäktig, 1 i fattigvårdsstyrelsen, 2 i skolstyrelsen, 1 i barnavårds- och 1 i pensionsnämnden.

Föreningens verksamhet har under 1914 huvudsakligast inriktat sig på upplysningsarbetet inom föreningen genom föredrag och diskussion. Genom gratisprenumeration och personliga besök för upptagande av prenumeration har man försökt att sprida Rösträtt för Kvinnor — huvudsakligast kaféer och konditorier ha fått tidningen gratis. Under nov. månad prenumererade föreningen — på inrådan av Skåneförbundets styrelse — på ett 30-tal ex. av tidningen för sista kvartalet; dessa prenumeranter erhöles därjämte ett kort med uppmaning att själva förnya prenumerationen för 1915. Vid de personliga besök dessa personer under dec. månad fingo emottaga av en styrelsemedlem, skedde som regel också detta, och en hel del nya prenumeranter erhöles.

78. Kristinehamn.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten.

79. Krokstrand.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden och 4 föreningsmöten.

Av föreningens medlemmar sitta 1 i municipalnämnden, 1 i arbetslöshetskommittén, 1 är revisor i municipalnämnden, 1 kommunalfullmäktig och 1 tillhör styrelsen för den frisinnade lokalföreningen.

Föreningen har prenumererat på Jus Suffragii och L. K. P. R:s artikelserie samt köpt 15 ex. av Rösträtt för Kvinnor och annan rösträttslitteratur.

Under kristiden har föreningens kassa försträckt medel åt de mest behövande, och Kvinnornas uppbåd, som består av föreningens styrelse och 5 andra kvinnor, har avhjälpit den värsta nöden så vitt det varit möjligt.

Föreningen är medlem i Svenska Fattigvårdsförbundet.

80. Kumla.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden och 4 föreningsmöten med samkväm.

Den 14 nov. höll fröken Walborg Bergström föredrag om Äktenskapslagstiftningen, bekostat av Bergman-Österbergiska fonden.

Föreningens ordf. är suppleant i pensionsnämnden, en styrelsemedlem är ledamot av den kommunala hjälpkommittén och biträdande yrkesinspektör.

81. Kårböle.

82. Köping.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten med samkväm. 2 offentliga möten ha anordnats, det ena som aftonunderhållning med musik, deklamation, kaffedrickning och försäljning av rösträttskarameller m. m. samt föredrag av fru Ruth Randall-Edström, Västerås, som skildrade sina minnen och intryck från rösträttskongressen i Budapest, det andra i samband med föreningens höstmöte, då fru Gurli Hertzman-Ericson, Stockholm, talade över ämnet »Kvinnorna och kriget».

I arbetet för Röda korset och med utrustning åt landstormen till följd av mobiliseringen ha enskilda medlemmar av föreningen deltagit. Av den under Köpings F. K. P. R. lydande filialen i Kungsör har bildats en avdelning av Kvinnornas uppbåd.

I agitationssyfte ha utdelats diverse flygblad och lösnnummer av Rösträtt för Kvinnor.

Av föreningens medlemmar äro 2 stadsfullmäktige, 1 ledamot och 1 suppleant i pensionsnämnden, 1 ledamot och 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen, 2 ledamöter i stadens nykterhetsnämnd, 1 ledamot av samskolestyrelsen, 1 ledamot av folkskolestyrelsen och barnavårdsnämnden samt 1 ledamot av stadens nödhjälpskommitté.

83. Landskrona.

Landskrona F. K. P. R. har under året haft 5 styrelsesammanträden och 5 föreningsmöten, ett par med föredrag i olika sociala ämnen. En kurs i samhällslära var i våras anordnad med 7 föreläsningar av fröken Annie Weibull.

1 av föreningens medlemmar sitter i fattigvårdsstyrelsen.

84. Lidköping.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 5 föreningsmöten, 1 offentligt möte och 1 samkväm.

Av föreningens medlemmar är 1 v. ordf. och 1 suppleant i styrelsen för läsestugan, 1 ledamot av pensionsnämnden, 1 ledamot av fattigvårdsstyrelsen, 1 v. ordf. i barnkrubban, 2 medlemmar av frisinnade föreningens arbetsutskott.

I de föreningar, som bildats med anledning av kristiden, ha de flesta av F. K. P. R:s medlemmar deltagit.

Vid stadsfullmäktigvalet ha medlemmar av föreningen arbetat på insamlandet av fullmakter.

85. Lilla Edet.

86. Limmared.

87. Lindesberg.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 4 föreningsmöten. Fröken Walborg Bergströms föredrag om Akten-skapslagstiftningen var besökt av ett 100-tal åhörare.

88. Linköping.

Styrelsen har sammanträtt 4 gånger under året. Föreningen har hållit 2 möten, vilka avslutats med gemensamma samkväm. Vid det första höll fru E. Hanzén föredrag med skioptikonbilder om det blivande Årsta på Baltiska utställningen och gjordes en insamling för »Kvinnornas hus», vilken gav ett synnerligen gott resultat.

Vid novembermötet, som var talrikt besökt, utfördes arbeten för Röda korsets räkning och pengar insamlades åt Linköpings landstorm.

Av föreningens medlemmar äro 3 ledamöter i pensionsnämnden, 6 kretsombud i fattigvården samt 1 medlem i Moderata Valmansförbundets styrelse.

Den politiska storm, som under våren 1914 svepte över vårt land, blåste bort åtskilliga medlemmar ur föreningen. Några anmälde sitt utträde av den anledningen att de mera bemärkta styrelsemedlemmarna voro för högervänliga. Andra åter avgingo på grund av mera bemärkta styrelsemedlemmars för stora lutning åt vänster.

89. Linsäll.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden samt 2 föreningsmöten.

1 av föreningens medlemmar är suppleant i pensionsnämnden.

Föreningen har sökt öka rösträttsintresset genom spridande av flygblad och broschyrer samt tillhandahållande av tidningen Rösträtt för Kvinnor till utomstående.

90. Lit.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde och 5 föreningsmöten.

Föreningen har under året fått flera nya medlemmar.

91. Ljungby.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten samt 2 föredrag av fröken Walborg Bergström för de Bergman-Österbergska samhällskurserna.

1 av föreningens medlemmar är kommunalfullmäktig, 1 ordinarie och 1 suppleant i pensionsnämnden. Arbetsaftnar för landstormen ha anordnats av föreningen.

92. Ljungbyhed.

Föreningen bildades under 1914 efter föredrag av fru Elin Nyström.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden och 4 föreningsmöten.

En fest har anordnats med föredrag av fru Louise av Ekenstam, sång och deklamation utfördes, och sist spelades enaktaren »Samma don».

93. Ljusdal.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden, 7 föreningsmöten, som samtidigt haft karaktär av samkväm, samt 1 samkväm.

Tillsammans med lokalavdelningen av Vita bandet har föreningen anordnat ett opinionsmöte i reglementeringsfrågan med föredrag av fröken Ina Rogberg.

Av föreningens medlemmar är 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen och 1 suppleant i skolstyrelsen.

I anledning av kristiden ha föreningens medlemmar med livligt intresse deltagit i arbetet för Röda korset och landstormen.

94. Ludvika.

95. Luleå.

Föreningen har under året haft 3 sammanträden och styrelsen 4. Dessutom anordnade Luleå F. K. P. R. tillsammans med härvarande lokalavdelning av Vita bandet i mars månad ett offentligt opinionsmöte i reglementeringsfrågan.

Av föreningens medlemmar äro 2 stadsfullmäktige, 3 ledamöter och 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen, 1 suppleant i folkskolestyrelsen, 1 ledamot och 1 suppleant i pensionsnämnden, 1 styrelsemedlem i Borgerliga reformföreningen och i Frisinnade föreningen.

Inga åtgärder ha på F. K. P. R:s initiativ vidtagits med anledning av kristiden, men medlemmar av föreningen ha arbetat såväl i Kvinnornas uppåd, i landstombsbeklädnads-kommittén och i Röda korsets lokalkommitté som i kommittén för mottagande av flyktingströmmen.

Även sommaren 1914 bereddes genom föreningens försorg tillfälle för 18 fattiga barn till sex veckors vistelse på landet. Erforderliga medel anskaffades av en för ändamålet tillsatt kommitté, som anordnade sällskapsspektakel, varvid uppfördes »I det mörkaste Småland», vilket gjorde mycken lycka.

96. Lund.

Föreningen har under det gångna året endast haft de sammanträden, som enligt stadgarna äro nödvändiga, nämligen årsmötet den 12 februari och valmötet den 23 november. Vid det förra föredrogs års- och revisionsberättelserna, varjämte docenten Hilma Borelius avgav berättelse om årets centralstyrelsemöte. Vid det senare omvaldes hela den avgående styrelsen, centralstyrelsemedlem och suppleant. Vidare dryftades stadsfullmäktigevalet och beslöts, att denna gång ingen särskild kvinnolista skulle förekomma, men att föreningen som vanligt skulle till alla röstberättigade kvinnor i Lund sända en uppmaning att vid valet begagna sin rösträtt. Vid båda mötena överlades om vad man kunde göra för att stödja Rösträtt för Kvinnor, och vid det senare beslöts att på föreningens bekostnad provprenumerations skulle anställas för sista kvar-talet 1914 för dem av föreningens medlemmar, som icke hölle tidningen och om vilka det kunde förmodas, att de under 1915 ville behålla densamma. Föredrag hölls vid mötet av fröken Ellen Wester över ämnet »Vad som är lätt och vad som är svårt för kvinnorna, när de börja deltaga i det sociala arbetet.» Efter höstens möte hölls samkväm.

Av föreningens medlemmar äro 2 stadsrevisorer, 2 medlemmar av fattigvårdsnämnden, 2 av folkskolestyrelsen, 3 av fosterbarnsnämnden och 5 av pensionsnämnden. 3 sitta i Borgerliga valmansföreningens styrelse och i Frisinnade valmansföreningens styrelse.

97. Lyckeby.

Under året har hållits 1 styrelsesammanträde.

98. Lysekil.

Under året ha hållits 7 styrelsesammanträden och 1 föreningsmöte.

Té- och läsaftnar ha fortgått liksom föregående år ungefär 2 gånger i månaden, dock med den skillnad, att föreningen under hösten börjat att på dessa sammankomster sy småbarnskläder, avsedda att utdelas till fattiga mödrar, huvudsakligen inom staden boende. Materialet till kläderna har skänkts av enskilda medlemmar inom föreningen, och då arbetet omfattats med varmt intresse, ämnar föreningen fortsätta med denna sin nya verksamhet.

En av föreningens medlemmar har åtagit sig att till andra fattiga utdela kläder, som för detta ändamål skänkts eller komma att skänkas till föreningen.

99. Malmö.

Styrelsen har sammanträtt 7 gånger och föreningen 3, därav en gång i samband med offentligt möte. Vid de övriga föreningsmötena, då också samkväm förekommit, ha fru Ina Lange och fröken Ellen Wester talat. Föreningen har anordnat 3 festligare tillställningar, 2 till förmån för Årsta och 2 för Kvinnornas uppbåd och landstormen. I Kvinnornas uppbåd, som ordnat kurser i sömnad och matlagning för arbeterskor, har F. K. P. R. varit representerad genom flera medlemmar.

Av föreningens medlemmar hava under året 2 varit stadsfullmäktige, 1 suppleant i skolstyrelsen, 1 medlem i pensionsnämnd och 1 medlem av styrelsen för Malmö stads skyddshem. Dessutom ha 4 varit styrelseledamöter i Frisinnade föreningen.

100. Malung.

Föreningen har under året haft 5 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten, varav 1 förenat med samkväm, samt 1 offentligt möte. Vid det offentliga mötet hölls föredrag av en riksdagsmannakandidat över ämnet »Kvinnans politiska rösträtt».

101. Mariestad.

Styrelsen har under år 1914 haft 3 sammanträden; 2 föreningsmöten ha hållits, båda förenade med kortare föredrag i rösträttsfrågan och 5 samkväm ha anordnats.

Den 2 maj höll fröken Cecilia Francke föredrag över ämnet »Kvinnornas medborgaransvar».

Ordföranden är medlem av Mariestads stadsfullmäktige, folkskolestyrelsen samt föreläsningsföreningens styrelse; 1 medlem av F. K. P. R. är medlem av pensionsnämnden, 2 av styrelsen för Mariestads barnhem.

102. Markaryd.

Under året ha hållits 10 föreningsmöten och 10 samkväm, eller rättare symöten samt 1 årsfest med ändamål att sprida kännedom om föreningen och rösträttsarbetets innebörd samt tillika stärka kassan.

En av de Bergman—Österbergiska samhällskurserna har förlagts hit (12—16 nov. 1914). En av föreningens medlemmar är ledamot av pensionsnämnden.

103. Marstrand.

Under året ha hållits 2 föreningsmöten och 2 styrelsesammanträden.

Av föreningens medlemmar äro 2 invalda i fattigvårdsstyrelsen, 1 är ordinarie, 1 suppleant i hälsovårdsnämnden, 1 i folkskolestyrelsen, 2 i pensionsnämnden, 1 i föreläsningsföreningen, 1 i biblioteksstyrelsen, 1 i barnvårdsnämnden, 2 i skolköksstyrelsen och 1 i stadens livsmedelskommission.

En syförening har bildats och omfattats med intresse.

För landstormens beklädnad och för Röda korset har en del av F. K. P. R:s medlemmar utfört ett verksamt arbete samt bidragit med gåvor.

Å rösträttstidningen har prenumererats för utdelning till icke ledamöter. Ett upprop om prenumeration utsändes varje år till F. K. P. R:s alla medlemmar.

104. Mellerud.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 6 föreningsmöten och 1 offentligt möte. Dessutom har hållits en föreläsning om Äktenskapslagstiftningen av fröken Walborg Bergström (de Bergman-Österbergiska samhällskurserna).

105. Mjölby.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten samt 1 offentligt föredrag av fru Ella Billing om »Kvinnan och samhällsfrågorna».

106. Motala.

Under året ha hållits 7 styrelsesammanträden, 6 föreningsmöten och 3 samkväm, det sista i anledning av föreningens 5-års tillvaro. Ett offentligt föredrag har hållits av Ellen Key om »Kriget, freden och framtiden». 4 studieaftnar ha varit anordnade med ämnena Kommunallagarne (delad på 2 gånger), Den nya pensionslagen och En historisk översikt av Sverges grundlagar och statsskick.

I augusti månad bildades i Motala ett Kvinnornas uppåd på initiativ av F. K. P. R., Röda korset och Vita bandet. Arbetsaftnar till förmån för Kvinnornas uppåd ha varit anordnade inom föreningen.

En föreningsmedlem är medlem av skolrådet och barnavårdsnämnden, 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen, 2 ordinarie och 2 suppleanter i pensionsnämnden, 1 i Frisinnade föreningens styrelse, 2 i styrelsen för Första-majblomman. Ordförändena i Vita bandet och Röda korset tillhöra föreningen.

107. Munkfors.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde och 1 föreningsmöte.

108. Neder-Kalix.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden och 3 föreningsmöten samt 1 föredrag av fröken Walborg Bergström (de Bergman—Österbergska kurserna).

Av föreningens medlemmar äro 2 stadsfullmäktige, 1 medlem i styrelsen för Nora Tekniska skola och 1 i styrelsen för Örebro läns frisinnade valmansförening.

110. Norberg.

111. Norrahammar.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten.

112. Norrköping.

Under 1914 ha hållits 3 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten samt 1 offentligt möte. Vid detta senare höll fru Hilda Sachs föredrag över ämnet »En staty åt Fredrika Bremer».

Kvinnornas uppbåd bildades den 3 oktober. I dess centralkommitté sitter F. K. P. R:s ordförande. Som kommitténs ordförande fungerar stadens kvinnliga stadsfullmäktige, som är medlem av F. K. P. R. Av en privatperson ställdes till Uppbådets förfogande 2,500 kronor, med vilka en matlagningskurs för arbetslösa kvinnor anordnades. Under hösten har också denna kurs pågått. En sykurs samt en skriv- och räknekurs ha även varit anordnade. Mat har lagats och utdelats till arbetslösa och andra behövande. Därjämte arbetar Kvinnornas uppbåd på landstormens utrustning. Staden har gratis ställt lokal, gas och elektriskt ljus till förfogande. Rikligt med gåvor ha influtit.

Norrköpings stads landstormsområdes lokalavdelning av Röda korsets kvinnoförening bildades den 9 september. I dess styrelse sitter en medlem av F. K. P. R.

Vid föreningens februarisammanträde insamlades penningar till Hemmet för modersskydd.

Av föreningens medlemmar äro 1 ledamot av stadsfullmäktige, 1 ledamot av skolstyrelsen, 1 ledamot, 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen, 1 ledamot, 1 suppleant i arbetsförmedlingens styrelse, 1 ledamot, 1 suppleant i arbetslöshets- och hjälpkommittén, 2 ledamöter i pensionsnämnden och 22 fattigvårdare.

1 medlem är ledamot i Allmänna valmansförbundets styrelse.

113. Norrsundet.

114. Norrtälje.

115. Nybro.

Föreningen bildades i februari 1914 efter föredrag av fil. kand. fröken Gertrud Strandberg och på initiativ av föredragshållarinnan. Under året ha hållits 8 styrelsesammanträden och 7 föreningsmöten, i regel åtföljda av samkväm. Ett offentligt föredrag har hållits av fru Gurli Hertzman-Ericson över ämnet »Kvinnornas uppgift i kristider.»

Av föreningens medlemmar är 1 ledamot av barnavårdsnämnden och styrelsen för Nybro kommunala mellanskola, 1 är ledamot av fattigvårdsstyrelsen, pensionsnämnden, biblioteksstyrelsen, nödhjälpskommittén, samt suppleant i styrelsen för Nybro kommunala mellanskola.

116. Nyköping.

Föreningen har under året haft 2 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten. Av föreningen som sådan har ingenting särskilt under året gjorts med anledning av kristiden, men för vårterminen 1915 har arbete planlagts. Av förtroendeuppdrag, som innehavas av föreningens medlemmar, märkas: 1 medlem av barnavårdsnämnden och 1 suppleant i pensionsnämnden och fattigvårdsstyrelsen.

117. Nässjö.

Under året ha hållits 8 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten, 1 offentligt möte samt 1 samkväm.

En av föreningens medlemmar sitter i fattigvårdsstyrelsen. Vid stadsfullmäktigevalen satte kvinnorna upp en kandidat, som dock ej blev vald.

118. Ockelbo.

119. Osby.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde och 4 föreningsmöten.

120. Oskarshamn.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 1 offentligt föredrag. Dessutom har föreningen haft 5 studieaftnar.

Av föreningens medlemmar äro 1 stadsfullmäktig, 2 ledamöter av fattigvårdsstyrelsen, 1 av pensionsnämnden, 1 medlem av folkskolestyrelsen och 1 suppleant i sistnämnda styrelse.

121. Persberg.

Föreningen har under året haft 5 styrelsesammanträden, 6 föreningsmöten och 3 samkväm. Medlemsantalet har ökat med 8 nya medlemmar.

För Rösträtt för Kvinnor har bedrivits en ivrig agitation. Föreningen har prenumererat på ett par ex. att framläggas på platsens nykterhetsförenings möten och att spridas bland intresserade.

För landstormen har tillverkats skjortor, strumpor och muddar. Av medel, inlutna vid en av föreningen anordnad offerdag, har lämnats 5 kr. till insamlingen för Belgien. På av föreningen utfärdad lista har insamlats kr. 32: 50 till Årsta.

122. Piteå.

123. Ronneby.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden och 3 föreningsmöten, därav 2 med samkväm.

Av föreningens medlemmar äro 2 stadsfullmäktige, 2 ledamöter i fattigvårdsstyrelsen, 2 i barnavårdsnämnden, 1 medlem av kommunalskolestyrelsen, 5 i F. V. O., 1 i folkskolans styrelse, 1 i föreläsningsföreningen, 3 i barnkrubbans styrelse samt 4 i pensionsnämnderna; 1 är medlem av Frisinnade landsföreningens lokalavdelnings styrelse samt ombud för denna.

En medlem av föreningen hade redan år 1912 igångsatt en barnkoloni, men då denna person lämnat staden, tillsatte F. K. P. R. vid höstmötet en styrelse, som skulle omhändertaga denna verksamhet för år 1915.

Vid stadsfullmäktigvalet 1914 gingo kvinnorna fram med egen lista under beteckningen »Kvinnliga gruppen», och lyckades, trots allt motstånd, behålla sin kandidat, telegrafkommisarien Anna Bergengren.

124. Rönninge—Tumba.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten.

125. Sala.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden och 8 föreningsmöten.

Av föreningens medlemmar äro 1 ledamot i fattigvårdsstyrelsen, 1 i pensionsnämnden och 1 suppleant i folkskolestyrelsen.

126. Sandviken.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden och 3 föreningsmöten.

Inom föreningen har bildats en s. k. presskommitté, bestående av 5 medlemmar, som ha att verka för spridande av Rösträtt för Kvinnor.

127. Segersta—Landa.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 1 föreningsmöte, åtföljt av samkväm.

Föreningen har under årets lopp deltagit i arbetet för landstormsmäns beklädnad.

Föreningen har ansett lämpligt att fr. o. m. 1915 ombildas till filial under Hanebo—Kilafors.

128. Segmon.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten. Dessutom hölls under mars månad en mycket lyckad fest, varvid av föreningsmedlemmar uppfördes en rösträttspjäs, »Petitionsflugan», en bearbetning av Frigga Carlbergs »Samma don».

129. Sigtuna.

130. Simrishamn.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden och 3 föreningsmöten. Under hösten har anordnats arbetsaftnar, varvid medlemmarna stickat strumpor åt landstormen. Många medlemmar deltaga även aktivt i Röda korsets arbeten.

Vid höstens stadsfullmäktigval uppställde föreningen på de frisinnades lista en kandidat, vilken dock, trots högt röstetal, ej gick in.

131. Skara.

Föreningen har under året hållit 6 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 6 samkväm. Såväl vid föreningsmötena som samkvämen ha förekommit uppläsning, sång och musik samt kaffeservering. Samkvämen ha under hösten haft formen av arbetsaftnar för utrustning av landstormen. Föreningen har inköpt erforderligt materiel, och strumpor, arm-muddar, halsskyddare samt benbindor ha förfärdigats.

Vid föreningens årsmöte i febr. 1914 höll fröken N. Anderson från Lidköping ett föredrag över ämnet »Vad vilja vi med vår rösträtt?» Då Blåbandsföreningen sistlidne november höll opinionsmöte för rusdrycksförbud under nuvarande kristider, anslöt sig F. K. P. R. till den resolution, som vid detta möte fattades.

I årets kommunala val ha de röstberättigade kvinnorna nitiskt deltagit; 1 av föreningens medlemmar har varit medlem av stadsfullmäktige och 4 äro medlemmar i olika nämnder och styrelser.

132. Skee.

133. Skellefteå.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten. Under vårterminen har föreningen anordnat läsaftnar.

1 av föreningens medlemmar har varit medlem av stadsfullmäktige, 1 ledamot av pensionsnämnden i Skellefteå stad.

I frisinnade tidningen Norra Västerbotten ha införts artiklar ur Rösträtt för Kvinnor.

Genom notiser i ortspressen har föreningen uppmanat kvinnorna att deltaga i årets stadsfullmäktigval.

134. Skurup.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 1 offentligt möte.

135. Skutskär.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde och 1 föreningsmöte.

136. Skövde.

137. Sköldinge.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 2 offentliga möten samt 2 föreläsningar av fröken Walborg Bergström (de Bergman—Österbergska kurserna) med ett 100-tal åhörare.

Föreningens medlemmar ha förfärdigat ett stort antal plagg för landstormen.

138. Sollefteå.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten med samkväm och 1 offentligt möte. 1 av föreningens medlemmar är kommunalfullmäktig.

139. Stenstorp.

140. Stockholm.

Föreningen har under året sammanträtt 3 gånger och styrelsen 12 gånger. Styrelsen har anordnat 1 offentligt möte och 2 samkväm.

Vid årsmötet den 18 mars förrättades styrelseval. Därefter talade fröken Signe Bergman om den politiska situationen, sedd ur kvinnorösträtts synpunkt, och fru Karin Fjällbäck-Holmgren lämnade en med skioptikonbilder illustrerad redogörelse över Årsta, kvinnornas utställning sommaren 1914. Föreningen beslöt, att styrelsen skulle äga rätt att anordna offentliga möten, där sociala frågor, som beröra kvinnorna, skulle få behandlas.

Vid sammanträdet den 8 okt. lämnades meddelande om namninsamlingens överlämnande till statsministern samt redogjordes för motionens för kvinnans politiska rösträtts öde vid sommarriksdagen. Internationella rösträttsalliansens protestskrivelse med anledning av det pågående kriget upplästes. En till föreningen ställd skrivelse från Vita Bandet föredrogs, vari föreningen anmodades att jämte andra kvinnoföreningar i Stockholm underskriva en vädjan till Stockholms stadsfullmäktige angående rusdrycksförbuds utfärdande i huvudstaden under den av kriget framkallade ekonomiska krisen. Fru Tora Fries inledde frågan. Föreningen beslöt att icke underteckna skrivelsen förnämligast på grund därav, att ett sådant undertecknande icke ansågs förenligt med föreningens program.

Vid sammanträdet den 27 november valdes centralstyrelsemedlemmar. Förslag om ändring av §§ 3, 4 och 9 av föreningens stadgar antogs principiellt, men återremitterades till styrelsen för omformulering. Föredrag om de svenska kvinnornas nödhjulsarbete under kristiden hölls av fru Eza-line Boheman och fröken Gertrud av Klintberg samt om de utländska kvinnornas av fröken Signe Bergman. Beslut fattades om anordnande av stickaftnar för landstormen.

Den 28 april hölls ett offentligt möte i Viktoriasalen, varvid jur. kand. Anna Bugge-Wicksell, advokaten Georg Stjernstedt och justitierådet Hjalmar Westring talade om lagberedningens förslag till lag om äktenskaps ingående och upplösning. En resolution, vari framhölls vikten av att kvinnorna erhöles rösträtt, innan lagförslaget framlades för riksdagen, antogs enhälligt. Till mötet hade inbjudits lagberedningens medlemmar samt de av densamma tillkallade kvinnliga sakkunniga och medlemmarna av Fredrika-Bremer-Förbundets lagkommitté.

Den 9 jan. anordnades ett samkväm på Skansen för i Stockholm kvarvarande centralstyrelsemedlemmar och för namninsamlare. En dialog, »Samma don», av fru Frigga Carl-

berg och ett namninsamlings-spex, »Fem får i fällan», uppfördes. Dessutom förekom sångnummer.

Den 14 nov. anordnades i den nya lokalen Lästmakaregatan 6 ett samkväm för V. U. och Stockholmsföreningens styrelse.

Från början av december har å Rösträttsbyrån varje vecka anordnats stickaftnar för landstormen, vid vilka aftnar dessutom förekommit föredrag eller högläsning.

Under cirka en månads tid på hösten hölls Rösträttsbyrån öppen endast en timme om dagen och tillgänglig arbetskraft ställdes i stället till Kvinnornas uppbåds förfogande.

Flera av föreningens medlemmar deltog såväl i startandet av Kvinnornas uppbåd som i dess fortsatta verksamhet. 5 av föreningens medlemmar ha varit föreståndarinnor vid kommunala hjälpbyråer i Stockholm och många andra ha på olika sätt deltagit i hjälparbetet. En föreningsmedlem tillhör Statens Arbetslöshetskommission, en tillhörde Centrala Understödskommittén och är nu medlem av Stockholms Arbetslöshetskommitté; 4 av föreningens medlemmar äro stadsfullmäktige och ett 60-tal äro medlemmar i olika kommunala nämnder och styrelser; en av föreningens medlemmar har av lagberedningen tillkallats att såsom sakkunnig deltaga i beredningens överläggningar angående utom äktenskapet födda barns och deras mödrars rättsliga ställning; en av föreningens medlemmar har av regeringen förordnats att under lagberedningens behandling av frågan om makars inbördes rättsförhållanden och vad därmed äger samband såsom ledamot deltaga i beredningens överläggningar och beslut. En av föreningens medlemmar tillhör Sociala rådet.

Föreningen har under året haft ett 40-tal ombud. Dessa ha till uppgift att inom olika kårer och föreningar sprida kunskap om rösträttsrörelsens mål och medel.

Å Rösträtt-byrån, Lästmakaregatan 6¹, som är öppen dagligen kl. 12—5 e. m., tillhandahållas flygblad och broschyrer och lämnas alla upplysningar om föreningen samt inkas-seras årsavgifterna.

142. Strängnäs.

Under året ha hållits 2 styrelsemöten och 2 föreningsmöten.

Läsafnarn ha anordnats tillsammans med Fredrika-Bremerförbunds-kretsen, därunder arbete utförts för Norrbottens arbetsstugor.

Föreningens möten och sammankomster hållas i regel å Drätselkammarens lokal.

Av föreningens medlemmar äro 2 stadsfullmäktige, 1 medlem i pensionsnämnden och 1 i fattigvårdsstyrelsen.

143. Strömstad.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten och 3 samkväm.

Av föreningens medlemmar äro 1 folkskollärarekårens representant i skolrådet och 1 suppleant, 1 medlem och 1 suppleant i pensionsnämnden, 2 fattigvårdare, 1 medlem av Kommittén för utdelning av understöd till behövande mobiliserades familjer, 1 medlem i styrelsen för Föreläsningsföreningen och 1 medlem av styrelsen för Moderata valmansförbundets lokalavdelning.

144. Sund—Skön.

145. Sundsvall.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten och 1 allmänt kvinnomöte. Under hösten ha föreningens medlemmar samlats till s. k. arbetsafnarn, då arbete utförts för landstormens utrustning. Jämte övriga kvinnoföreningar i staden har F. K. P. R. verkat för rusdrycksförbud under kristiden genom att samla namn på petitionslistor. Dessa överlämnades sedan med 5,315 namnunderskrifter till magistraten f. v. b. till k. bhde.

Följande kommunala förtroendeuppdrag innehås av kvinnor: 4 äro medlemmar av fosterbarnsnämnden, 16 fattigvårdare, 2 förmyndare, 1 skolrådsledamot i Skön, 5 medlemmar av folkskolestyrelsen, 4 av pensionsnämnden, 3 av kyrkorådet, 2 av föreläsningsföreningens styrelse samt 2 av Frisinnade föreningens styrelse.

146. Surte.

2 föreningsmöten, 2 styrelsesammanträden och 2 samkväm ha under året hållits. En av föreningens medlemmar tillhör styrelsen i Surte arbetarinstitut och en är lärarkårens representant i skolrådet.

147. Svartvik.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 5 föreningsmöten och 3 offentliga möten. En av föreningens medlemmar sitter i pensionsnämnden. Föreningens medlemmar ha deltagit i arbetet för landstormen.

148. Sveg.

149. Säffle.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde och 3 föreningsmöten. I likhet med föregående år har föreningen anordnat en julfest för 150 barn, av vilka 12 fingo fullständig beklädnad. Två av föreningens medlemmar sitta i pensionsnämnden.

150. Sävsjö.

Föreningen bildades under hösten 1914 efter föredrag av fröken Emma Aulin, Jönköping.

151. Söderhamn.

Under året har styrelsen haft 4 sammanträden och föreningen 2 möten.

Till följd av arbete för Röda korset och landstormen jämte en stor del av föreningsmedlemmars deltagande i nödhjälpskommitténs arbeten, som blivit en nödvändighet till följd av de tryckta tiderna, har själva rösträttsarbetet i någon mån fått träda tillbaka.

Under hösten bedrevs dock ett livligt arbete för att få en kvinnlig kandidat insatt i stadsfullmäktige. Detta arbete

kröntes med framgång, enär kvinnorna tillsammans med Borgerliga valmansförbundet i nämnda korporation insatte F. K. P. R:s kandidat, skolföreståndarinnan fröken Augusta Österlund. I stadsfullmäktige äro sålunda under 2 år insatta 2 kvinnliga ledamöter, i fattigvårdsstyrelsen 1, i skolrådet 1 och i folkpensioneringsnämnden 1.

F. K. P. R. har dessutom under hösten anordnat s. k. »stickaftnar», där det tillverkades varjehanda yllepersedlar, vilka sedan som gåvor överlämnades till landstormen.

152. Söderköping.

Styrelsen har under året haft 8 sammanträden. Föreningen har haft 12 möten, nämligen 4 föreningsmöten och 8 samkväm.

Vid dessa möten ha förekommit dels föredrag och dels läsning av lämpliga uppsatser eller diskussion. Fru Helene Ugland-Andersson har talat om »Kvinnornas insats i det offentliga livet» och »Kvinnornas möjlighet att förebygga krig». Fröken Virginia Qviberg har i ett föredrag redogjort för Nordiska kvinnomötet i Köpenhamn. Diskussion har förekommit om »Orsakerna till den sedliga förvildningen» och om »Kvinnornas insats i det politiska livet.»

Under hösten har föreningen anordnat arbetsaftnar till förmån för Kvinnornas uppbåd. Vid dessa arbetsmöten, som varit talrikt besökta och omfattats med stort intresse, ha kläder åt minderåriga barn förfärdigats, och ett efter förhållandena ganska stort antal klädespersedlar ha överlämnats åt Uppbådet.

I agitationssyfte har föreningen bekostat F. K. P. R:s artikelseries införande i ortens frisinnade tidning. Dessutom har föreningen spritt en del flygblad och utdelat gratisexemplar av Rösträtt för Kvinnor.

Föreningen har genom fröken Annie Nyströms under året timade bortgång gjort en smärtsam förlust och i henne mist en av sina mest dugande krafter.

153. Södertälje.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten, av vilka ett följdes av ett offentligt möte, där

fru G. Hertzman-Ericson höll föredrag över ämnet »Kvinnorna och kriget». Vid ett samkväm för föreningsmedlemmar och inbjudna gäster förekom uppläsning, instrumentalmusik och solosång.

Kassaförvaltaren har rekvirerat 20 årsberättelser samt skrifter och flygblad. Ordföranden har samlat prenumeranter å tidningen Rösträtt för Kvinnor.

Av medlemmarna har 1 varit stadsfullmäktig till hösten 1914, 2 äro medlemmar i frisinnade föreningens styrelse, 1 styrelsemedlem i barnkrubban, 1 styrelsemedlem i arbetsstugan, 1 suppleant i pensionsstyrelsen, 1 styrelsemedlem i folkskolans bibliotek. Föreningens ordf. är ordf. i Kvinnornas uppbåd.

Järnafilialen har på våren haft ett mycket väl besökt möte, varvid d:r Gulli Petrini höll ett föredrag, på vilket en livlig diskussion följde. Kvinnornas uppbåd i Södertälje har omfattats med allmänt intresse. Verksamheten har koncentrerats på att hjälpa kvinnor och barn, som till följd av kristiden kommit i nödläge. En avdelning av Kvinnornas uppbåd har bildats i Järna av ombudet för Södertäljeföreningens filial därstädes. Uppbådet där har huvudsakligen inriktat sin verksamhet på att bistå Röda korset och landstormen.

154. Sölvesborg.

Under året ha hållits 4 föreningsmöten, 1 offentligt möte och 3 samkväm. Styrelsen har sammanträtt 8 gånger.

I mars anordnades en fest för Årstautställningen, vars överskott tillställdes kommittén för densamma. — Redan vid kristidens början bildades för staden på rösträttsföreningens initiativ en lokalavdelning av Kvinnornas uppbåd, som vunnit stor anslutning och stora sympatier. Medlemmarna i Uppbådet äro 80, och av dess 12 styrelsemedlemmar tillhöra 7 rösträttsföreningen. Uppbådet ordf. är F. K. P. R:s ordf. Dess syfte är att bekläda och bespisa fattiga barn. 95 sådana ha blivit beklädda och 15 erhållit middagar en längre tid. Rösträttsföreningen har på allt sätt understött Uppbådet, och dess medlemmar ha varit flitiga att sý kläder, lämna gåvor m. m. 100 kronor överlämnades av F. K. P. R. genast vid arbetets igångsättande.

Av föreningens medlemmar är ordf. stadsfullmäktig samt ledamot av arbetslöshetskommittén, föreläsningföreningens

styrelse och skolrådet. En av dess styrelseledamöter är ledamot i mobiliseringskommittén och fattigvårdsstyrelsen. Flera andra kommunala förtroendeuppdrag innehavas av kvinnor.

155. Tidaholm.

156. Tingsryd.

157. Tomelilla.

Under året ha hållits 3 föreningsmöten och 1 offentligt möte samt 1 arbetsafton, samtliga åtföljda av samkväm. Vid det offentliga mötet höll fru Maja Strandberg från Ystad föredrag med skioptikonbilder om »Kvinnorna i Österns länder».

158. Torrskog.

159. Torshälla.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten.

Av föreningens medlemmar äro 2 ledamöter i pensionsnämnden och 1 medlem av fattigvårdsstyrelsen.

160. Torsåker.

161. Tranås.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden och 3 ordinarie föreningsmöten samt 5 offentliga föredrag, däri inberäknade föreläsningarna i de Bergman—Österbergska samhällskurserna av fröken E. Aulin, Jönköping.

På årsmötet höll fröken Aulin föredrag över ämnet »Våra plikter som rösträttskvinnor». Fru Ella Billing talade i Folkets Hus över ämnet »Kvinnorna och samhällsfrågorna». Ämnena för de ovannämnda föreläsningarna, vilka höllos i Vita bandets lokal, omfattade följande frågor: 1) Statens organisation och dess ändamål. 2) Äktenskapslagstiftningen. 3) Barnavårdsväsendet.

I början av året slutfördes opinionsyttringen för kvinnans politiska rösträtt, som, förutom ett gott resultat av namn, även hade det goda med sig att upplysa kvinnorna om ändamålet med den kvinnliga rösträttsrörelsen.

Under året har i Tranås bildats en landstormsförening, till vilken en föreningsmedlem tagit initiativ och sitter som ordförande. I den av kungl. maj:t anbefallda och i Säby kommun utsedda arbetslöshets- och nödhjälpskommittén sitter också en av rösträttsföreningens medlemmar.

162. Trelleborg.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten 1 offentligt möte och 4 samkväm.

Flera av föreningens medlemmar sitta i fattigvårdsstyrelsen, hälsovårdsnämnden och pensionsnämnden. Stadens kvinnliga stadsfullmäktige har väckt motion om inköp av livsmedel. Sjukvårdskurser ha anordnats.

163. Trollhättan.

Under året ha hållits 6 styrelsesammanträden samt 11 föreningsmöten, som varit anordnade i form av samkväm med omväxlande program.

Under febr. hölls en fest med föredrag av fru Gerda Hellberg, Karlstad, och rektor E. Moberger, Trollhättan; dessutom förekom musik och solosång. Festen var besökt av en talrik och intresserad publik.

En föreläsning av fröken Walborg Bergström om »Vår äktenskapslagstiftning» blev däremot fåtaligt besökt beroende på stark konkurrens.

Dessutom har under hösten bildats en studiecirkel, som dels anordnat föreläsningar i samhällslära, dels avhållit diskussionsaftnar.

Föreningens medlemmar ha deltagit såväl i härvarande landstormsförenings som i Kvinnornas uppånds arbete. Av föreningens medlemmar är 1 ledamot och 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen.

164. Uddevalla.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten.

Av föreningens medlemmar äro ett flertal invalda i olika nämnder och styrelser inom staden.

165. Ulricehamn.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten och 3 samkväm. 1 av föreningens medlemmar sitter i fattigvårdsstyrelsen.

Vid stadsfullmäktigvalet har livligt agiterats för en kvinnlig kandidat. På initiativ av F. K. P. R. har bildats ett Kvinnornas uppåd.

166. Umeå.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten med samkväm och 2 aftonunderhållningar. Vid det första föreningsmötet redogjorde fröken A. Grönfeldt för centralstyrelsemötet, vid det andra gav fröken I. Öquist en resumé av rösträttsfrågans dåvarande läge och fröken Grönfeldt en minnesteckning av fru Klara Lindh, vid det tredje diskuterades det förestående stadsfullmäktigvalet. Samtliga möten ha varit ordnade med samkväm. Den ena aftonunderhållningen gavs till firande av föreningens 10-årsdag. Sekretären lämnade därvid en redogörelse för arbetet under de gångna 10 åren. Kända förmågor inom samhället medverkade med sång och musik och enaktaren »Huru kvinnorna fingo politisk rösträtt» uppfördes. Den andra aftonunderhållningen, varvid fröken Grönfeldt till skioptikonbilder redogjorde för Arstatställningen samt fru Læstadius och kand. Rundquist medverkade med sång, anordnades till förmån för beklädnad åt landstormen.

Av föreningens medlemmar äro 3 stadsfullmäktige, 1 stadsrevisor, 1 ledamot i folkskolestyrelsen, 1 ledamot i styrelsen för elementarläroverket för flickor, 2 ledamöter i fattigvårdsstyrelsen, 1 ledamot och 1 suppleant i pensionsnämnden, 1 sekreterare i taxeringsnämnden, 1 styrelsemedlem i frisinnade valkretsförbundet, 1 suppleant i frisinnade föreningen, 1 revisor i moderata föreningen.

167. Uppsala.

Under 1913 ha hållits 5 styrelsesammanträden, 10 förenings- och 3 offentliga möten samt 2 samkväm.

Vid årsmötet på våren gav fru E. Boheman en trevlig och lockande skildring — åtföljd av vackra ljusbilder — över den blivande Baltiska utställningen och Kvinnornas hus

därstädes, det s. k. Årsta. Kollekt upptogs för Årsta och inbragte 50 kr.

Vid ett mycket besökt offentligt möte talade fru A. Wicksell om den nya äktenskapslagstiftningen.

Då namninsamlingens resultat (för Uppsala län 7,847) framfördes till regeringen, representerades länet av fru E. Hagen och fil. stud. T. Ernander.

Hösten kom med det fruktansvärda kriget och allas tankar inriktades på mobiliseringen och det genom kristiden nödvändiga hjälparbetet.

Under höstterminen sammankom föreningen varje onsdagsafton till arbete — efter eget val — för landstormen, Röda korset eller fattiga barns beklädnad. Därvid lästes högt, gavs referat av nya böcker och diskuterades i aktuella frågor.

Året avslutades med ett gemensamt med Svenska Fredsförbundet anordnat offentligt möte, varvid författaren och konstnären E. Norlind höll ett intressant och gripande föredrag om »Krigets och fredens problem».

Av föreningens medlemmar är 1 stadsfullmäktig och bostadsinspektris, 1 ordinarie och 1 suppleant i pensionsnämnden samt 1 medlem av stadsfullmäktiges nödhjälpskommitté.

168. Valdemarsvik.

Under 1914 ha hållits 2 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten, 1 samkväm samt 1 offentligt möte för bildande av Kvinnornas uppåd.

Vid samkvämet den 7 maj uppfördes Frigga Carlbergs dialog »Samma don» samt hölls föredrag av fru M. Hellström om »Upplysningsarbetet för opinionsyttringen i rösträttsfrågan».

I september bildades Kvinnornas uppåd, som huvudsakligen inriktat sitt arbete på landstormens beklädnad, och ha dess möten varit synnerligen talrikt besökta.

Av föreningens medlemmar är 1 ledamot och 1 suppleant i pensionsnämnden, 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen och 1 suppleant i föreläsningsföreningens styrelse.

169. Varberg.

Styrelsen har haft 5 sammanträden och föreningen 2, de sistnämnda avslutade med samkväm.

Föreningsverksamheten har under detta år tyvärr ej varit så livlig. Genom utfärdandet av inbjudningskort har styrelsen sökt vinna nya medlemmar åt föreningen. Före landstingsvalen utsändes till röstberättigade kvinnor Gulli Petrinis »Landstingens uppgifter och betydelse», och senare spriddes Karin Holmgrens »Kvinnorna och dagspolitiken». Röst-rätt för Kvinnor har skänkts till Varbergs bibliotek och till stadens hårfrisörskor.

Någon lokalavdelning av Kvinnornas uppåd har icke bildats, men många av föreningens medlemmar ha varit verksamma i en sammanslutning av kvinnor, som intensivt arbetat för landstormens utrustning.

Av medlemmarna äro 3 stadsfullmäktige, därav en tillika ledamot av folkskolestyrelsen och 1 medlem av biblioteksstyrelsen och av livsmedelskommittén, 1 är ledamot och 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen, den förstnämnda tillika medlem av arbetslöshetskommittén och styrelsesuppleant i Varbergs frisinnaade förening, 1 medlem och 2 suppleanter i pensionsnämnden, 1 suppleant i biblioteksstyrelsen och 1 i flickskolestyrelsen.

170. Vaxholm.

Under år 1914 ha hållits 3 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten, den sedvanliga julfesten för de gamla och 1 samkväm.

Under årets sista del hade föreningen 1 kvinnlig stadsfullmäktig. Lärarkårens representant i skolrådet och dess suppleant äro föreningsmedlemmar, likaså 1 medlem i fattigvårdsstyrelsen samt 2 i föreläsningsföreningens styrelse.

För att sprida Rösträtt för Kvinnor har föreningen tillfört en kommitté. En livlig personlig agitation har tillfört föreningen nya medlemmar.

171. Vimmerby.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde, 2 föreningsmöten och 1 samkväm. Dessutom har fröken Walborg Bergström hållit 3 föreläsningar för de Bergman—Österbergska samhällskurserna. Föreningens ordf. är medlem av fattigvårdsstyrelsen.

172. Visby.

Under år 1914 ha hållits 9 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten och 3 samkväm. Dessutom ha föreningens medlemmar under vintern, mer eller mindre talrikt, första och tredje måndagen i var månad samlats hos sekreteraren, fru Clara Bolin, som dessa aftnar upplät sitt hem för föreningens trevnad. Den 16 februari var i denna lokal diskussion anordnad över ämnet: »Fosterlandskärleken och partierna». Ämnet inleddes av fru Bolin, och i diskussionen, som var mycket livlig, deltog många föreningsmedlemmar. Den 16 mars hölls ett större samkväm, en försvarsafton, med tablå, musik och deklamation, för att samla bidrag till pågående insamlingar för Gotlands försvar.

Under hösten ha föreningens medlemmar en gång i veckan samlats till gemensamt arbete för sjukvården bland Gotlands trupper, därvid samarbetande med lokalavdelningen av Drottning Sofias förening för sjukvård i fält.

Förslag att organisera något nödhjälpsarbete ha också varit å bane, men som en nödhjälpskommitté snart nog blev tillsatt av Konungens Befallningshavande och nöden i staden ännu icke varit särskilt svår, ansåg sig föreningen böra i denna sak förhålla sig avvaktande. I nämnda nödhjälpskommitté insattes F. K. P. R:s ordförande och en annan av föreningsmedlemmarna, som även är ledamot av stadsfullmäktige och dessutom innehar uppdraget att vara inspektör för stadens högre flickskola. Utom nämnda ledamot, som sistlidne december blev omvald av högern, invaldes då på vänsterns lista i stadsfullmäktige en annan av F. K. P. R:s medlemmar. I pensionsnämnden är 1 föreningsmedlem ledamot och 1 suppleant.

173. Vivsta varv.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten.

Arbetet har sedan augusti månads slut ägnats åt landstormen. Arbetsaftnar ha anordnats, och ganska mycket pengar ha insamlats. Även icke rösträttskvinnor ha deltagit i detta arbete, och alla tillsammans bildade en filial av Kvinnornas uppbåd i Sundsvall med 3 platsombud, av vilka 2 tillhörde rösträttsföreningen. Av föreningens kassa har

skänkts 100 kronor till Årstautställningen och behållningen har, sedan alla utgifter betalats, använts till kläder åt fattiga barn.

En av föreningens medlemmar är fattigvårdare i Timrå.

174. Vänersborg.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten, dessa senare avslutade med samkväm.

Föredrag har hållits av fru Gerda Hellberg från Karlstad samt av fröken Walborg Bergström, bekostat av den Bergman-Österbergiska fonden.

Två av föreningens medlemmar sitta i fattigvårdsstyrelsen, 1 i skolstyrelsen och 1 i barnavårdsnämnden.

175. Västerås.

Under det gångna året ha hållits 6 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten, 1 offentlig föreläsning samt 1 offentlig kurs i kommunalkunskap, omfattande 7 föreläsningar.

De föredrag, som hållits vid föreningsmötena, ha varit följande: Redogörelse för Landsföreningens elfte Centralstyrelsemöte i Stockholm 8—9 januari 1914 av fru H. Silverstolpe; Årsta och Baltiska utställningen av fru E. Boheman; Redogörelse för opinionsyttringens framlämnande till statsministern av fröken E. Bergström; Redogörelse för riksdagens behandling av kvinnornas rösträttsfråga vid 1914 års sommarriksdag av fru H. Silverstolpe; Hedvig Ch. Nordenflycht, hennes liv och diktning av fröken A. Löfgren.

Den offentliga föreläsningen om Kooperationen, ett medel till levnadskostnadernas sänkande, var anordnad av stadens samtliga kvinnoföreningar och bekostat av Svenska Hems upplysningsfond. Föredragshållare var skolköksinspektrisen fröken G. Bergström från Stockholm.

Kommunalkursen, som var besökt av cirka 100 personer, omfattade följande 7 föreläsningar, hållna av rådman H. Cronholm: 1) Inledande översikt och historik; 2) Kommunalstyrelse, kyrko- och skolväsende på landet; 3) D:o i stad; 4) D:o; 5) Självdeklaration, taxeringsmyndigheter och därtill hörande ämnen; 6) Vallagen och proportionellt valsätt; 7) Kortfattad framställning av nu gällande svensk rättsordning med därtill hörande lagar och författningar.

Den 5 augusti bildades ett Kvinnornas uppbåd av medlemmar ur stadens samtliga kvinnoföreningar, och har arbetet inom detta omfattats med stort intresse och nit. Även ha medlemmar ur rösträttsföreningen arbetat med i Röda korset samt för landstormens utrustning.

Av föreningens medlemmar äro 1 stadsfullmäktig, 2 medlemmar av fattigvårdsstyrelsen samt 7 vårdare, 1 medlem av skolstyrelsen, 4 medlemmar i fosterbarnsnämnden, 1 medlem i pensionsnämnden och 1 medlem i arbetarinstitutets styrelse.

176. Västkinde.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten. Ordföranden är medlem av kommunalnämnden, fattigvården och skolrådet.

Föreningen har anordnat försvarsaftnar, varvid utförts arbete för landstormen och Röda korset.

177. Växjö.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden och 4 föreningsmöten samt 1 föreläsning av fröken Walborg Bergström om Samhällets barnavård (de Bergman-Österbergska kurserna).

Av föreningens medlemmar är 1 stadsfullmäktig och 1 sitter i skolrådet och barnavårdsnämnden.

178. Ystad.

Föreningen har under året haft 3 styrelsesammanträden och 3 föreningsmöten, varav ett anordnats som samkväm och ett som offentligt möte. Vid detta senare talade fröken Ellen Wester från Ängelholm över ämnet: Vad som är lätt och vad som är svårt för kvinnorna då de börja deltaga i samhällslivet.

Föreningen utsände före stadsfullmäktigvalet cirkulär till alla röstberättigade kvinnor med uppmaning att rösta. Vid valet deltog 58,3 % män och 52,3 % kvinnor.

Under hösten förbereddes och ordnades en kurs i samhällslära, som skulle äga rum i februari och mars 1915.

Föreningens medlemmar ha deltagit i arbetet för landstormen och Röda korset.

Av föreningens medlemmar är 1 medlem i barnavårdsnämnden, 1 i nödhjälpskommittén och 1 suppleant i pensionsnämnden.

179. Åminskog.

180. Åtvidaberg.

Under året ha hållits 2 styrelse- och 2 föreningssammanträden. Dessutom har hållits 1 extra föreningssammanträde för att väcka större intresse för rösträtten, varvid föredrag hölls av fröken Ester Röhl om Rösträttsfrågan i riksdagen. Av föreningens medlemmar är 1 suppleant i pensionsnämnden. Dessutom ha medlemmarna i föreningen arbetat för Röda korset.

181. Ängelholm.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten, det ena i förening med offentligt samkväm. Vid detta möte förekom kort föredrag av ordföranden om Rösträttsfrågans nuvarande läge, sång, musik och uppläsning.

Vid detta tillfälle beslöts, att varje föreningsmedlem skulle såsom julgåva till landstormen överlämna ett par strumpor. Resultatet härav blev dock endast 46 par strumpor, troligen beroende därpå, att åtskilliga föreningsmedlemmar redan förut till både landstormen och Röda korset lämnat sitt bidrag i såväl gåvor som personlig arbetshjälp. Dessutom har föreningen till landstormen skänkt 25 kronor kontant.

Under hösten har av styrelsen anordnats en enkel avskedsfest för v. ordföranden fröken Ellen Wester, vilken då avflyttade till Lund till stor saknad för föreningen, som härigenom förlorat sin förnämsta förmåga.

182. Örebro.

Under året ha hållits 7 styrelsesammanträden, 7 föreningsmöten och 2 samkväm. Vid ett möte uppfördes »Samma don» av Frigga Carlberg, vid ett annat refererade en medlem en översättning från latinet, »Lex Oppia», en mycket intres-

sant skildring av de romerska kvinnornas strid för sina rättigheter. Kvinnornas uppbåd har bildats på initiativ av medlemmar inom F. K. P. R. Föreläsningar, bekostade av Bergman-Österbergska fonden, ha hållits av fröken Walborg Bergström över Kvinnans ställning inom yrkena och Äkten-skapslagstiftningen. Föreningen äger ett värdefullt bibliotek, från vilket boklån förmedlas.

2 av medlemmarna voro under 1914 stadsfullmäktige, 1 är ledamot av folkskolestyrelsen, 1 av pensionsnämnden, 2 i kommunala hjälpkommittén, 1 av landstinget invald i styrelsen för Örebro läns slöjdförening, 1 är ledamot i fattigvårdsstyrelsen, 1 är suppleant i fattigvårdsstyrelsen och 1 är medlem i Frisinnade föreningens valkommitté.

183. Öregrund.

184. Örnsköldsvik.

185. Östersund.

Styrelsen har under året hållit 4 sammanträden och föreningen 5. Föreningssammanträdena ha varit anordnade som samkväm med föredrag, uppläsning och musik.

Av föreningens medlemmar äro 3 stadsfullmäktige, 1 medlem i stadens folkskolestyrelse och 1 i pensionsnämnden.

I Kvinnornas uppbåd har föreningen åtagit sig att biträda vid Jämtlands läns platsförmedling. För landstormens utrustning har under hösten anordnats syaftnar.

186. Östhammar.

Under året har styrelsen sammanträtt 3 gånger och föreningen 2 gånger.

Vid föreningens sammanträden ha förekommit högläsning av nyttiga och nöjsamma saker. Flygblad och broschyrer ha spritts.

Av föreningens medlemmar äro 2 ordinarie och 1 suppleant i pensionsnämnden.

187. Öxnered.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 1 offentligt möte.

En av föreningens medlemmar är medlem av barnavårdsnämnden.

Föredrag om Kvinnan i de olika yrkena har hållits av fröken Walborg Bergström (de Bergman-Österbergska kurserna).

Filialer.

Borgholm,	filial till Kalmar.
Bräkne-Hoby,	» » Ronneby.
Grödinge,	» » Rönninge-Tumba.
Hybo,	» » Ljusdal.
Järna,	» » Södertälje.
Klinte,	» » Västkinde.
Kungsör,	» » Köping.
Leksand,	» » Falun.
Ljungsbro,	» » Linköping.
Mariefred,	» » Strängnäs.
Moskussel,	» » Arvidsjaur.
Mörrum,	» » Ronneby.
Nättraby,	» » Ronneby.
Strömsnäs bruk,	» » Markaryd.
Trosa,	» » Strängnäs.
Uddeholm,	» » Karlstad.
Vadstena,	» » Linköping.
Valbo,	» » Gävle.
Vara,	» » Skara.
Vindeln,	» » Umeå.
Vång,	» » Ronneby.
Västra Strö,	» » Eslöv.

Länsförbundens årsberättelser.

Blekinge länsförbund.

På inbjudan av Karlshamns F. K. P. R. hölls förbundets årsmöte i Karlshamn den 8 nov. Vid mötet talade fru Augusta Tonning och fröken Sigrid Kruse. Den förra gaven stämmingsfull skildring av fredsmönumentets invigning, och den senare redogjorde för uppvaktningen hos statsministern, då opinionsyttringen överlämnades.

På initiativ av länsförbundet anordnades i flottans exercishus i Karlskrona söndagen den 6 december ett större opinionsmöte i nykterhetsfrågan. Mötet bevistades av närmare 3,000 personer. Talare voro friherrinnan Ebba Palmstierna och riksdagsmannen U. Leander. Tvenne resolutioner antogos, i vilka begärdes rusdrycksförbud under den nuvarande kristiden. Länets rösträttsföreningar telegraferade instämmande i mötets syfte.

Jämtlands länsförbund.

Ordf. är fru Anna Sellström, sekr. fru Willanowa Bergner. Förbundet omfattar 5 föreningar i Jämtland och Härjedalen. Årsmöte hölls i Östersund den 8 febr. 1914. Stadgar för länsförbundet antogos. Förbundets kassa erhöll frikostigt bidrag av Bräcke och Järpens föreningar. Förbundets styrelse har under 1914 ägnat sig åt att sprida kunskap om kvinnorösträtten, dels genom broschyrer och dels genom brev och privat agitation ute på landsbygden.

Jönköpings länsförbund.

Årsmötet hölls i Jönköping den 22 febr. Närvarande voro ombud från Eksjö, Huskvarna, Hvetlanda, Jönköping, Norrahammar, Nässjö och Tranås. På f. m. hölls enskilt möte, varvid till arbetsutskott valdes: fröken E. Aulin, ordf., fru H. Lundberg, sekr. och kassaförvaltare samt fröken E. Eckerberg och till suppleanter fru A. Andersson och fröken K. Ahrenberg. På aftonen höll fru A. Wicksell ett synnerligen intressant och lärorikt föredrag om den del av förslaget till ny äktenskapslagstiftning som framkommit. Åhörarna voro talrika och tacksamma.

Under hösten har Bergman—Österbergska samhällskurser av Länsförbundets ordförande hållits i: Aneby, Eksjö, Forserum, Hvetlanda, Malmbäck, Sävsjö och Tranås. Föreningar bildades samtidigt i Aneby och Sävsjö. Sedan även Gislaveds F. K. P. R. anslutit sig till länsförbundet, består detsamma av 11 föreningar: Aneby, Eksjö, Gislaved, Gränna, Huskvarna, Hvetlanda, Jönköping, Norrahammar, Nässjö, Sävsjö och Tranås.

Skaraborgs länsförbund

hade sitt årsmöte i Hjo den 15 mars. Sex föreningar voro representerade. Styrelsen omvaldes, men tyvärr förelåg en avsägelse, nämligen av fru Julia Rydström, som under året bosatt sig i Stockholm. Ordf. tolkade allas varma tacksamhet för hennes intresserade och värdefulla arbete i rösträttsidéns tjänst och tillönskade henne allt gott i hennes nya hem. I fru Rydströms ställe invaldes fröken Lisa Gustafson, lärarinna, Hjo. — På aftonen gavs för fullsatt hus en anslående fest med fru Ella Billing som huvudtalare.

Axvalls F. K. P. R. befinner sig i ett mycket kritiskt läge på den grund att nära nog alla dess medlemmar avflytta från orten i och med det att där hittills förlagda regementen bryta upp därifrån. Dess ledande krafter måste lämna sina uppdrag utan att kunna sätta andra i sitt ställe. Förlusten av den lilla duktiga föreningen vore mycket kännbar.

Skåneförbundet.

Förbundet omfattar i likhet med förra året 19 föreningar. Årsmötet 1914 ägde rum i Malmö den 15 febr. Till styrelse omvaldes jur. kand. fru Anna Wicksell, ordf. och fru Louise av Ekenstam, kassaförv., Lund, samt teckningslärarinnan, fröken Anna Nilsson, sekr., Malmö. Styrelsen har sammanträtt 2 gånger.

Genom Skåneförbundets förmedling ha hållits föredrag i Hälsingborg av fröken Annie Weibull om »Fattigvårdslagstiftning och fattigvård», i Eslöv och Osby av fru Anna Wicksell om »Den nya äktenskapslagstiftningen», i Ljungbyhed av fru L. av Ekenstam »Om den kvinnliga rösträtten», i Malmö av redaktör W. Bülow, med skioptikonbilder, om »Årsta och den blivande Baltiska utställningen», och av fröken Ellen Wester i Malmö och Lund om »Vad som är lätt och vad som är svårt när kvinnorna taga del i det offentliga livet».

Cirkulär ha utsänts till samtliga förbundets föreningar med förslag att provprenumerera å 4:e kvartalet 1914 av Rösträtt för Kvinnor, dels för de medlemmar, som ännu ej hade tidningen, och dels för läkares och tandläkares väntrum, kaféer, hotellens skriv- och läsrum m. fl. ställen. Därefter skulle resp. personer underrättas om att Skåneförbundet eller F. K. P. R. å någon viss ort verkställt denna provprenumerering och att någon person senare kom för att eventuellt upptaga prenumerationsavgiften för 1915. Till denna provprenumerering har förbundet använt kr. 69: 77, därav kr. 44: 22 insamlats för Malmö och Limhamns räkning, resten, kr. 25: 55, av förbundets kassa, har använts för ändamålet, dels inom mindre föreningar samt dels inom de områden, som under namnsamlingen bearbetades direkt genom förbundet.

Södermanlands länsförbund.

Årsmötet ägde rum i Katrineholm den 7 juni. Arbetsutskott: fru A. Widebeck, Strängnäs, ordf., fru S. Andersson, Flen, sekreterare, fröken A. Molin, Nyköping, skattmästare. Fråga är å bane att söka verka för upprättande i länet av ett hem för övergivna mödrar och deras späda barn. Om denna sak hölls på årsmötet föredrag av professor O. Medin.

En kommitté tillsattes för beredande av frågan, bestående av arbetsutskottet, förstärkt med fru Ida Adamson, Eskilstuna, och fröken Selma Bengtson, Floda.

Upplands länsförbund.

Styrelsen består av ordf. i de anslutna lokalföreningarna. Ordf. är fru Ellen Hagen och kassaförvaltare fil. mag. Maja Lundquist, Uppsala. Länsförbundets föreningar ha under året samarbetat vid namnsamlingens avslutning. Vid överlämnandet av densamma till regeringen representerades länsförbundet efter lokalföreningarnas val av fru E. Hagen och fil. stud. T. Ernander.

Värmlands länsförbund.

Årsmötet hölls under våren i Kil. Till arbetsutskott omvaldes: fru Gerda Hellberg, ordf., fröken Ottilia Marin, sekreterare, fru Adèle Melén, kassaförvaltare. Till följd av all den inre och yttre oron har länsarbetet legat nere.

Älvsborgsförbundet.

Arbetsutskottet har utgjorts av fröken Ingrid Bergius, ordf., fröken Hilma Jacobson, v. ordf., fröken Augusta Björkqvist, sekr., fröken Gerda Bäck, v. sekr., fröken Ruth Bergius, kassaförvaltare, fru Elin Andersson och fröken Hanna Sjöberg.

Föreläsningar i samhällskunskap, bekostade av den Bergman—Österbergska fonden, ha hållits av fröken Walborg Bergström i Alingsås, Färgelanda, Lilla Edet, Mellerud, Norra Björke, Bengtsfors, Stigen, Trollhättan, Västra Tunhem, Vänersborg och Brinkebergs kulle.

Örebro länsförbund.

Årsmötet hölls den 9 juni i Örebro, varvid av länets 9 föreningar 8 voro representerade. Till arbetsutskott valdes: fröken M. Forsslund, Kopparberg, ordf., fru E. Perselli, Örebro, v. ordf., fil. kand. C. Lundh, Karlskoga, sekr., fröken H. Karlsson, Örebro, v. sekr., fru G. Åström, Kumla, skattm. och fru S. Liljekvist, Hallsberg, v. skattm.

I november månad anordnades en föredragsturné, beko- stad av den Bergman—Österbergska donationsfonden och med fröken Walborg Bergström som föreläsare. Alla länets för- eningar besöktes, de större erhöilo 2, de mindre 1 föredrag, alla över sociala ämnen.

Länsförbundet har gratisprenumererat på ett 50-tal ex. av Rösträtt för Kvinnor, sista kvartalet, för skilda delar av länet.

Arbetsutskottet har genom brevväxling och cirkulär sökt stå i livlig kontakt med föreningarna.

Östergötlands länsförbund

fann för gott att på grund av den politiska oron inställa sitt sedvanliga möte. Den år 1913 valda ordföranden och sekre- teraren anses kvarstå till nästa möte.

Ordförande och centralstyrelsemedlemmar 1914.

Hedersledamot:

1914 Fru Martina Bergman-Österberg, adr.: Kingsfield, Dartford Heath, Kent, England.

Ständiga medlemmar:

Fru Ann-Margret Holmgren, adr.: Norr Mälarstrand 22, Stockholm.
Fröken Anna Whitlock, adr.: Glittne, Djursholm.

Alby:

Fru Maria Widegren, ordf. och c. m.*
Folkskollärarinnan fru Frida Rignell, c. s.**

Alfta:

Folkskollärarinnan fröken Linnéa Andersson, ordf. och c. m.
Fru Karin Isberg, c. s.

Alingsås:

Postexpeditören fru Anna Kling, ordf.
Samskollärarinnan fil. kand. fröken Elisabet Peterson, c. m.
Fru Maggie Täcklind, c. s.

Alnö:

Folkskollärarinnan fröken Thérèse Almqvist, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Margareta Bäckfors, c. s.

Alvesta:

Fröken Carolina Bondesson, ordf. och c. m.
Fröken Edith Andersson, c. s.

Aneby:

Fru Amelie Pettersson, ordf. och c. m.
Fröken A. Hedberg, c. s.

Arboga:

Läraryninnan fröken Helga Sundborg, ordf. och c. m.
Läraryninnan fröken Anna Israelsson, c. s.

* c. m. = centralstyrelsemedlem.

** c. s. = centralstyrelsesuppleant.

Arvidsjaur:

Fru Nanny Julin, ordf. och c. m.
Barnmorskan fröken Hanna Stenberg, c. s.

Arvika:

Fotografen fröken Olga Segerberg, ordf. och c. m.
Kassakontrollanten fröken Elsa Nordström, c. s.

Askersund:

Samskollärarinnan fröken Nicoline Blidberg, ordf.
Lärinnan fröken Vilma Eriksson, c. m.
Fru Hulda Andersson, c. s.

Avesta—Krylbo:

Fru Erika Falkman, ordf. och c. m., adr.: Krylbo.
Handlanden fröken Hanna Forsell, c. s., adr. Krylbo.

Axvall:

Fröken Ester Fredriksson, ordf. och c. m.
Fru Ellen Hellman, c. s.

Björknäs—Frånö:

Fru Emma Ögren, ordf. och c. m.
Fröken Thérèse Sundlöf, c. s.

Boden:

Folkskollärarinnan fru Hildur Westring, ordf. och c. s.
Fru Anna Geijer, c. m.

Bollnäs:

Fru Wilhelmina Hallenberg, ordf. och c. m.
Fru Brita Eriksson, c. s.

Bomhus:

Folkskollärarinnan fröken Elisabet Nyström, ordf. och c. m., adr. Ka-
stets folkskola, Bomhus.
Folkskollärarinnan fröken Karin Boman, c. s.

Borlänge—St. Tuna:

Folkskollärarinnan fru Maria Vidigsson, ordf. och c. s., adr. Borlänge.
Lärarinnan fröken Signe Fridholm, c. m., adr. Borlänge.

Borås:

Fru Leonore Odencrants, ordf. och c. m.
Fröken Signe Dahlin, c. s.

1914

Bräcke:

Fru Leonilda Ålund, ordf. och c. s.
Fru Stina Vågland, c. m.

Charlottenberg:

Direktören fru Gerda Grill, ordf. och c. m., adr. Värmlands Eda, Charlottenberg.
Lärarinnan fröken Beda Thorenius, c. s.

Degerfors:

Fru Agda Ekström, ordf., adr. Kanada, Degerfors.
Lärarinnan fröken Maria Henriksson, c. m.
Lärarinnan fröken Anna Olsson, c. s.

Edane:

Handlanden fröken Anna Nilsson, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Anna Olsson, c. s.

Edsvalla:

Fröken Elise Ahlfbvengren, ordf. och c. m., adr. Lillnor, Nor.
Fröken Olga Karlquist, c. s.

Eksjö:

Fru Hanna Scharp, ordf. och c. s.
Lärarinnan fröken Maria Löfroth, c. m.

Elmhult:

Fru Maria Möllerberg, ordf.
Fröken Annie Bergander, c. m.

Enköping:

Fru Matilda Östlund, ordf. och c. m., adr. Enköpings Tidning.
Fru Elin Axelsson, c. s., adress Arbetsförmedlingen.

Eringsboda:

Fru Jenny Johansson, ordf. och c. m., adr. Villa Ekeliden.
Lärarinnan fröken Edith Lundgren, c. s.

Eskilstuna:

Folkskollärarinnan fröken Ingrid Hallman, ordf.
Fru Nanny Grenander, c. m.
Fröken Hilma Nordlund, c. s.

Eslöv:

Jur. stud. fru Ester Hofvander-Sandberg, ordf. och c. s.
Fru Elsa Alkman, c. m.

Falkenberg:

Fru Jisca Jacobson, ordf.
Lärarinnan fröken Anna Trädgårdh, c. m.
Fru Eliza Björek, c. s.

Falköping:

Samskolläraryninnan fil. mag. fröken Emmy Helander ordf. och c. m.
 Fru Ingeborg Alexandersson, c. s.

Falun:

Seminarieadjunkten fröken Valborg Olander, ordf. och c. s.
 Skolföreståndaryninnan fröken Gerda Martin, c. m.

Filipstad:

F. d. telegrafisten fröken Otilia Marin, ordf. och c. m.
 Samskolläraryninnan fröken Alma Rundberg, c. s.

Finspång:

Folkskolläraryninnan fröken Anna Bohman, ordf. och c. s.
 Fru Frieda Dilthey-Beckman, c. m.

Flen:

Läraryninnan fröken Lovisa Thorén, ordf. och c. m.
 Läraryninnan fru Sigrid Andersson, c. s.

Förshaga:

Fru Agnes Thorelius, ordf. och c. m.
 Fru Martha Rudqvist, c. s.

Färgelanda:

Fru Hilma Roll, ordf.
 Fru Elin Andersson, c. m.
 Fru Sophie Engkvist, c. s.

Färila:

Barnmorskan fru Emma Kring, ordf. och c. m.
 Läraryninnan fröken Anna Andersson, c. s.

Gislaved:

Folkskolläraryninnan fru Sofie Johnson, ordf. och c. m.
 Fru Elin Strandberg, c. s.

Gnesta:

Folkskolläraryninnan fröken Olga Strandberg, ordf. och c. m.
 Småskolläraryninnan fröken Anna Skoglund, c. s.

Gräbbestad:

Telegrafkommissaryninnan fröken Annie Busck, ordf. och c. m.
 Skolföreståndaryninnan fröken Märta Carlsson, c. s.

Grängesberg:

Läraryninnan fru Agda Thorell-Adolfsson, ordf.
 Läraryninnan fröken Margareta Pettersson, c. m.
 Fru Hilma Eklöf, c. s.

1914

Gräna:

Fru Berta Bergin, ordf. och c. m.
Fru Ebba Ström, c. s.

Gällivara—Malmberget:

Fil. mag. fröken Greta Hjorth, ordf. och c. m., adr. Malmberget.
Folkskollärarinnan fröken Anna Bergqvist, c. s.

Gävle:

Ordf. och c. m. vakant.
Lärarinnan fröken Anna Sundbom, c. s.

Göteborg:

Skriftställarinnan fru Frigga Carlberg, ordf. och c. m.
Förste postexpeditören fröken Hildur Öijer, c. s.

Hallsberg:

Fru Selma Liljekvist, ordf.
Barnmorskan fröken Karin Gustafsson, c. m.
Fru Maria Björkstrand, c. s.

Halmstad:

Folkskollärarinnan fröken Anna Ljungberg, ordf. och c. m.
Fröken Elin de Maré, c. s.

Hamränge:

Fru Kristina Härdner, ordf. och c. m.
Fröken Gerda Lustig, c. s.

Hanebo—Kilafors:

F. d. lärarinnan fru Anna Thybell, ordf. och c. m.
Lärarinnan fru Anna Skogsberg, c. s.

Haparanda:

Lärarinnan fröken Maria Grape, ordf.
Fotografen fru Mia Green, c. m.

Haverö:

Fru Ingrid Nordell, ordf. och c. s., adr. HaverövalLEN.
Lärarinnan fru Alma Nilsson, c. m., adr. HaverövalLEN.

Hedemora:

Fru Fredrika Collin, ordf. och c. m.
Fru Hilda Trotzig, c. s.

Hjo:

Fru Gerda Bodén, ordf.
 Telefonisten fröken Aurore Andersson, c. m.
 Lärarinnan fröken Lisa Gustafsson, c. s.

Horn:

Fru Thilda Gustafsson, ordf. och c. m.
 Poststationsföreståndarinnan fröken Sofia Abrahamsson, c. s.

Hudiksvall:

Folkskollärarinnan fröken Alma Persson, ordf. och c. m.
 Lärarinnan fröken Caroline Tiblin, c. s.

Huskvarna:

Fru Hilma Andersson, ordf., adr. Tormenäs, Huskvarna.
 Fröken Gerda Planting-Gyllenbåga, c. m., adr. Tormenäs, Huskvarna.
 Folkskollärarinnan fröken Elin Eckerberg, c. s.

Hvetlanda:

Fru Anna Nylén, ordf. och c. m.
 Fru Cecilia Grånström, c. s.

Hälsingborg:

Fru Kristina Borg, ordf. och c. m.
 Fru Sigrid Björkman, c. s.

Härnösand:

Fru Hildegard Kallstenius, ordf.
 Fru Linnéa Bucht, c. m.
 Fröken Anna Mankell, c. s.

Hässleholm:

Lärarinnan fröken Anna Jönsson, ordf. och c. m.
 Fru Riken Jönsson, c. s., adr. Storbyvägen 46.

Hör:

Lärarinnan fru Anna Lindström, ordf. och c. m., adr. Solliden, Hör.
 Fru Augusta Hovander, c. s.

Hörby:

Kaféidkerskan fru Elna Persson, ordf. och c. m.
 Folkskollärarinnan fröken Ulrika Svensson, c. s.

Järpen:

Handelsidkerskan fru Märta Möller, ordf. och c. m.
 Fru Anna Olofsson, c. s., adr. Lilla Betjäningshuset.

1914

Järvsö:

Fröken Dagmar Brolin, ordf. och c. m.

Jönköping: Tecknaren fröken Emma Aulin, ordf. och c. m.
Fru Hulda Lundberg, c. s.**Kalmar:**Fru Hilma Runbäck, ordf. och c. m.
Fru Anna Kreuger, c. s.**Karlshamn:**Fru Lisa Velander, ordf. och c. m.
Fru Bertha Forsberg, c. s.**Karlskoga:**Lärarinnan Fröken Hulda Forsgren, ordf. och c. m.
Lärarinnan fil. kand. fröken Clara Lundh, c. s.**Karlskrona:**Lärarinnan fröken Sigrid Kruse, ordf. och c. m.
Fru Valborg Falck, c. s.**Karlstad:**Fil. kand. fru Gerda Hellberg, c. m.
Fru Greta Gullström, c. s.**Katrineholm:**Lärarinnan fröken Helga Jeppson, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Anna Frick, c. s.**Kil:**Fru Adèle Melén, ordf. och c. m.
Fru Sofie Sallander, c. s.**Kiruna:**Folkskollärarinnan fröken Ester Holm, ordf. och c. m.
Småskollärarinnan fröken Laura Lindström, c. s.**Klippan:**Telegrafkommissarien fröken Hilma Ramberg, ordf. och c. m.
Bankkasören fröken Augusta Charlier, c. s.**Kopparberg:**Fröken Maja Forsslund, ordf. och c. m.
Kemisten fröken Maria Lejdström, c. s.

Kristianstad:

Fröken Anna Möller, ordf.
 Jur. stud. fröken Elisabeth Nilsson, c. m.
 Lärarinnan fröken Anna Hasselgren, c. s.

Kristinehamn:

Prokuristen fröken Sophie Brostöm, ordf. och c. m.
 Lärarinnan fröken Hanna Unger, c. s.

Krokstrand:

Lärarinnan fröken Serafia Svensson, ordf. och c. m., adr. Krokstrand,
 Björneröd.
 Fru Elin Wallin, c. s., adr. Krokstrand, Björneröd.

Kumla:

Fru Hilda Ekman, ordf. och c. m.
 Fröken Vienna Mesterton, c. s.

Kärböle:

Fröken Barbro Wiklund, ordf. och c. m.

Köping:

Fru Emelie Johansson, ordf. och c. m.
 Fröken Amelie Salén, c. s.

Landskrona:

Fru Agnes Sjöberg, ordf.
 Skriftställarinnan fru Berta Francke-Åkesson, c. m.
 Fru Frida Svensson, c. s.

Lidköping:

Fru Nathalia Olsson, ordf.
 Handlanden fröken Emilia Lundkvist, c. m.
 Typografen fröken Amanda Andersson, c. s.

Lilla Edet:

Fru Erica Andrén, ordf. och c. m., adr. Kooperativa Handelsföreningen.

Limmared:

Fru Charlotta Stålberg, ordf. och c. m.
 Fröken Eugeniä Svensson, c. s.

Lindesberg:

Fru Anna Östlund, ordf.
 Lärarinnan fröken Beda Gustafsson, c. m.
 Lärarinnan fröken Elin Lennkvist, c. s.

1914

Linköping:

Lärarinnan fröken Jenny Wallerstedt, ordf. och c. m.
Lärarinnan fru Eva Hanzén, c. s.

Linsäll:

Fru Ida Mesch, ordf. och c. m.
Sömmerskan fröken Anna Bäckström, c. s.

Lit:

Fröken Linnéa Pährson, ordf.
Fru Anna Thorén, c. m.
Fröken Olga Månsson, c. s.

Ljungby:

Fru Frida Trankvist, ordf.
Skolföreståndarinnan fröken Sigrid Hjelmqvist, c. m.
Fröken Thekla Hammar, c. s.

Ljungbyhed:

Fru Elise Nyström, ordf. och c. m.
Fru Elida Rosén, c. s.

Ljusdal:

Lärarinnan fil. mag. fröken Karin M. Pettersson, ordf. och c. m.

Ludvika:

Fröken Gerda Carlsten, ordf. och c. m.
Fröken Sofia Carlsson, c. s.

Luleå:

Lärarinnan fröken Märta Bucht, ordf. och c. m.
Skolföreståndarinnan fröken Anna Svensson, c. s.

Lund:

Fru Louise av Ekenstam, ordf.
Docenten fröken Hilma Borelius, c. m.
Jur. kand. fru Anna Wicksell, c. s.

Lyckeby:

Fröken Hulda Olsson, ordf. och c. m.

Lysekil:

Lärarinnan fröken Amanda Mattsson, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Alma Halldin, c. s.

Malmö:

Folkskollärarinnan fröken Naëmi Uddenberg, ordf. och c. m.
Handelsidkerskan fröken Kristina Frank, c. s.

Malung:

Fru Karin Holst, ordf.
Fröken Karin Lisell, c. m.
Fotografen fröken Anna Bülund, c. s.

Mariestad:

Skolföreståndarinnan fru Andriette Florén, ordf. och c. m.
Fru Jenny Lindsberger, c. s.

Markaryd:

Folkskollärarinnan fröken Hildegard Herthelius, ordf. och c. m., adr.
Postfack 52.
Fru Rina Frick, c. s.

Marstrand:

Organisten fru Annie Olán, ordf. och c. m.
Telegrafkommissarien fru Marie-Louise Olde, c. s.

Mellerud:

Folkskollärarinnan fröken Mathilda Johnsson, ordf. och c. m.
Fru Alida Hansson, c. s.

Mjölby:

Lärarinnan fröken Ingeborg Barr, ordf. och c. m.

Motala:

Fru Margit Holmgren-Ekman, ordf. och c. m.
Fröken Elli Wijkmark, c. s., adr. Bispmotala, Motala.

Munkfors:

Skolkökslärarinnan fröken Ruth Thegerström, ordf. och c. m.

Neder-Kalix:

Fru Dindi Svånberg, ordf.
Fröken Ester Taube, c. m., adr. Vassen.

Nora:

F. d. telegrafkommissarien fröken Alfhild Cnattingius, ordf. och c. m.
Samskollärarinnan fröken Ellen Fröström, c. s.

1914

Norberg:

Fru Hanna Andersson, ordf. och c. s., adr. Kallmora, Kärrgruvan.
Fru Héléne Kekoniüs, c. m.

Norrahammar:

Fru Alma Andersson, ordf. och c. m.
Folkskolläraryinnan fröken Klara Hultkvist, c. s.

Norrköping:

Praktiserande läkaren fru Anna-Klara Romanus-Alfvén, ordf. och c. m.
Fru Anna Elg, c. s.

Norrsundet:

Fröken Signe Boman, ordf. och c. m.
Fru Helga Svensson, c. s.

Norrtälje:

Samskolläraryinnan fröken Elsa Stenmark, ordf. och c. m.
Fru Maria Wennersten, c. s.

Nybro:

Fil. kand. fröken Gertrud Strandberg, ordf. och c. m.
Fil. mag. fröken Inez Flinta, c. s.

Nyköping:

Skolföreståndarinnan fröken Anna Molin, ordf. och c. m.
Läraryinnan fröken Anna Fridman, c. s.

Nässjö:

Fru Ida Thidell, ordf. och c. m.
Läraryinnan fröken Sofia Jonsson, c. s.

Ockelbo:

Fru Sigrid Hedgren, ordf. och c. m.
Barnmorskan fru Elin Stenvall, c. s.

Osby:

Läraryinnan fil. mag. fröken Lilly Callander, ordf. och c. m.
Läraryinnan fil. mag. fröken Hilda Widén, c. s.

Oskarshamn:

Läraryinnan fröken Malvina Vretman, ordf. och c. m.
Författarinnan fru Frida Stéenhoff, c. s., adr. 84 Odengatan, Stockholm.

Persberg:

Folkskolläraryinnan fröken Hilda Fagerqvist, ordf. och c. m.
Fru Dagmar Dahlgren, c. s.

Piteå:

Fru Lotten Lindgren, ordf. och c. m.
Fru Anna Lundblad, c. s.

Ronneby:

Fru Augusta Tonning, ordf. och c. m.
Handlanden fröken Maja Hellström, c. s.

Rönninge-Tumba:

Småbrukaren fru Maria Bolin, ordf. och c. m., adr. Rönninge.
Fru Anna Wahlström, c. s., adr. Rönninge.

Sala:

Folkskollärarinnan fröken Hanna Mogren, ordf. och c. m.
Fröken Ingrid Nilsson, c. s.

Sandviken:

Folkskollärarinnan fru Elin Karlsson, ordf. och c. m.
Fru Ninni Svensson, c. s., adr. 68 Öster Villastad.

Segerså-Landa:

Folkskollärarinnan fröken Stina Wilhelmsson, ordf. och c. m., adress
Landa.
Fröken Stina Redin, c. s., adr. Landa.

Segmon:

Poststationsföreståndaren fru Gertrud Essén, ordf. och c. m.
Lärarinnan fru Klara Heintz, c. s.

Sigtuna:

Fröken Kerstin Larsson, ordf. och c. m.

Simrishamn:

Lärarinnan fil. mag. fröken Agnes Björkman, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Thyra Schultz, c. s.

Skara:

F. d. skolföreståndarinnan fröken Clara Wallmark, ordf.
Seminarieadjunkten fru Jenny Velander, c. m.
Folkskollärarinnan fröken Maria Cavallin, c. s.

Skee:

Fru Maria Karlsson, ordf.
Lärarinnan, fröken Beda Landén, c. m., adr. Hagar, Överby.
Fröken Helen Karlsson, c. s., adr. Kallekind, Skee.

1914

Skellefteå:

Postexpeditören fröken Nanna Lundell, ordf. och c. m.
 Fru Charlotte Sidén, c. s.

Skurup:

Handlanden fröken Anna Sandberg, ordf. och c. m.
 Fru Ella Billing, c. s., adr. 18 Bergsgatan, Stockholm.

Skutskär:

Folkskolläraryninnan fröken Adolfina Erikson, ordf. och c. m.
 Folkskolläraryninnan fröken Augusta Hammarström, c. s.

Sköldinge:

Handlanden, fru Maria Skoog, ordf. och c. m., adr. Valla.

Skövde:

Fru Anna Starck, ordf.
 Gymnastikdirektören fröken Ebba Lagerberg, c. m.

Sollefteå:

Fru Agnes Westin, ordf.
 Fru Ida Fahlén, c. m.

Stenstorp:

Fru Julia Rydström, ordf. och c. m.

Stockholm:

Barnvårdsinspektören fröken Anna Lindhagen, ordf. adr. 15 Floragatan.
 Bankkassören fröken Signe Bergman, c. m., adr. 15 Grevmagnigatan.
 Redaktören fru Ezaline Boheman, c. m., adr. 46 Karlavägen.
 Praktiserande läkaren fröken Karolina Widerström, c. m., adr. 19 G:la
 Kungsholmsbrogatan.
 Friherrinnan Ebba Palmstierna, c. s., adr. 19 Villagatan.
 Redaktören, fil. kand. fru Ester Brisman, c. s., adr. Räsunda.

Storvik:

Fröken Stina Norbäck, ordf.
 Fru Eva Forsmark, c. m.
 Fru Karin Zetterlund, c. s.

Strängnäs:

Fru Augusta Widebeck, ordf. och c. m.
 Elementarläraryninnan fröken Ninni Huldt, c. s.

Strömstad:

Fru Trina Hansson, ordf. och c. m.
 Första Läraryninnan fröken Ingrid Nilsson, c. s.

Sund-Skön:

Fru Rut Erikson, ordf., adr. Sund, Sundsvall.
Fröken Sofie Nordlander, c. m., adr. Sund, Skönvik.

Sundsvall:

Lärarinnan fröken Elin Wahlquist, ordf. och c. m.
Fru Maja Gerdin, c. s.

Surte:

Lärarinnan fröken Anna Wenner, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Anna Boberg, c. s.

Svartvik:

Fru Hilda Erikson, ordf.
Fru Mariannne Barth, c. m.
Postexpeditören fröken Emmy Rotvik, c. s.

Sveg:

Fru Maria Almström, ordf. och c. m.
Fröken Sigrid Walström, c. s.

Säfte:

Telegrafisten fröken Alma Hallby, ordf.
Telegrafisten fröken Tyra Olsson, c. m.
Fru Maria Söderqvist, c. s.

Sävsjö:

Fröken Jenny Mattsson, ordf. och c. m.
Fröken A. Wide, c. s.

Söderhamn:

Fru Elin Pohlman, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fru Augusta Wallin, c. s.

Söderköping:

Fru Malla Grönlund, ordf. och c. m.
Fru Märta Hellström, c. s.

Södertälje:

Fru Maria Dehn, ordf. och c. s.
Fotografen fröken Maria Hallström, c. m.

Sölvesborg:

Folkskollärarinnan fröken Ebba Hultqvist, ordf. och c. m.
Handlanden fröken Kristina Skarp, c. s.

1914

Tidaholm:

Fru Emelie Nyman, ordf. och c. m.
Telegrafkommissarien fröken Ester Ahlbom, c. s.

Tingsryd:

Fru Ellen Macintosh, ordf.
Fröken Anna Donner, c. m.
Fröken H. Engström, c. s.

Tomelilla:

Lärarinnan fil. kand. fröken Hulda Lundh, ordf. och c. m.
Fröken Davida Håkansson, c. s.

Torrskog:

Lärarinnan fröken Maja Dalén, ordf. och c. m.
Kontoristen fröken Lisa Hallén, c. s.

Torshälla:

Folkskollärarinnan fru Frida Grönberg, ordf. och c. m.
Fröken Marie Carell, c. s.

Torsåker:

Folkskollärarinnan fröken Anna Salström, ordf. och c. m., adr. Hohytta.
Torsåker.
Fru Margareta Norlin, c. s.

Tranås:

Lärarinnan fru Emma Andersson, ordf. och c. m., adr. Tranås kvarns
skola, Tranås.
Lärarinnan fröken Ebba Wickman, c. s.

Trelleborg:

Lärarinnan fröken Anna Montelius, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Lina Eriksson, c. s.

Trollhättan:

Fröken Augusta Björkqvist, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Elna Wiklan, c. s.

Uddevalle:

Folkskollärarinnan fröken Mimmi Jacobsson, ordf.
Fru Tyra Berghman, c. m.
Fru Hilma Kullgren, c. s.

Ulricehamn:

Telegrafkommissarien fröken Hedvig Siedberg, ordf.
Fru Anna Stenman, c. m.
Lärarinnan fröken Ellen Envall, c. s.

Umeå:

Telegrafisten fröken Ingeborg Öquist, ordf. och c. m.
 Seminarieadjunkten fröken Anna Grönfeldt, c. s.

Uppsala:

Fru Ellen Hagen, ordf. och c. m.
 Fru Maria Hagelin, c. s.

Valdemarsvik:

Fru Anna Kinnander, ordf.
 Lärarinnan fröken Helfrid Beckman, c. m.
 Fröken Hilda Pettersson, c. s.

Varberg:

Fru Elin Linder, ordf. och c. m.
 Folkskollärarinnan fröken Olivia Andersson, c. s.

Vaxholm:

Fru Alma Lénström, ordf. och c. m., adr. 70 A. Grevturegatan, Stockholm.
 Fru Anna M. Johansson, c. s.

Vimmerby:

Folkskollärarinnan fröken Gertrud Fröberg, ordf.
 Folkskollärarinnan fröken Anna Johansson, c. m.
 Samskollärarinnan fröken Julia Helander, c. s.

Visby:

Folkskollärarinnan fru Sigrid Herlitz, ordf. och c. s.
 Lärarinnan fröken Vilma Christiansson, c. m.

Vivsta varv:

Fru Anna Sundblad, ordf. och c. m.
 Folkskollärarinnan fröken Alice Johansson, c. s.

Vänernborg:

Lärarinnan fröken Ingrid Bergius, ordf. och c. m.
 Fru Julia Beckeman, c. s.

Västerås:

Fru Nina Andersson, ordf. och c. m.
 Fru Ruth Randall-Edström, c. s.

Västkinde:

Konstnären fru Caroline Benedicks-Bruce, ordf. och c. m., adr. Brucebo.
 Visby.
 Fru Elin Pettersson, c. s.

1914

Växjö:

Gymnastikdirektören fröken *Anna Hjelmqvist*, ordf.
 Barnmorskan fröken *Stina Åkerstén*, c. m.
 Dövstumlärarinnan fröken *Maria von Friesen*, c. s.

Ystad:

Fru *Maja Strandberg*, ordf. och c. m.
 Fru *Judith Winther*, c. s.

Änimskog:

Lärarinnan fröken *Alma Lidén*, ordf.
 Poststationsföreståndaren fröken *Ingrid Westergren*, c. m.

Åtvidaberg:

Lärarinnan fröken *Maria Johansson*, ordf. och c. m.
 Fru *Zelma Skogh*, c. s.

Ängelholm:

Fröken *Agnes Rosander*, ordf.
 Författarinnan fröken *Ellen Wester*, c. m.
 Fru *Hilma de Flon*, c. s.

Örebro:

Folkskollärarinnan fru *Elsa Perselli*, ordf. och c. m.
 Fabrikören fru *Hanna Béen*, c. s.

Öregrund:

Folkskollärarinnan fröken *Elna Nilsson*, ordf. och c. m.

Örnsköldsvik:

Ordf. vakant.
 Fröken *M. S. Åkerblom*, c. s.
 Fru *Anna Perman*, c. s.

Östersund:

Teckningslärarinnan fröken *Anna Hultqvist*, ordf. och c. m., adress
 9 Gröngatan.
 Fru *Willanowa Bergner*, c. s.

Östhammar:

Gymnastikdirektören och bankkassören fröken *Signe Jakobson*, ordf.
 Bokhandlaren fröken *B. Rutberg*, c. m.
 Lärarinnan fröken *Maria Sjöqvist*, c. s.

Öxnared:

Folkskollärarinnan fröken *Hilma Jakobsson*, ordf. och c. m., adress
 Brinkebergs kulle, Vänersborg.
 Sömmerskan fröken *Ida Larsson*, c. s.

Representanter för filialerna 1914:

Borgholm:

Representant: fru Cecilia Jansson.

Bräkne-Hoby:

Representant: fru Annie Olsson.

Grödinge:

Representant: fru Alma Gylling.

Hybo:

Representant: fru Malin Liljestrand.

Järna:

Representant: fru Sofie Le Moine.

Klinte:

Representant: fröken Elsa Lingström, adr. Klintehamn.

Kungsör:

Representant: folkskollärarinnan fru Maria Larsson.

Leksand:

Representant: lärarinnan fröken Anna Linder, adr. Hagen, Insjön.

Ljungsbro:

Representant: fröken Anna Broman.

Mariefred:

Representant: fröken Karin Norberg.

Muskossel:

Representant: fru Anna Lidström.

Mörnum:

Representant: fru Tilda Berggren.

Nättraby:

Representant: fru Lilly Isaksson.

Strömsnäs bruk:

Representant: fru Anna Gustafsson.

Trosa:

Representant: fru Asta Blomberg.

Uddeholm:

Representant: fru Selma Ljunggren, adr. Hagfors.

1914

Vadstena:

Representant: fröken Hilda Sjölander.

Valbo:

Representant: fröken Hedvig Brovall, adr. Överhärde, Mackmyra.

Vara:

Representant: fru Billing.

Vindeln:

Representant: fru Ingeborg Holmström-Vifell, adr. Folkhögskolan.

Vång:

Representant: fröken Ebba Holgerson, adr. Johannishus.

Västra Strö:

Representant: fröken Anna Viktor, adr. Trollenäs slott, Trollenäs.

Ordförande i länsförbunden 1914:*Blekinge länsförbund:* fru Augusta Tonning, adr. Ronneby.*Dalarnas länsförbund:* fru Karin Gelhaar, adr. Högbo, Avesta.*Gävleborgsförbundet:* vakant.*Förbundet för Göteborgs- och bohuslän:* fru Frigga Carlberg,
adr. Göteborg.*Jämtlands länsförbund:* fru Anna Sellström, adr. Östersund.*Jönköpings länsförbund:* fröken Emma Aulin, adr. Jönköping.*Skaraborgs länsförbund:* fru Andriette Florén, adr. Mariestad.*Skåneförbundet:* fru Anna Wicksell, adr. Lund.*Stockholms länsförbund:* fru Alma Lénström, adr. 70 A Grevture-
gatan, Stockholm.*Södermanlands länsförbund:* fru Augusta Widebeck, adr. Strängnäs.*Upplands länsförbund:* fru Ellen Hagen, adr. Uppsala.*Värmlands länsförbund:* fru Gerda Hellberg, adr. Karlstad.*Älvsborgsförbundet:* fröken Ingrid Bergius, adr. Vänersborg.*Örebro länsförbund:* fröken Maja Forsslund, adr. Kopparberg.*Östergötlands länsförbund:* fröken Jenny Wallerstedt, adr. Linköping.

Ordförande och centralstyrelsemedlemmar 1915.

Hedersledamot:

1915

Fru Martina Bergman-Österberg, adr. Kingsfield, Dartford Heath, Kent, England.

Ständiga medlemmar:

Fru Ann Margret Holmgren, adr.: Norr Mälarstrand 22, Stockholm.
Fröken Anna Whitlock, adr.: Glittne, Djursholm.

Alby:

Fru Maria Widegren, ordf. och c. m.*
Fotografen fröken Hildegard Hellström, c. s.**

Alfta:

Folkskollärarinnan fröken Linnéa Andersson, ordf. och c. s.
Fröken Hulda Delander, c. m., adr.: Edsbyn.

Alingsås:

Postexpeditören fru Anna Kling, ordf.
Samskollärarinnan fil. kand. fröken Elisabet Peterson, c. m.
Fru Maggie Täcklind, c. s.

Alnö:

Folkskollärarinnan fröken Thérèse Almqvist, ordf. och c. m.
Fru Elizabeth Johnsson, c. s.

Alsen:

Fru Karin Palmer, ordf. och c. m.
Fröken Märta Edman, c. s., adr.: Hov, Alsen.

* c. m. = centralstyrelsemedlem.

** c. s. = centralstyrelsesuppleant.

1915

Alvesta:

Fröken Carolina Bondesson, ordf. och c. m.
Fröken Edith Andersson, c. s.

Aneby:

Fru Amelie Pettersson, ordf. och c. m.
Fröken A. Hedberg, c. s.

Arboga:

Lärarinnan fröken Helga Sundborg, ordf. och c. m.
Lärarinnan fru Maria Blidberg, c. s.

Arvidsjaur:

Fru Nanny Julin, ordf. och c. m.
Barnmorskan fröken Hanna Stenberg, c. s.

Arvika:

Fru Annie Robsahm, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Anna Svensson, c. s.

Askersund:

Samskollärarinnan fröken Nicoline Blidberg, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Vilma Eriksson, c. s.

Avesta—Krylbo:

Fru Erica Falkman, ordf. och c. m., adr.: Krylbo.
Handlanden fröken Hanna Forssell, c. s., adr.: Krylbo.

Björknäs—Frånö:

Fru Märta Liljedal, ordf. och c. m.
Fru Lina Forsslund, c. s.

Boden:

Folkskollärarinnan fru Hildur Westring, ordf. och c. m.
Fru Anna Geijer, c. s.

Bollnäs:

Fru Wilhelmina Hallenberg, ordf. och c. m.
Fru Brita Eriksson, c. s.

Bomhus:

Folkskollärarinnan fröken Karin Boman, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Emilia Bengtzon, c. s.

Borlänge—St. Tuna:

Folkskollärarinnan fru Maria Vidigson, ordf.
Lärarinnan fröken Signe Fridholm, c. m.
Fröken Thyra Liljekvist, c. s.

Borås:

Fru Leonore Odencrants, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Signe Dahlin, c. s.

Bräcke:

Fru Leonilda Ålund, ordf. och c. s.
Fru Elin Wallskog, c. m.

Charlottenberg:

Verkst. dir. för A.-B. Värmlands Eda, fru Gerda Grill, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Beda Thorenius, c. s.

Degerfors:

Fru Agda Ekström, ordf.
Lärarinnan fröken Maria Henriksson, c. m.
Fru Elin Ståhlberg, c. s.

Edane:

Handlanden fröken Anna Nilsson, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Anna Olsson, c. s.

Edsvalla:

Fröken Elise Ahlfgvengren, ordf. och c. m., adr.: Lillnor, Edsvalla.
Fru Gunhild Edgren c. s.

Eksjö:

Fru Hanna Scharp, ordf. och c. s.
Lärarinnan fröken Maria Löfroth, c. m.

Elmhult:

Fru Maria Möllerberg, ordf.
Fru Bengta Månsson, c. m.
Fru Ida Johansson, c. s.

Enköping:

Fru Elin Pettersson, ordf. och c. m., adr.: Alexis Anderssons affär.
Fru Matilda Östlund, c. s., adr.: Enköpings Tidning.

Eringsboda:

Fru Jenny Johansson, ordf. och c. m., adr. Villa Ekeliden.
Fru Ida Pettersson, c. s.

Eskilstuna:

Folkskollärarinnan fröken Ingrid Hallman, ordf.
Fru Nanny Grenander, c. m.
Fröken Hilma Nordlund, c. s.

1915

Eslöv:

Jur. stud. fru Ester Hofvander-Sandberg, ordf.

Fru Elsa Alkman, c. m.

Fröken Walborg Bergström, c. s.

Falkenberg:

Fru Jisca Jacobson, ordf.

Lärarinnan fröken Anna Trägårdh, c. m.

Fru Eliza Björk, c. s.

Falköping:

Samskolläraryninnan - fil. mag. fröken Emmy Helander, ordf. och c. m.

Fru Ingeborg Alexandersson, c. s.

Falun:

Seminariadjunkten fröken Valbord Olander, ordf. och c. s.

Skolföreståndaryninnan fröken Gerda Martin, c. m.

Filipstad:

F. d. telegrafisten fröken Otilia Marin, ordf. och c. m.

Samskolläraryninnan fröken Alma Rundberg, c. s.

Finspång:¹

Folkskolläraryninnan fröken Anna Bohman, ordf. och c. s.

Fru Frieda Dilthey-Beckman, c. s.

Flen:

Lärarinnan fröken Lovisa Thorén, ordf. och c. m.

Lärarinnan fru Sigrid Andersson, c. s.

Forshaga:

Fru Agnes Thorelius, ordf. och c. m.

Fru Marta Rudqvist, c. s.

Färgelanda:

Fru Elin Andersson, ordf. och c. m.

Fru Sophie Engqvist, c. s.

Färila:

Barnmorskan fru Emma Kring, ordf. och c. m.

Lärarinnan fröken Anna Assarsson, c. s.

Gislaved:

Folkskolläraryninnan fru Sofie Johnsson, ordf. och c. m.

Gnesta:

Folkskolläraryninnan fröken Olga Strandberg, ordf. och c. m.

Småskolläraryninnan fröken Anna Skoglund, c. s.

¹ Gäller för 1914; uppgift för 1915 saknas.

Gräbbestad:

Telegrafkommissarien fröken Annie Busck, ordf. och c. m.
Skolkökslärarinnan fröken Märta Carlsson, c. s.

Grängesberg:

Lärarinnan fru Agda Thorell-Adolfsson, ordf. och c. s.
Lärarinnan fröken Margareta Pettersson, c. m.

Gränna:

Fru Jeanie Lundegård, ordf. och c. m.
Fru Berta Bergin, c. s.

Gällivare—Malmberget:

Folkskollärarinnan fröken Gunhild Forssell, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Anna Bergqvist, c. s.

Gävle:

Fru Gerda Modén, ordf. och c. m.
Fru Anna De Maré-Svensson, c. s.

Göteborg:

Skriftställarinnan fru Frigga Carlberg, ordf. och c. m.
Förste postexpeditören fröken Hildur Öijer, c. s.

Hallsberg:

Fru Selma Liljekvist, ordf. och c. m.
Fru Emma Ekstrand, c. s.

Halmstad:

Folkskollärarinnan fröken Anna Ljungberg, ordf. och c. m.
Fröken Elin de Maré, c. s.

Hamrånge:¹

Fru Kristina Härdner, ordf. och c. m.
Fröken Gerda Lustig, c. s.

Hanebo—Kilafors:

F. d. lärarinnan fru Anna Thybell, ordf. och c. m.
Lärarinnan fru Anna Skogsberg, c. s.

Haparanda:

Första lärarinnan fröken Mia Grape, ordf.
Fotografen fru Mia Green, c. m.

Hedemöra:

Fru Fredrika Collin, ordf. och c. m.
Fru Hilda Trotzig, c. s.

¹ Gäller för 1914; uppgift för 1915 saknas.

1915

Hjo:*Fru Gerda Bodén, ordf.*

Telefonisten fröken Aurora Andersson, c. m.

Lärarynna fröken Lisa Gustafsson, c. s.

Horn:

Fru Thilda Gustafson, ordf. och c. m.

Postföreständarynna fröken Sofi Abrahamsson, c. s.

Hudiksvall:

Folkskollärarynna fröken Alma Persson, ordf. och c. m.

Lärarynna fröken Carolina Tiblin, c. s.

Huskvarna:

Fröken Gerda Planting-Gyllenbåga, ordf. och c. m.

Folkskollärarynna fröken Alfhild Bejbom, c. s.

Hvetlanda:

Fru Anna Nylén, ordf. och c. m.

Lärarynna fröken Agnes Petersson, c. s.

Häggenås:

Fröken Alva Jonsson, ordf. i interimstyrelsen.

Hälsingborg:

Fru Kristina Borg, ordf.

Dr Hanna Christer-Nilsson, c. m.

Lärarynna fröken Emily Bölling, c. s.

Härnösand:

Fru Hildegard Kallstenius, ordf.

Skolföreständarynna fru Linnéa Bucht, c. m.

Fröken Anna Mankell, c. s.

Hässleholm:

Lärarynna fröken Anna Jönsson, ordf. och c. m.

Handlanden fru Ida Bengtson, c. m.

Hör:

Lärarynna fru Anna Lindström, ordf. och c. m., adr.: Solliden, Hör.

Fru Augusta Hovander, c. s.

Hörby:

Folkskollärarynna fröken Ulrika Svensson, ordf. och c. m.

Lärarynna fröken Minna Thornberg, c. s.

Järpen:

Handelsidkerskan fru Märta Möller, ordf. och c. m.
Fru Anna Andersson, c. s.

Jönköping:

Tecknaren fröken Emma Aulin, ordf. och c. m.
Fru Hulda Lundberg, c. s.

Kalmar:

Fru Hilma Runbäck, ordf. och c. m.
Fru Anna Kreuger, c. s.

Karlshamn:

Fru Lisa Fjällbäck-Velander, ordf. och c. m.
Fru Bertha Forsberg, c. s.

Karlskoga:

Lärarinnan fröken Hulda Forsgren, ordf. och c. m.
Lärarinnan, fil. kand. fröken Clara Lundh, c. s.

Karlskrona:

Lärarinnan fröken Sigrid Kruse, ordf. och c. m.
Fröken Gertrud Neuendorff, c. s.

Karlstad:

Fil. kand. fru Gerda Hellberg, ordf. och c. m.
Fru Greta Gullström, c. s.

Katrineholm:

Lärarinnan fröken Helga Jeppson, ordf.
Lärarinnan fröken Anna Frick, c. m.
Modisten fröken Matilda Sjöström, c. s.

Kil:

Fru Adèle Melén, ordf. och c. m.
Fru Sofie Sallander, c. s.

Kiruna:

Folkskollärarinnan fröken Ester Holm, ordf. och c. s.
Folkskollärarinnan fröken Laura Lindström, c. m.

Klippan:

Telegrafkommissarien fröken Hilma Ramberg, ordf. och c. m.
Bankkassören fröken Augusta Charlier, c. s.

Kopparberg:

Fröken Maja Forslund, ordf. och c. m.
Kemisten fröken Maria Lejdström, c. s.

1915

Kristianstad:

Fröken Anna Möller, ordf.
Jur. kand. fröken Elisabeth Nilsson, c. m.
Lärarynnan fröken Anna Hasselgren, c. s.

Kristinehamn:

Prokuristen fröken Sophie Broström, ordf. och c. m.
Lärarynnan fröken Hanna Unger, c. s.

Krokstrand:

Lärarynnan fröken Serafia Svensson, ordf. och c. m., adr.: Krokstrand,
Björneröd.
Fröken Annie Björneröd, c. s., adr.: Krokstrand, Björneröd.

Kumla:

Fröken Vienna Mesterton, ordf. och c. m.
Fru Gerda Åström, c. s.

Kärböle:¹

Fröken Barbro Wiklund, ordf. och c. m.

Kälarna:

Fröken Jenny Sundin, ordf. i interimstyrelsen, adr.: Västanede, Kälarna.

Köping:

Fru Emilie Johansson, ordf. och c. m.
Första lärarynnan fröken Gerda Stenberg, c. s.

Landskrona:

Fru Agnes Sjöberg, ordf.
Skriftställarynnan fru Berta Francke-Åkesson, c. m.
Fru Frida Svensson, c. s.

Lidköping:

Handlanden fröken Emilia Lundkvist, ordf.
Fru Hildegard Bäck, c. m.
Fru Amanda Ström, c. s.

Lilla Edet:¹

Fru Erica Andrén, ordf. och c. m., adr.: Kooperativa Handelsföreningen.

Lillhärrdal:

Barnmorskan fru Frisk, ordf. i interimstyrelsen.

Limmared:¹

Fru Charlotta Stålberg, ordf. och c. m.
Fröken Eugenia Svensson.

¹ Gäller för 1914; uppgift för 1915 saknas.

Lindesberg:

Folkskollärarinnan fröken Beda Gustafson, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Elin Lennkvist, c. s.

Linköping:

Lärarinnan fröken Jenny Wallerstedt, ordf. och c. m.
Lärarinnan fru Eva Hanzén, c. s.

Linsäll:

Fru Ida Mesch, ordf. och c. m.
Sömmerskan fröken Anna Bäckström, c. s.

Lit:

Fröken Linnéa Pährson, ordf.
Fru Anna Thorén, c. m.
Fröken Olga Månsson, c. s.

Ljungby:

Fru Frida Trankvist, ordf.
Skolföreståndarinnan fröken Sigrid Hjelmqvist, c. m.
Fröken Thekla Hammar, c. s.

Ljungbyhed:

Pensionatsinnehavaren fru Elin Nyström, ordf. och c. m.
Fru Alice Rosén, c. s.

Ljusdal:

Lärarinnan fil. mag. fröken Karin M. Peterson, ordf. och c. m.
Fru Anna Thunborg, c. s.

Ludvika:¹

Fröken Gerda Carlsten, ordf. och c. m.
Fröken Sofia Carlsson, c. s.

Luleå:

Lärarinnan fröken Märta Bucht, ordf. och c. m.
Skolföreståndarinnan fröken Anna Svensson, c. s.

Lund:

Fru Louise af Ekenstam, ordf.
Docenten fröken Hilma Borelius, c. m.
Jur. kand. fru Anna Wicksell, c. s.

Lyckeby:

Fröken Hulda Olsson, ordf. och c. m.

Lysekil:

Lärarinnan fröken Amanda Mattson, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Alma Halldin, c. s.

¹ Gäller för 1914; uppgift för 1915 saknas.

1915

Malmö:

Folkskolläraryninnan fröken Naëmi Uddenberg, ordf. och c. m.
Fru Annie Gunnarsson, c. s.

Malung:

Fru Karin Holst, ordf.
Fröken Karin Lisell, c. m.
Fotografen fröken Anna Bülund, c. s.

Mariestad:

Skolföreståndaryninnan fru Andriette Florén, ordf. och c. m.
Fru Jenny Lindberger, c. s.

Markaryd:

Folkskolläraryninnan fröken Hildegard Herthelius, ordf. och c. m., adr.:
Postfack 52.
Fru Rina Frick, c. s.

Marstrand:

Organisten fru Annie Olän, ordf. och c. m.
Telegrafkommisarien fru Marie-Louise Olde, c. s.

Mellerud:

Folkskolläraryninnan fröken Mathilda Johnsson, ordf. och c. m.
Fru Hulda Packendorff, c. s.

Mjölby:

Läraryninnan fröken Ingeborg Barr, ordf. och c. m.
Läraryninnan fröken Lisa Olsson, c. s.

Motala:

Fru Margit Holmgren-Ekman, ordf. och c. m.
Fröken Elli Wijkmark, c. s.

Munkfors:

Skolkökläraryninnan fröken Ruth Thegerström, ordf. och c. m.
Läraryninnan fröken Jenny Ekeberg, c. s.

Neder-Kalix:¹

Fru Dindi Svanberg, ordf.
Fröken Ester Taube, c. m., adr. Vassen.

Nora:

F. d. telegrafkommisarien fröken Alfild Cnattingius, ordf. och c. m.
Samskolläraryninnan fröken Ester Fröström, c. s.

¹ Gäller för 1914; uppgift för 1915 saknas.

Norberg:¹

Fru Hanna Andersson, ordf. och c. s., adr. Kallnora, Kärrgruvan.
Fru Héléne Kekonius, c. m.

Norrahammar:

Fru Alma Andersson, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Klara Hultkvist, c. s.

Norrköping:

Praktiserande läkaren fru Anna-Clara Romanus-Alfvén, ordf.
Kamreraren fröken Sigrid Thyselius, c. m.
Direktören fröken Emelie Andersson, c. s.

Norrsundet:¹

Ordf. och c. m. vakant.
Fru Helga Svensson, c. s.

Norrtälje:¹

Samskollärarinnan fröken Elsa Stenmark, ordf. och c. m.
Fru Maria Wennersten, c. s.

Nybro:

Fil. kand. fröken Gertrud Strandberg, ordf. och c. m.
Fil. mag. fröken Inez Flinta, c. s.

Nyköping:

Folkskollärarinnan fröken Ingrid Örström, ordf. och c. m.
Skolföreståndarinnan fröken Anna Molin, c. s.

Nässjö:

Fru Ida Thidell, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Sofia Jonsson, c. s.

Ockelbo:¹

Fru Sigrid Hedgren, ordf. och c. m.
Barnmorskan fru Elsa Stenvall, c. s.

Osby:

Lärarinnan fil. mag. fröken Hilda Widén, ordf. och c. s.
Lärarinnan fil. mag. fröken Lilly Callander, c. m.

Oskarshamn:

Lärarinnan fröken Malvina Vretman, ordf. och c. m.
Skolkökslärarinnan fröken Sigrid Granér, c. s.

¹ Gäller för 1914; uppgift för 1915 saknas.

1915

Persberg:

Folkskollärarinnan fröken Hilda Fagerqvist, ordf. och c. m.
Fru Dagmar Dalgren, c. s.

Piteå:¹

Fru Lotten Lundgren, ordf. och c. m.
Fru Anna Lundblad, c. s.

Ronneby:

Fru Augusta Tonning, ordf. och c. m.
Handlanden fröken Maja Hellström, c. s.

Rönninge—Tumba:

Småbrukaren fru Maria Bolin, ordf. och c. m., adr. Rönninge.
Fru Anna Wahlström, c. s., adr. Rönninge.

Sala:

Folkskollärarinnan fröken Hanna Mogren, ordf. och c. m.
Första lärarinnan fröken Ingrid Nilsson, c. s.

Sandviken:

Folkskollärarinnan fru Ellen Norberg, ordf. och c. m.
Fru Ninni Svensson, c. s.

Segmon:

Poststationsföreståndaren fru Gertrude Essén, ordf.
Lärarinnan fru G. Ek, c. m.
Lärarinnan fru Clara Heintz, c. s.

Sigtuna:¹

Fröken Kerstin Larsson, ordf. och c. m.

Simrishamn:

Biträdande skolföreståndarinnan fil. mag. fröken Agnes Björkman, ordf.
och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Thyra Schultz, c. s.

Skara:

F. d. skolföreståndarinnan fröken Clara Wallmark, ordf.
Seminarieadjunkten fru Jenny Velander, c. m.
Folkskollärarinnan fröken Maria Cavallin, c. s.

Skellefteå:

Postexpeditören fröken Nanna Lundell, ordf. och c. m.
Bankbokhållaren fröken Amelie Nordström, c. s.

¹ Gäller för 1914; uppgift för 1915 saknas.

Skurup:

Handlanden fröken Anna Sandbergh, ordf. och c. m.
Fru Ella Billing c. s., adr. 18 Bergsgatan, Stockholm.

Skutskär:

Folkskollärarinnan fröken Adolfina Eriksson, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Augusta Hammarström, c. s.

Sköldinge:

Handlanden fru Maria Skoog, ordf. och c. m.

Skövde:¹

Fru Anna Starck, ordf.
Gymnastikdirektören fröken Ebba Lagerberg, c. m.

Sollefteå:

Fru Agnes Westin, ordf.
Fru Ida Fahlén, c. m.

Stenstorp:

Ordf. och c. m. vakant.
Fru Julia Rydström, c. s., adr. 33 Hornsgatan, Stockholm.

Stockholm:

Fil. d:r fru Gulli, Petrini, ordf., adr. 106 Drottninggatan.
Bankkassören fröken Signe Bergman, c. m., adr. 15 Grevmagnigatan.
Redaktören fru Ezaline Boheman, c. m., adr. 46 Karlavägen.
Praktiserande läkaren fröken Karolina Widerström, c. m., adr. 19 G:a
Kungsholmsbrogatan.
Friherrinnan Ebba Palmstierna, c. s., adr. 19 Villagatan.
Fil. kand. fru Ester Brisman, c. s., adr. Råsunda.

Storvik:¹

Fröken Stina Norbäck, ordf.
Fru Evå Forsmark, c. m.
Fru Karin Zetterlund, c. s.

Strängnäs:

Fru Augusta Widebeck, ordf. och c. m.
Elementarlärarinnan fröken Ninni Huldt, c. s.

Strömstad:

Fru Anna Hellborn, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Gurli Jacobsson, c. s.

Sund—Skön:¹

Fru Rut Erikson, ordf., adr. Sund, Sundsvall.
Fröken Sofie Nordlander, c. m., adr. Sund, Skönvik.

¹ Gäller för 1914; uppgift för 1915 saknas.

1915

Sundsvall:

Lärarinnan fröken Elin Wahlquist, ordf. och c. m.
Fru Maja Gerdin, c. s.

Surte:

Lärarinnan fröken Anna Wenner, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Hildur Selander, c. s.

Svartvik:

Fru Ida Tunberg, ordf.
Fru Marianne Barth, c. m.
Postexpeditören fröken Emmy Rotvik, c. s.

Sveg:¹

Fru Maria Almström, ordf. och c. m.
Fröken Sigrid Walström, c. s.

Säfte:

Telegrafisten fröken Alma Hallby, ordf.
Telegrafisten fröken Tyra Olsson, c. m.
Fru Maria Söderqvist, c. s.

Sävsjö:

Fröken Jenny Mattsson, ordf. och c. m.
Fru Ebba Sandström, c. s.

Söderhamn:

Fru Elin Pohlman, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fru Augusta Wallin, c. s.

Söderköping:

Fru Malla Grönlund, ordf. och c. m.
Fröken Virginia Qviberg, c. s.

Södertälje:

Redaktören fru Maria Dehn, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fru Sofie Lemoine, c. s., adr. Järna.

Sölvesborg:

Folkskollärarinnan fröken Ebba Hultqvist, ordf. och c. m.
Handlanden fröken Kristina Skarp, c. s.

Tidaholm:¹

Fru Emelie Nyman, ordf. och c. m.
Telegrafkommissarien fröken Ester Ahlbom, c. s.

¹ Gäller för 1914; uppgift för 1915 saknas.

Tingsryd:¹

Fru Ellen Macintosh, ordf.
Fröken Anna Donner, c. m.
Fröken H. Engström, c. s.

Tomelilla:

Lärarinnan fil. kand. fröken Hulda Lundh, ordf. och c. m.
Bokbindaren fröken Davida Håkansson, c. s.

Torshälla:

Folkskollärarinnan fru Frida Grönberg, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Maria Carell, c. s.

Torsåker:¹

Folkskollärarinnan fröken Anna Salström, ordf. och c. m. adr. Hohytta,
Torsåker.
Fru Margareta Norlin, c. s.

Tranås:

Lärarinnan fil. mag. fröken Ebba Wickman, ordf. och c. m.
Fru Josefina Lundblad, c. s.

Trälleborg:

Lärarinnan fröken Anna Montelius, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Lina Eriksson, c. s.

Trollhättan:

Fröken Augusta Björkqvist, ordf. och c. m.
Fru Dagmar Rommel, c. s.

Uddevalla:

Fru Vally Torburn, ordf.
Fru Thyra Berghman, c. m.
Fru Hilma Kullgren c. s.

Ulricehamn:

Telegrafkommissarien fröken Hedvig Siedberg, ordf.
Fru Anna Stenman, c. m.
Lärarinnan fröken Ellen Envall, c. s.

Umeå:

Telegrafisten fröken Ingeborg Öquist, ordf. och c. m.
Seminariadjunkten fil. kand. fröken Anna Grönfeldt, c. s.

Uppsala:

Fru Ellen Hagen, ordf. och c. m.
Fru Maria Hagelin, c. s.

Vadstena:

Lärarinnan fröken Lybeck, ordf.

¹ Gäller för 1914; uppgift för 1915 saknas.

1915

Valdemarsvik:

Sömmerskan fru Anna Kinnander, ordf.
 Lärarinnan fröken Helfrid Beckman, c. m.
 Fröken Hilda Pettersson, c. s.

Varberg:

Fru Elin Linder, ordf. och c. m.
 Folkskollärarinnan fröken Olivia Andersson, c. s.

Vaxholm:

Fru Alma Lénström, ordf. och c. m., adr. 70 A Grevturegatan, Stockholm.
 Folkskollärarinnan fröken Edith Karlsson, c. s.

Vimmerby:

Folkskollärarinnan fröken Gertrud Fröberg, ordf.
 Samskollärarinnan fil. kand. fröken Julia Helander, c. m.

Visby:

Folkskollärarinnan fru Sigrid Herlitz, ordf. och c. s.
 Lärarinnan fröken Vilma Christiansson, c. m.

Vivsta vary:

Fru Anna Lundblad, ordf. och c. m.
 Folkskollärarinnan fröken Alice Johansson, c. s.

Vänersborg:

Lärarinnan fröken Ingrid Bergius, ordf. och c. m.
 Fröken Josefina Högvall, c. s.

Västerås:

Fru Nina Andersson, ordf. och c. m.
 Fru Ruth Randall-Edström, c. s.

Västkinde:

Konstnären fru Caroline Benedicks-Bruce, ordf. och c. m.
 Handlanden fru Elin Pettersson, c. s.

Växjö:

Gymnastikdirektören fröken Anna Hjelmkvist, ordf.
 Stadsbarnmorskan fröken Stina Åkerstén, c. m.
 Dövstumlärarinnan fröken Maria von Friesen, c. s.

Ystad:

Fru Maja Strandberg, ordf. och c. m.
 Fru Judith Winther, c. s.

Ytterberg:

Fru Elin Svensson, ordf. i interimstyrelsen.

Åtvidaberg:

Lärarinnan fröken Maria Johansson, ordf. och c. m.
Fru Selma Skogh, c. s.

Ängelholm:

Bankkassören fröken Agnes Rosander, ordf.
Författarinnan fröken Ellen Wester, c. m., adr. 3 Gyllenkroksgatan,
Lund.
Fru Hilma de Flon, c. s.

Örebro:

Folkskollärarinnan fru Elsa Perselli, ordf. och c. m.
Fabrikören fru Hanna Béen, c. s.

Östersund:

Fru Anna Palmgren, ordf. och c. s.
F. d. teckningslärarinnan fröken Anna Hultqvist, c. m.

Östhammar:

Gymnastikdirektören och bankkassören fröken Signe Jacobson, ordf.
och c. m.
Lärarinnan fröken Maria Sjöqvist, c. s.

Överturingen:

Fru Julia Andersson, ordf. i interimstyrelsen.

Öxnered:

Folkskollärarinnan fröken Hilma Jacobsson, ordf. och c. m., adr.
Brinkebergskulle, Vänersborg.
Sömmerskan fröken Ida Larsson, c. s.

Representanter för filialerna 1915:**Bräkne-Hoby:**

Representant: fru Annie Olsson.

Hybo:

Representant: fru Malin Liljestränd.

Järna:

Representant: fru Sofie Le Moine.

Kungsör:

Representant: folkskollärarinnan fru Maria Larsson.

1915

Laxå:

Representant: fru Ebba Andersson, adr. Valsverket, Laxå.

Leksand:

Representant: folkskollärarinnan fröken Anna Linder, adr. Hagen, Insjön.

Ljungsbro:

Representant: fröken Anna Broman.

Mariefred:

Representant: fröken Karin Norberg.

Muskossel:

Representant: fru Anna Lidström.

Mörrum:

Representant: fru Thilda Berggren.

Nättraby:

Representant: fru Lilly Isacson.

Segersta-Landa:

Representant: folkskollärarinnan fröken Stina Wilhelmsson.

Strömsnäs bruk:

Representant: fröken Tekla Bengtsson.

Trosa:

Representant: fru Amanda Carlsson.

Uddeholm:

Representant: fru Selma Ljunggren, adr. Hagfors.

Valbo:

Representant: fröken Hedvig Brovall, adr. Överhärde, Mackmyra.

Vara:

Representant: fru Billing.

Vindeln:

Representant: fru Ingeborg Holmström-Vifell, adr. Folkhögskolan.

Vang:

Representant: fru Ebba Holgersson, adr. Johannishus.

Västra Strö:

Representant: fröken Anna Viktor, adr. Trollenäs slott, Trollenäs.

Ordförande i länsförbunden 1915:

- Blekinge länsförbund*: fru Augusta Tonning, adr. Ronneby.
Dalarnas länsförbund: fru Karin Gelhaar, adr. Högbo, Avesta.
Gävleborgsförbundet: vakant.
Förbundet för Göteborgs- och Bohuslän: fru Frigga Carlberg,
adr. Göteborg.
Jämtlands länsförbund: fru Willanowa Bergner, adr. Östersund.
Jönköpings länsförbund: fröken Emma Aulin, adr. Jönköping.
Skaraborgs länsförbund: fru Andriette Florén, adr. Mariestad.
Skåneförbundet: fru Anna Wicksell, adr. Lund.
Stockholms länsförbund: fru Alma Lénström, adr. 70 A Grevture-
gatan, Stockholm.
Södermanlands länsförbund: fru Augusta Widebeck, adr. Strängnäs.
Upplands länsförbund: fru Ellen Hagen, adr. Uppsala.
Värmlands länsförbund: fru Gerda Hellberg, adr. Karlstad.
Älvsborgsförbundet: fröken Ingrid Bergius, adr. Vänersborg.
Örebro länsförbund: fröken Maja Forsslund, adr. Kopparberg.
Östergötlands länsförbund: fröken Jenny Wallerstedt, adr. Linköping.

Tabell

öfver mäns och kvinnors deltagande i stadsfullmäktigtvalen 1914, utarbetad med stöd av
uppgifter från 46 F. K. P. R.

Stad	Deltagande i valet: % av röstberättigade		Avgivet röstetal: % av röstetal för		Medeltal röster för person, som äges av		Kvinnliga stadsfullmäktige		
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Antal	Valda av	Medl. av F. K. P. R.
Arvika.....	67.6	64.7	79.3	78.6	13.2	6.3	2	(De moderata. {De frisinnade. De frisinnade.	2
Eskilstuna	51.8	40.6	72.6	45.9	9.7	8.2	1		1
Falun	39.7	46.2	57.4	64.2	11.7	6.5	—		—
Hjo	56.9	59.5	84.2	63.7	10.1	7.7	—		—
Huskvarna.....	66.2	59.5	77.9	77.0	11.8	5.6	1	De frisinnade.	1
Hälsingborg	54.2	34.9	68.4	53.7	13.6	7.3	—		—
Härnösand.....	45.6	42.7	83.1	66.2	11.3	4.1	—		—
Hässleholm	65.6	62.5	57.2	84.0	12.3	5.7	—		—
Jönköping	43.1	39.0	63.4	72.1	10.6	6.1	2	De moderata. De frisinnade.	1
Kalmar	31.0	33.8	53.4	53.4	10.4	7.2	1	{De frisinnade. {De moderata.	1
Karlshamn	52.8	35.9	70.6	57.4	12.5	8.1	1		2
Karlstad	51.3	42.9	66.3	63.7	12.9	7.9	2		—
Kristianstad	41.3	21.1	63.0	54.1	11.4	4.2	1		—
Lidköping	66.7	49.5	81.0	68.2	9.8	5.3	—		—
Lindesberg	47.4	40.0	69.2	57.0	8.7	6.0	—		—
* Linköping	30.3	21.2	—	45.5	—	6.2	—		—
Lund	51.9	35.7	62.4	53.4	15.2	7.8	1	De borgerliga.	1
Lysekil	57.4	45.4	73.5	66.1	11.4	5.1	—		—
Malmö	27.2	20.4	43.1	42.5	11.6	5.8	—		—
Mariefred	45.2	45.9	67.2	72.4	9.1	8.2	1	De frisinnade.	1
Marstrand	31.4	16.8	44.6	26.8	9.7	7.4	—		—

Motala	57.2	74.1	66.7	11.9	6.2	1	De moderata.	1
* Norrköping	49.0	65.9	52.3	10.3	5.0	1	Socialdemokrater. {Kvinnliga gruppen.	2
Nyköping	60.8	80.6	68.5	10.8	7.2	2		1
Ronneby	62.9	77.7	77.2	10.2	6.9	1	De frisinnade.	1
Simrishamn	45.4	70.6	70.5	9.3	6.1	1	De moderata. {De frisinnade.	2
Skara	—	93.2	38.7	11.7	5.5	2		1
Skellefteå	90.0	75.1	70.9	19.0	7.9	2	De frisinnade och nyk- terhetsvännerna.	1
Strängnäs	74.8	80.9	58.7	12.3	6.1	1		1
Strömstad	56.6	74.9	56.0	15.0	7.6	1	Moderata valmansför- bundet.	1
Sundsvall	48.9	79.8	54.7	9.0	4.8	1		1
Söderköping	28.2	40.8	65.5	8.6	6.7	1	{Vänster och socialdemo- krater.	1
Söderhamn	44.9	41.3	66.3	10.6	6.8	1		2
Södertälje	42.5	48.6	66.2	9.9	7.0	1	{De moderata. {De frisinnade.	1
Sölvesborg	63.6	49.8	72.0	10.7	5.5	1		1
Ulricehamn	63.5	62.2	70.3	15.4	6.5	1	Vänster och socialdemo- krater.	1
Umeå	52.4	48.3	48.9	18.7	6.9	1		2
Uppsala	48.7	28.1	60.9	10.3	4.2	1	De moderata. {De frisinnade.	1
Vaxholm	14.6	10.4	20.3	10.6	6.1	2		1
Visby	55.1	42.8	62.9	11.6	7.4	1	De moderata. {De frisinnade.	1
Vänersborg	45.1	39.2	57.5	10.9	6.4	1		1
Västerås	59.2	52.4	72.8	12.5	6.7	1	De moderata. {De frisinnade.	1
Ystad	52.1	38.9	—	—	—	1		1
* Ängelholm	35.2	26.5	51.6	11.6	5.9	1	De moderata. {De frisinnade.	1
Örebro	58.4	36.5	61.8	15.9	7.3	1		1
Ostersund	42.6	32.6	54.7	11.8 ¹	6.4	1	De äro betecknade med *.	1
I medeltal	—	—	—	—	—	—		—

Kommuner med ofullständiga uppgifter ingå ej i medeltalsberäkningen. De äro betecknade med *.

¹ Medeltalet röster, som äges av personer, vilka verkligen begagnat sin rösträtt, meddelas här för jämförelsens skull. Det utgör 16.2 % för män och 10.7 % för kvinnor.

Översikt

över Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt.
Lokalföreningarnas bildande. Medlemsantalet 31 december 1914.

Föreningens namn	Län	År	Månad	Dag	Medlemsantal	
					Kvinnor	Män
Alby	Västernorrlands	1913	Mars	2	118	—
Alfta	Gävleborgs	1912	Mars	29	18	—
Alingsås	Älvsborgs	1913	April	13	46	—
Alnö	Västernorrlands	1912	December	1	37	—
Alvesta	Kronobergs	1907	Augusti	31	18	—
Aneby	Jönköpings	1914	Oktober	22	18	—
Arboga	Västmanlands	1904	November	16	56	—
Arvidsjaur	Norrbottnens	1907	»	2	50	5
Arvika	Värmlands	1905	»	29	95	—
Askersund	Örebro	1911	April	28	36	—
Avesta-Krylbo	Kopparbergs	1909	Februari	9	101	—
Axvall	Skaraborgs	1912	Mars	22	17*	4
Björknäs-Fränö	Västernorrlands	1911	Januari	17	18	—
Boden	Norrbottnens	1913	April	3	40	—
Bollnäs	Gävleborgs	1909	Mars	24	151	—
Bomhus	»	1909	Februari	17	42	—
Borlänge-S:t Tuna	Kopparbergs	1911	Oktober	13	71	—
Borås	Älvsborgs	1908	Maj	7	98	—
Bräcke	Jämtlands	1908	»	10	25	—
Charlottenberg	Värmlands	1910	Mars	12	26	—
Degerfors	Örebro	1909	Oktober	31	28	—
Edane	Värmlands	1913	September	14	14	—
Edsvalle	»	1906	November	18	22	—

Eksjö.....	Jönköpings	1904	December	2	60	1
Elmhult.....	Kronobergs	1907	Juli	16	59	—
Enköping.....	Uppsala	1908	Februari	10	25	—
Eringsboda.....	Biekinge	1910	Oktober	23	20	—
Eskilstuna.....	Södermanlands	1908	Februari	3	96	—
Eslöv.....	Malmöhus	1903	December	4	50	2
Falkenberg.....	Hallands	»	Maj	5	63	10
Falköping.....	Skaraborgs	1908	Mars	17	24	4
Falun.....	Kopparbergs	1905	December	11	205	—
Filipstad.....	Värmlands	»	Mars	26	111	—
Finspång.....	Ostergötlands	1913	Maj	18	35	2
Flen.....	Södermanlands	1909	Mars	6	48	4
Forshaga.....	Värmlands	1910	April	9	69	—
Färgelanda.....	Älvsborgs	»	»	25	22	5
Färila.....	Gävleborgs	1908	Mars	25	24	—
Gislaved.....	Jönköpings	1907	Januari	30	17	—
Gnästa.....	Södermanlands	»	Oktober	9	22	5
Gräbbestad.....	Göteborgs	»	Augusti	7	21	—
Grängesberg.....	Kopparbergs	1905	December	28	51	—
Gränna.....	Jönköpings	1907	September	13	10	—
Gällivare-Malmberget.....	Norrbottnens	1904	Januari	10	44	—
Gävle.....	Gävleborgs	1902	April	4	225	—
Göteborg.....	Göteborgs	1909	Oktober	7	930	20
Hallsberg.....	Örebro	1903	»	13	23	—
Halmstad.....	Hallands	1909	April	24	80	—
Hamrånge.....	Gävleborgs	1912	Mars	19	19*	—
Hanebo-Kilafors.....	Norrbottnens	1912	»	27	41	—
Haparanda.....	Västernorrlands	1907	November	19	71	1
Haverö.....	Kopparbergs	1913	Augusti	31	11	—
Hedemora.....	Skaraborgs	1906	Maj	10	47	—
Hjo.....	Ostergötlands	1908	Mars	26	25	—
Horn.....	Gävleborgs	1913	December	1	9	7
Hudiksvall.....	Jönköpings	1903	»	3	50	—
Huskvarna.....	»	1908	November	28	172	6
Hvetlanda.....	»	1905	December	7	29	1
Hälsingborg.....	Malmöhus	1903	Februari	10	185	—
			Transport		4,138	78

* Medlemsantalet för 1913; uppgift för 1914 saknas.

Föreningens namn	Län	År	Månad	Dag	Medlemsantal	
					Kvinnor	Män
Härnösand	Transport	1904			4,138	78
Hässleholm	Västernorrlands	1907	Mars	2	79	—
Hör	Kristianstads	1913	September	22	22	—
Hörby	Malmöhus	1906	December	6	25	—
Järpen	»	1906	»	6	65	—
Järvsö	Jämtlands	1911	Februari	1	37	—
Jönköping	Gävleborgs	1912	April	13	20*	—
Kalmar	Jönköpings	1906	Mars	8	215	2
Karlshamn	Kalmar	1907	April	6	105	—
Karlskoga	Blekinge	1905	Maj	15	80	4
Karlskrona	Örebro	1907	»	15	64	7
Karlstad	Blekinge	1904	April	9	111	—
Katrineholm	Värmlands	1903	Mars	16	256	—
Kil	Södermanlands	1913	Oktober	16	45	—
Kiruna	Värmlands	1906	December	15	37	—
Klippan	Norrbottnens	1913	Februari	9	100	—
Kopparberg	Kristianstads	1908	December	2	45	—
Kristianstad	Örebro	1906	Januari	31	55	—
Kristinehamn	Kristianstads	1906	November	21	155	2
Krokstrand	Värmlands	1910	April	8	60	—
Kumla	Göteborgs	1910	Juni	26	135	4
Kårböle	Örebro	1906	April	28	40	—
Köping	Gävleborgs	1913	Mars	27	18*	—
Landskrona	Västmanlands	1908	April	21	68	—
Lidköping	Malmöhus	1903	»	6	85	—
Lilla Edet	Skaraborgs	1913	November	13	34	—
Limnared	Älvsborgs	1908	Maj	2	11*	—
Lindesberg	»	1913	»	3	6	—
Linköping	Örebro	1905	December	12	29	4
Linsäll	Ostergötlands	1903	Maj	2	180	—
	Jämtlands	1913	Februari	25	27	—

Lit	Jämtlands	1913	September	7	26	—
Ljungby	Kronobergs	1907	Augusti	5	49	—
Ljungbyhed		1914	Januari	12	19	—
Ljusdal	Gävleborgs	1907	Augusti	17	82	—
Ludwika	Kopparbergs	1905	December	10	25*	—
Luleå	Norrbottnens	1907	Juli	11	163	—
Lund	Malmöhus	1903	Januari	24	182	—
Lyckeby	Blekinge	1906	Mars	10	3	—
Lysekil	Göteborgs	1907	November	6	48	—
Malmö	Malmöhus	1903	April	21	330	1
Mariefstad	Kopparbergs	1913	December	14	27	—
Markaryd	Kopparbergs	1904	November	21	70	—
Marstrand	Skaraborgs	1908	Januari	31	36	—
Mellerud	Göteborgs	1908	Juli	6	57	—
Mjölby	Älvsborgs	1911	November	26	12	—
Motala	Östergötlands	1913	Oktober	27	22	—
Munkfors	Östergötlands	1909	November	17	160	—
Neder-Kalix	Värmlands	1910	April	4	33	—
Nora	Norrbottnens	1907	Augusti	10	22*	—
Norberg	Örebro	1905	December	17	26	—
Norrahamnar	Västmanlands	1909	November	5	40*	4
Norrköping	Jönköpings	1907	Januari	3	27	—
Norrundet	Östergötlands	1903	November	9	147	—
Norrälje	Gävleborgs	1909	Mars	19	10*	—
Nybro	Stockholms	1905	November	6	55*	—
Nyköping	Kalmar	1914	Februari	5	21	—
Nässjö	Södermanlands	1903	»	9	79	—
Ockelbo	Jönköpings	1909	December	13	35	—
Osby	Gävleborgs	1909	Mars	21	34*	—
Oskarshamn	Kristianstads	1911	September	21	21	1
Persberg	Kalmar	1907	November	22	68	—
Piteå	Värmlands	1913	»	23	20	—
Rönneby	Norrbottnens	1907	Juli	10	25*	—
Rönninge-Tumba	Blekinge	1903	April	24	164	1
Sala	Stockholms	1912	Juni	21	59	2
	Västmanlands	1912	Februari	16	45	—
			Transport		8,595	110

* Medlemsantalet för 1913; uppgift för 1914 saknas.

Föreningens namn	Län	År	Månad	Dag	Medlemsantal	
					Kvinnor	Män
Sandviken	Gävleborgs	1907	Juni	2	8,595	110
Segersta-Landa	»	1912	Mars	17	40	—
Segmon	Värmlands	1913	Maj	24	25	3
Sigtruna	Stockholms	1907	Augusti	20	15*	1
Simrishamn	Kristianstads	1907	December	8	25	—
Skara	Skaraborgs	1903	November	27	58	5
Skee	Älvsborgs	1911	»	12	12*	—
Skellefteå	Västerbottens	1907	Juli	8	35	—
Skurup	Malmöhus	1909	Augusti	26	11	2
Skutskär	Uppsala	1906	April	4	50	—
Sköldinge	Södermanlands	1914	Mars	22	48	—
Skövde	Skaraborgs	1909	September	4	25*	—
Sollefteå	Västernorrlands	1906	Oktober	22	46	—
Stenstorp	Skaraborgs	1909	Augusti	1	27*	—
Stockholm	»	1902	Juni	4	3,128	—
Storvik	Gävleborgs	1907	December	15	22*	—
Strängnäs	Södermanlands	1906	Februari	14	79	1
Strömstad	Göteborgs	1906	»	16	57	2
Sund-Skön	Västernorrlands	1910	»	23	41*	—
Sundsvall	»	1903	December	4	120	—
Surte	Älvsborgs	1910	Maj	7	49	1
Svartvik	Västernorrlands	1910	Februari	26	50	—
Sveg	Jämtlands	1913	»	24	26	1
Säfte	Värmlands	1907	Januari	7	30	3
Savsjö	Jönköpings	1904	November	23	20	—
Söderhamn	Gävleborgs	1903	December	9	88	—
Söderköping	Ostergötlands	1907	November	30	115	6
Södertälje	Stockholms	1906	Februari	9	75	—
Sölvesborg	Blekinge	1911	Maj	4	102	13
Tidaholm	Skaraborgs	1906	»	15	24*	—

Tingsryd	1907	Oktober	24	22	22*
Tomelilla	1913	Januari	2	2	43
Torrskog	1912	Juli	14	14	24*
Torshälla	1909	Mars	19	19	19
Torsåker	1909	April	—	—	10*
Tranas	1910	November	22	22	19
Trelleborg	1906	Maj	6	6	31
Trollhättan	1907	September	12	12	156
Uddevalla	1905	Februari	10	10	92
Ulricehamn	1908	Oktober	1	1	30
Umeå	1903	November	24	24	148
Uppsala	1903	Mars	21	21	276
Valdemarsvik	1912	December	5	5	28
Varberg	1903	April	20	20	109
Vaxholm	1905	November	26	26	80
Vimmerby	1908	Mars	7	7	9
Visby	1906	September	17	17	93
Vivsta varv	1910	Februari	23	23	70
Vänersborg	1904	December	6	6	37
Västerås	1906	Oktober	13	13	176
Västkinde	1912	December	27	27	10
Växjö	1903	Mars	23	23	87
Västad	1907	December	7	7	88
Ärningskog	1912	Mars	2	2	10*
Ätvidaberg	1908	Oktober	18	18	19
Ängelholm	1903	April	23	23	110
Örebro	1903	Maj	13	13	150
Öregrund	1907	Augusti	12	12	40*
Örnköldsvik	1907	November	30	30	60*
Östersund	1903	December	14	14	138
Östhammar	1908	Februari	1	1	33
Oxnered	1908	April	5	5	47
		Transport			15,321
					171

* Medlemsantalet för 1913; uppgift för 1914 saknas.

Föreningens namn	L ä n	Å r	Månad	Dag	Medlemsantal	
					Kvinnor	Män
<i>Fittaler:</i>						
Borgholm.....	Kalmar	1907	November	4	15,321	171
Bräkne-Hoby	Blekinge	1906	—	—	13*	—
Grödinge	Södermanlands	1913	Juni	12	8	—
Hybo	Gävleborgs	1912	Mars	—	5*	—
Järna	Stockholms	1913	December	—	8	—
Klinte.....	Gotlands	1913	Januari	26	20	—
Kungsör.....	Södermanlands	1913	November	27	11*	—
Leksand	Kopparbergs	1907	—	—	17	—
Ljungsbro	Östergötlands	1909	—	—	30	—
Mariefred	Södermanlands	1907	—	—	54	—
Muskossel	Norrbottnens	1911	Augusti	18	24	—
Mörrum	Blekinge	1912	—	18	12	—
Nättraby	—	1912	—	—	9	—
Strömsnäs bruk	Kronobergs	1913	—	—	9	—
Trosa	Södermanlands	1913	—	—	9	—
Uddeholm.....	Värmlands	1910	April	3	13	—
Vadstena	Östergötlands	1904	—	—	10	—
Valbo	Gävleborgs	1912	Mars	—	15	—
Vara	Skaraborgs	1911	—	—	10	—
Vindeln	Västerbottnens	—	—	—	22	—
Vång	Blekinge.....	1913	Mars	29	6	—
Västra Strö	Malmöhus	1912	April	—	9	—
Till L. K. P. R. direkt anslutna medlemmar.....					8	—
				Summa	145*	171
					15,788	

* Medlemsantal för 1913; uppgift för 1914 saknas.

STADGAR

för

Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt.

§ 1.

Landsföreningen är en sammanslutning av lokalföreningar och, på ort där ingen sådan finnes, direkt anslutna medlemmar, som verka för att svensk kvinna må erhålla politisk rösträtt och valbarhet på samma villkor som svensk man.

§ 2.

Varje lokalförening väljer sin egen styrelse och antager sina egna stadgar, vilka dock icke få vara stridande mot landsföreningens.

§ 3.

Mom. A. I spetsen för landsföreningen står en centralstyrelse, som är sammansatt av tre medlemmar från Stockholmsföreningen samt en medlem från var och en av övriga lokalföreningar.

Mom. B. Medlem av centralstyrelsen och eventuellt suppleant för henne för nästa kalenderår utses å allmänt höstsammanträde inom den lokalförening de skola representera. Justerat valprotokoll insändes före november månads utgång till det löpande årets centralstyrelse.

Mom. C. Centralstyrelsen äger att, därest det befinnes lämpligt och möjligt, anställa fast resetalare. Denna blir under sin funktionstid medlem av centralstyrelsen.

§ 4.

Mom. A. Centralstyrelsen har årligen ett ordinarie sammanträde å mellan ledamöterna överenskommen tid och plats. Mellan sammanträdena föras förhandlingarna skriftligt. Flertalets mening utgör styrelsens beslut. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Mom. B. Centralstyrelsemedlemmar, lokalföreningar, lokalstyrelser och enskilda medlemmar av lokalstyrelser äga rätt att väcka förslag till ämnen att å centralstyrelsens årsmöten behandlas. Avgörandet, huruvida föreslaget ämne skall upptagas, tillkommer centralstyrelsen.

Mom. C. Centralstyrelsen utser på sitt ordinarie sammanträde inom sig landsförenings ordförande.

§ 5.

Centralstyrelsens av Stockholmsföreningen valda medlemmar samt landsföreningens ordförande, ifall hon ej tillhör dessa, utgöra ett verkställande utskott. Till sekreterare och skattnästare väljer V. U. inom eller utom sig i Stockholm bosatta kvinnor, vilka upp-
bära av centralstyrelsen för varje år bestämda arvoden.

§ 6.

Mom. A. Centralstyrelsen utgör organ för de var för sig självständiga lokalföreningarnas gemensamma uppträdande samt beslutar angående alla sådana åtgärder, som taga deras samfällda verksamhet i anspråk. I fråga om åtgärder, som röra gemensamt uppträdande för uppnående av landsföreningens mål, äro lokalföreningarna pliktiga att ställa sig centralstyrelsens beslut till efterrättelse.

Mom. B. Förslag från lokalförening angående gemensamma åtgärder hänskjutas alltid till centralstyrelsens avgörande. Dock må ärende, som av centralstyrelsen avslagits och änyo upptagits av minst 6 föreningar, i sista hand avgöras genom behandling i alla de särskilda lokalföreningarna, varvid den mening, som biträdes av flertalet lokalföreningar, blir landsföreningens beslut.

Mom. C. Åtgärder, som angå den politiska ledningen av landsföreningens arbete, exempelvis hänvändelser till regering och riksdag, äro av gemensam natur och må icke utan centralstyrelsens medgivande av någon lokalförening självständigt företagas.

§ 7.

Centralstyrelsens verkställande utskott förmedlar behandlingen av de frågor, som stå under centralstyrelsens avgörande, samt sörjer för verkställigheten av dess beslut. I sådana utomordentliga fall, då särskilda omständigheter göra ett hänvändande till hela centralstyrelsen omöjligt, har verkställande utskottet myndighet att besluta och handla efter bästa övertygelse i landsföreningens namn.

§ 8.

Till bestridande av utgifterna för det gemensamma arbetet inbetalar varje lokalförening före april månads utgång till centralstyrelsens skattnästare ett belopp, som motsvarar 35 öre pr medlem. Till grund för beräkningen lägges antalet föreningsmedlemmar 31 dec. föregående år.

För under jan.—mars löpande året bildade föreningar erlägges avgiften efter beräkning av antalet medlemmar 31 mars och inbetalas under april. För under april—juni löpande året bildade föreningar erlägges avgiften efter beräkning av antalet medlemmar 30 juni och inbetalas före september månads utgång. Senare under året bildade föreningar befrias från avgift under kalenderåret.

Direkt anslutna medlemmar betala 1 kr.

§ 9.

Landsföreningens räkenskaper granskas av två i Stockholm bosatta revisorer, vilka jämte två revisorssuppleanter väljas av

styrelserna inom de fem största lokalföreningarna. Års- och revisionsberättelser utsändas under mars månad varje år till lokalföreningarnas styrelser, vilka äga bevilja eller vägra centralstyrelsens ansvarsfrihet. Justerat protokoll om decharge insändes före april månads utgång till V. U.

§ 10.

Mom. A. För att beslut om ändring av dessa stadgar skall vara giltigt, skall ändringsförslaget antagas av två på varandra följande centralstyrelsemöten, och å det senaste biträdas med minst $\frac{2}{3}$ av de röstande. Centralstyrelsens ändringsförslag tillställas där- efter lokalföreningarnas styrelser, vilka framlägga det vid närmaste föreningssammanträde. Till stadgeändringens antagande fordras att minst $\frac{2}{3}$ av föreningarna biträda detsamma.

Mom. B. Rätt att väcka stadgeändringsförslag tillkommer centralstyrelsemedlemmar, lokalföreningar, lokalstyrelser och enskilda medlemmar av lokalstyrelser.

Rösträttslitteratur.

- Gustaf A. Aldén:** *Svenska kvinnans kommunala rättigheter och skyldigheter.* 15 öre.
- F. A. Bather, M. A., D. Sc., F. R. S.:** *Till de svenska männen.* Utgivet av Uppsala F. K. P. R. 6 öre; 4:50 pr 100 ex.
- Nathanael Beskow:** *Till frågan om kvinnans politiska rösträtt.* Utgivet av Stockholms F. K. P. R. 5 öre.
- Ezaline Boheman:** *Riksdagsmannavalen 1911 och kvinnornas rösträttsfråga.* Utgivet av L. K. P. R. 3 öre.
- Hilma Borelius:** *Varför är motståndet mot kvinnans politiska rösträtt oberättligt?* Utgivet av Stockholms F. K. P. R. 10 öre.
- Anna Bugge-Wicksell:** *Gifta kvinnors kommunala rösträtt.* Utgivet av L. K. P. R. 25 öre pr 100 ex.
- Frigga Carlberg:** *Varför fru Håkansson gick in i rösträttsföreningen.* Utgivet av Göteborgs F. K. P. R. 5 öre.¹
- Varför fru Håkanssons dotter gick in i rösträttsföreningen.* Utgivet av Göteborgs F. K. P. R. 5 öre.
- När begreppen klarna.* Dramatisk bagatell i 2 scener. Utgivet av Göteborgs F. K. P. R. 25 öre.
- Samma don.* Dialog. Utgivet av Göteborgs F. K. P. R. 25 öre.
- Vem löser bojan?* Utgivet av Göteborgs F. K. P. R. 5 öre.
- Några skäl varför kvinnorna icke skola ha politisk rösträtt.* Monolog av en motståndare. Efter amerikansk förebild. 10 öre.
- Huru kvinnorna fingo politisk rösträtt.* Översättning från Cicely Hamiltons och Christopher St. Johns engelska original. 50 öre.
- Varför böra kvinnorna erhålla politisk rösträtt?* Utgivet av Göteborgs F. K. P. R.
- Carrie Chapman Catt:** *Går kvinnorösträttsrörelsen framåt?* Jämte en kort biografi över Mrs. Catt av Ezaline Boheman. Utgivet av L. K. P. R. 10 öre.
- Teresia Eurén:** *Uppåt.* Dikt. Utgivet av Uppsala F. K. P. R. 1:50 pr 100 ex.
- H. E. Hallberg:** *Kvinnan i hemmet och samhället.* Utgivet av L. K. P. R. 5 öre. 4 kr. pr 100 ex.

¹ Av Göteborgs F. K. P. R. utgivna flygblad, brevkort m. m. rekvireras genom fröken Hildur Öjer, Göteborg 1.

- Ann Margret Holmgren:** *Mor Karin.* Utgivet av L. K. P. R. 3 öre.
2: 25 pr 100 ex.
- Anna Kleman:** *Kvinnans medborgarrätt.* 25 öre.
- Sigrid Kruse:** *Grannarna.* Utgivet av L. K. P. R. 2 öre. 1: 25 pr
100 ex.
Kristid, nykterhet och kvinnorösträtt. Utgivet av L. K. P. R.
35 öre pr 100 ex.
Nykterhetsfrågan och kvinnornas rösträtt. Utgivet av L. K. P. R.
75 öre pr 100 ex.
- Selma Lagerlöf:** *Hem och stat.* Utgivet av Falu F. K. P. R. 5 öre.
4 kr. pr 100 ex.
- Klara Lindh:** *Den svenska kvinnorösträttsrörelsens historia i korta
drag.* Utgivet av L. K. P. R. 5 öre. 4 kr. pr 100 ex.
- Sofi Lindstedt:** *Varför böra religiöst övertygade kvinnor ansluta
sig till rösträttsrörelsen?* Utgivet av Stockholms F. K. P. R.
5 öre. 4 kr. pr 100 ex.
- Ragnhild Modin:** *Bröllopet på Ensillre.* 25 öre.
- Gulli Petrini:** *Kvinnorösträttens riksdagshistoria.* Utgivet av L. K.
P. R. 40 öre.
Landstingens uppgifter och betydelse. Utgivet av L. K. P. R.
5 öre. 3 kr. pr 100 ex.
- Stina Rodenstam:** *Den unga kvinnans praktiska fostran.* Utgivet
av Gävleborgs länsförbund.
- Hilda Sachs:** *Kvinnornas rösträtt.* 25 öre.
- K. A. Sheppard:** *Kvinnorösträtten på Nya Zeeland.* Utgivet av
L. K. P. R. 40 öre.
- Karolina Själander:** *Varför ha de religiöst intresserade kvinnorna
hittills så litet deltagit i rösträttsarbetet?* Utgivet av Gävle
F. K. P. R.
- Mathilda Staël von Holstein:** *Målsmanskapet och kvinnans ställning
inom äktenskapet enligt gällande svensk rätt.* Utgivet av
L. K. P. R. 25 öre.
- Georg Stjernstedt:** *Den svenska kvinnans rättsliga ställning.* 60 öre.
- Elin Wahlquist:** *Partipolitiken och kvinnornas rösträttsfråga.* Ut-
givet av L. K. P. R. 3 öre.
- Lydia Wahlström:** *Statsintresset och kvinnans rösträtt.* Utgivet av
L. K. P. R. 40 öre.
Principerna för kvinnans rösträtt. Utgivet av Stockholms
F. K. P. R. 10 öre.
Lärdomar av den kvinnliga rösträttsrörelsen. Utgivet av
Stockholms F. K. P. R. 5 öre.
Högerkvinnorna och den nuvarande situationen. Utgivet av
Stockholms F. K. P. R. 5 öre.
Den svenska kvinnorörelsen. 45 öre.

- Anna Whitlock:** *Bör den svenska kvinnan erhålla politisk rösträtt?* Utgivet av Stockholms F. K. P. R. 10 öre.
- Elin Wägner:** *Ett val.* Utgivet av Göteborgs F. K. P. R.
- Alice Zimmern:** *Kvinnornas rösträtt i skilda länder.* Med ett förord av Mrs. Chapman Catt. 50 öre.
- Hjalmar Öhrvall:** *Kvinnans anställande i statstjänst.* Utgivet av Uppsala F. K. P. R. 5 öre.
- Anvisningar för rösträttsföreningarnas styrelser och deras funktionärer.*
- Festskrift utgiven med anledning av Ann Margret Holmgrens 60-årsdag.* 75 öre.
- Huru kunna gifta kvinnor förvärva kommunala rättigheter?* 25 öre pr 100 ex.
- Kvinnornas rösträttsfråga inför Första kammaren 1914.* Utgivet av L. K. P. R. 10 öre.
- Kortfattad ledning för kvinnornas deltagande i de kommunala valen.* 60 öre pr 100 ex.
- Minneslista.* (7:de uppl.) 5 öre.
- Om sättet att bilda rösträttsföreningar och att leda förhandlingar.* 5 öre.
- Opinionsyttringen 1913.* Flygblad nr 1, 2, 3, 4, 5, 6 och 7. Utgivna av L. K. P. R.
- * * *
- The International Woman Suffrage Alliance. Report of sixth Congress, Stockholm, Sweden. June 12, 13, 14, 15, 16, 17, 1911.* Kr. 1:50.
- Den internationella kvinnliga rösträttsalliansens sjätte kongress i Stockholm 1911.* Utgivet av fru Augusta Widebeck, Strängnäs, 50 öre.
- The International Woman Suffrage Alliance. Report of seventh Congress, Budapest, Hungary. June 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 1913.* Kr. 1:50.
- Adress of the President at the seventh Congress of the I. W. S. A. Budapest.* 10 öre.
- Report of Woman Suffrage in Norway, presented at Budapest. June 1913.* 10 öre.
- Woman Suffrage in Practice 1913, published by The International Woman Suffrage Alliance.* Kr. 1:50.

Rösträttsbrevkort m. m.

Brevkort med porträtt och uttalanden av kända förkämpar för kvinnans politiska rösträtt:

Ser. I utgiven av Göteborgs F. K. P. R. 5 öre pr st., 50 öre pr 12 st.
 » II » » Uppsala F. K. P. R. 5 öre pr st., 50 öre pr 12 st.
 » III » » Paul Heckschers förlag. 10 öre pr st., 1 kr. pr 12 st.

Agitationsbrevkort för namnsamlingen, utgivet av L. K. P. R.
 5 öre pr st., 2 kr. pr 100.

Jul- och nyårskort, olika sorter, 1 och 2 kr. pr 100 st.

Agitationsfrimärke, utgivet av L. K. P. R. 1 kr. pr 50 st.

Läskapper, konstnärligt utstyrt, utgivet av Göteborgs F. K. P. R.
 5 öre pr st.

Pappersservetter med rösträttsmärket. Utgivna av Göteborgs F. K. P. R.
 50 öre pr bunt om 25 st.

Minatyrbordvimpel med rösträttsmärket. Utgivet av Göteborgs
 F. K. P. R. 50 öre.

Rösträttsspelet. 25 öre.

Rekvisioner av litteratur, brevkort m. m. ställas till

L. K. P. R:s expedition

6 Lästmakaregatan, Stockholm.

Telefoner: Riks Norr 6 00; Allm. tel. 147 29.

Öppen alla vardagar kl. 12—5 e. m.

RÖSTRÄTT FÖR KVINNOR.

Tidning utgiven av Landsföreningen för kvinnans politiska
 rösträtt.

Utkommer den 1 och 15 i var månad. Pris pr år 1 kr. Lös-
 nummer 5 öre. All prenumeration sker genom posten.

Redaktion och Expedition:

6 Lästmakaregatan, Stockholm. Telefoner: Riks Norr 6 00; Allm. tel. 147 29.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

	Sid.
Centralstyrelsens årsberättelse 1914	3
Kassaförvaltarens rapport	21
Revisionsberättelse	23
Lokalföreningarnas årsberättelser 1914	24
Filialer	80
Länsförbundens årsberättelser	81
Ordförande och centralstyrelsemedlemmar 1914.....	86
» » » »	105
Representanter för filialerna 1915	121
Ordförande i länsförbunden 1915.....	123
Tabell över mäns och kvinnors deltagande i stadsfullmäktig- valen 1914	124
Översikt över L. K. P. R. Lokalföreningarnas bildande. Med- lemsantal 31 dec. 1914	126
Stadgar för L. K. P. R.	133
Rösträttslitteratur	136

